

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ
BİLİM DALI**

**ANKARA İL MERKEZİNDE PAZARLANAN GELENEKSEL KEÇE VE
KUMAŞ TAKILARIN DEKORATİF SANATLAR AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
BİRNAZ ER**

ANKARA-2007

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ
BİLİM DALI**

**ANKARA İL MERKEZİNDE PAZARLANAN GELENEKSEL KEÇE VE
KUMAŞ TAKILARIN DEKORATİF SANATLAR AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan:

BİRNAZ ER

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. Tomris YALÇINKAYA

ANKARA-2007

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI ÖRNEĞİ

..... ‘ın
.....
başlıklı tezi.....tarihinde, jürimiz tarafından
..... Anabilim / Anasanat Dalında Yüksek
Lisans /Doktora / Sanatta Yeterlik Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):

Üye :

Üye :

Üye :

Üye :

ÖNSÖZ

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı, Dekoratif Ürünler Eğitimi Yüksek Lisans Tez Çalışması olarak hazırlanan bu araştırma “ Ankara İli Merkezinde Yapılan Keçe Ve Kumaş Takıların Dekoratif sanatlar Açısından İncelenmesi”ni ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın birinci bölümünde problem durumu açıklanmıştır. Bu bölümde ayrıca araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıklar, tanımlar ve araştırmada izlenen yöntem belirtilmiştir. İkinci bölümde araştırmanın yöntemine ilişkin bilgilere, üçüncü bölümde araştırmanın kavramsal çerçevesi, dördüncü bölümde bulgu ve yorumlara, beşinci bölümde sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Bu araştırmada, geleneksel keçe ve kumaş takı tasarımcılarına, takı ürünü üreticilerine, tasarım eğitimi veren kurumlara, el sanatlarına ve konuyla ilgili literatüre; takı kültürünün doğuşu, yansımaları, günümüze etkileri, çağdaş tasarım örneklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi konusunda katkıda bulunacağı umulmaktadır.

Araştırmanın her aşamasında değerli görüş ve katkılarını esirgemeyen değerli hocam sayın Yrd. Doç.Dr Tomris YALÇINKAYA’ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın çeşitli aşamalarında yardımlarını gördüğüm DÖŞİM Geleneksel El Sanatları ve Mağazaları İşletme Müdürü sn. Soner YALÇIN’a, suluhan bijuteri sahipleri ve çalışanlarına, Karum Antik Tuğra Takı çalışanlarına ve Annem Hanife Er’e teşekkürlerimi sunarım.

Ankara, Aralık 2007

Birnaz ER

ÖZET

ANKARA İL MERKEZİNDE PAZARLANAN GELENEKSEL KEÇE VEKUMAŞ TAKILARIN DEKORATİF SANATLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ

ER, Birnaz

Yüksek Lisans, El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Tomris YALÇINKAYA

Aralık–2007

Geleneksel keçe ve kumaş takılar Türk kültürü ile ilgili olarak birçok folklorik öğeyi taşıdığı için ele alınıp incelenmesi gereken bir konu olarak gözlemlenmiştir. Bu amaçla, “Ankara İl Merkezinde Pazarlanan Geleneksel Keçe Ve Kumaş Takıların Dekoratif Sanatlar Açısından İncelenmesi” tez konusu seçilmiştir. Yapılan ön araştırmada Ankara İl merkezinde üretilen keçe ve kumaş takılar ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamış olması bu araştırmanın konu başlığını oluşturmada etkili olmuştur. Araştırmada, Ankara il merkezinde yapılan geleneksel keçe ve kumaş takıların malzeme, teknik, renk, motif, kompozisyon özellikleri incelenmiş, Ankara İl merkezinde keçe ve kumaş takı üretimi yapan iş merkezlerinde yapılan 29 soruluk görüşme formu ile bu alandaki gelişmeler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu araştırma; Ankara il merkezinde takı üretimi yapan 6 işyerinde belgelenen 11 adet örnek ve Kültür ve Turizm Bakanlığı-Dösim merkezi 2006 Kültürel Hediye Eşya Tasarımı Yarışması sergisinden elde edilen 49 adet, toplam 60 örnek takı ile sınırlıdır. Araştırmanın kavramsal çerçevesi Bölüm III. literatür taramalarından elde edilen veriler ışığında derlenmiştir. Bunlar; takı hakkında genel bilgi, takının tarihi gelişimi, toplumlarda takının önemi ve yeri, Türklerde geleneksel takılar, takının materyallerine ve kullanım yerlerine göre sınıflandırılması, keçe ve kumaş takılar, keçe ve kumaş takıların günümüzdeki yeri ve özellikleri, keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan teknikler keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan ana ve yardımcı materyaller, takı yapımında kullanılan temel araçlar, Ankara il merkezinde keçe ve kumaş takı üretimi yapan özel iş yerleri ve resmi kurumlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim hakkında genel bilgilerdir.

ABSTRACT

ANALYSIS OF TRADITIONAL FELT AND FABRIC JEWELLERY MARKETED IN ANKARA CITY CENTER IN TERMS OF DECORATIVE ARTS

ER,Birnaz

Master's, Handcrafts Education Department

Advisor: Asist.Prof.Dr.Tomris YALÇINKAYA

December -2007

As the traditional felt and fabric jewellery constitute many folkloric elements about Turkish culture, they were considered as a subject that should be analyzed. To this end, “The Analysis of Traditional Felt and Fabric Jewellery Marketed in Ankara City Center in Terms of Decorative Arts” was chosen as the subject of master's thesis. The fact that in pre-analysis it was found that no study was carried out on felt and fabric jewellery produced in Ankara city center was also effective in conduction of this study. In the study, material, technique, colour, motif, composition characteristics of the traditional felt and fabric jewellery which were produced in Ankara city center were analyzed and with 29-item interview form conducted in felt and fabric jewellery production facilities, the developments in this field were tried to be followed. This study is limited with a total of 60 sample jewellery, 11 of which were documented in 6 facilities that produce jewellery in Ankara city center and 49 of which were exhibited in Ministry of Culture and Tourism Dösim (Central Directorate of Circulating Capital Enterprises under the Ministry of Culture) center 2006 cultural souvenir design competition. The conceptional framework of the study was compiled with the data obtained from literature reviews in Chapter III. These are general information on jewellery, historical development of jewellery, the importance and role of jewellery in societies, traditional jewellery, classification of jewellery according to materials and utilization, felt and fabric jewellery, the role and characteristics of felt and fabric jewellery today, the techniques used in felt and fabric jewellery production, and auxillary materials used in felt and fabric jewellery production, basic tools used in jewellery production, private facilities and official institutions producing felt and fabric jewellery in Ankara city center, and general information about Dösim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi

BÖLÜM I

I GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemi	1
1.2. Araştırmanın Amacı	11
1.3. Araştırmanın Önemi	12
1.4. Varsayımlar	13
1.5. Araştırmanın Sınırlılığı	13
1.6. İlgili Tanımlar	13

BÖLÜM II

2. YÖNTEM.....	18
2.1. Araştırmanın Modeli	18
2.2. Evren ve Örneklem.....	19
2.3. Verilerin Toplanması.....	19
2.4. Verilerin Analiz	19

BÖLÜM III

3. ARAŞTIRMANIN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ	20
3.1. Takılar Hakkında Genel Bilgi	20
3.1.1 Takının Tarihi Gelişimi	20
3.1.2 Toplumlarda Takının Önemi Ve Yeri	22
3.1.3. Türklerde Geleneksel Takılar	26

3.2.Takının Sınıflandırılması.....	29
3.2.1. Takının Kullanım Yerlerine Göre Sınıflandırılması	29
3.2.1.1. Başta Kullanılan Takılar.....	29
3.2.1.2. Boyunda Kullanılan Takılar	30
3.2.1.3. Göğse Takılan Takılar	31
3.2.1.4. Bele Takılan Takılar	31
3.2.1.5. Bileğe Takılan Takılar	32
3.2.1.6. Parmağa Takılan Takılar	32
3.2.1 Materyallerine Göre Takılar.....	32
3.2.1.1.Cam Takılar.....	32
3.2.1.2.Metal Takılar	33
3.2.1.3.Boncuk Takılar.....	33
3.2.1.4.Kumaş Ve Keçe Takılar	33
3.2.1.5.Doğal Lif Ve İpliklerden Yapılan Takılar.....	34
3.3.Keçe Ve Kumaş Takıların Günümüzdeki Yeri Ve Özellikleri	35
3.3.1. Keçe Ve Kumaş Takıların Yapımında Kullanılan Teknikler	37
3.3.2. Keçe Ve Kumaş Takıların Yapımında Kullanılan Materyaller	38
3.3.3. Keçe Ve Kumaş Takıların Yapımında Kullanılan Yardımcı Materyaller	41
3.3.4. Takı Yapımında Kullanılan Araçlar.....	44
3.3.5.Ankara İl Merkezinde Keçe Ve Kumaş Takı Üretimi Yapan Özel İş Yerleri Ve Resmi Kurumlar.....	46
3.3.5.1. Ankara İl Merkezinde Keçe Ve Kumaş Takı Üretimi Ve Satışı Yapan Özel İşyerleri.....	47
3.3.5.2. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Hakkında Genel Bilgi	51
3.3.5.2.1. Dösim'in Düzenlediği Turistik Obje Ve El Sanatları Yarışması Faaliyetleri	53
3.3.5.2.2. Keçe Ve Kumaş Takılar	55

BÖLÜM IV

4.1. BULGULAR ve YORUM	56
4.1.1. Anketten Elde Edilen Bulgular Ve Yorumlar	56
4.1.2. Ankara İl Merkezinde Tespit Edilen Kumaş Ve Keçe Takılar	73
4.1.2.1. Ankara İl Merkezindeki İş Yerlerinde Tespit Edilen Kumaş Ve Keçe Takıların Bulgu Ve Yorumları.....	95
4.1.3. Dösim – 2006 El Sanatları Yarışma Ürünlerinden Tespit Edilen Örnekler.....	101
4.1.3.1. Dösim Merkezinde Kataloglanan Keçe Ve Kumaş Takıların Bulgu veYorumları.....	200

BÖLÜM V.

5.SONUÇ VE ÖNERİLER	207
5.1.SONUÇ	207
5.2.ÖNERİLER	212
KAYNAKÇA.....	214
EKLER.....	223
EK I GÖRÜŞME FORMU	223
EK II BİLGİ FORMU	226
EK III KAYNAK KİŞİ FORMU	227

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No

1:	Araştırmaya katılan kişilerin demografik dağılımları.....	56
2:	Araştırmaya katılan kişilerin takı tasarımını nasıl öğrendiklerinin dağılımı	57
3:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarının kendilerine ait olup olmadığının dağılımı.....	57
4:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarının kendilerine ait olup olmadığının dağılımı.....	58
5:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarında kullandıkları materyalleri nasıl temin ettiklerine göre dağılım.....	58
6:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarında kullandıkları tekniklerine göre dağılım.....	59
7:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarından Geleneksel Türk motiflerinden hangi ölçüde yararlandıklarına göre dağılım.....	60
8:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarını nasıl oluşturduklarına göre dağılım.....	60
9:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarını yaparken kullandıkları malzeme türüne göre dağılım	61
10:	Araştırmaya katılan kişilerin takıların satışlarını nasıl yaptıklarına göre dağılım.....	62
11:	Araştırmaya katılan kişilerin daha çok hangi takılarını sattıklarına göre dağılım	62

12:	Araştırmaya katılan kişilerin takıların pazarlanmasında, tanıtılmasında veya tasarımında büyük kuruluşlarla işbirliği olup olmadığına göre dağılım	63
13:	Araştırmaya katılan kişilerin hammaddeyi nasıl temin ettiklerine göre dağılım.....	63
14:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımcılığın gelişimiyle ilgili düşüncelerine göre dağılım.....	64
15:	Araştırmaya katılan kişilerin teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapıp yapmadığına göre dağılım	65
16:	Araştırmaya katılan kişilerin takı tasarım yarışmalarına katılıp katılmadığına göre dağılım	65
17:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarını tanıtma ve yurt dışında sergileme durumu olup olmadığına göre dağılım	66
18:	Araştırmaya katılan kişilerin geleneksel takılara turistler tarafından gösterilen ilgiye göre dağılım.....	66
19:	Araştırmaya katılan kişilerin geleneksel takılarına yurtiçinde gösterilen ilgiye göre dağılım	67
20:	Araştırmaya katılan kişilerin geleneksel takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin katkısına dair düşüncelerine göre dağılım	68
21:	Araştırmaya katılan kişilerin tasarım eğitimi veren kursların yeterliliklerine ilişkin düşüncelerine göre dağılım	68
22:	Araştırmaya katılan kişilerin takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili düşüncelerine göre dağılım.....	69

23:	Araştırmaya katılan kişilerin takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili düşüncelerine göre dağılım.....	70
24:	Araştırmaya katılan kişilerin kullanılan hangi kumaş çeşidine göre takıların satışı durumuna göre dağılım	70
25:	Araştırmaya katılan kişilerin aylık takı satış miktarına göre dağılım	71
26:	Araştırmaya katılan kişilerin Dösım ile çalışma ve yarışmalarına katılmalarına göre dağılım	72
27:	Ankara ili merkezinde tespit edilen keçe ve kumaş takı yapım ve süsleme tekniklerine göre dağılım	96
28:	Keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerine göre dağılımı	97
29:	Ürünlerde süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk dökümüne göre dağılım	98
30:	Keçe ve kumaş takılarda kullanılan formlara göre dağılım	98
31:	Keçe ve kumaş takılarda kullanılan materyaller döküm tablosu	99
32:	Keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyallere göre dağılım	100
33:	Dösım Merkezlerinde kataloglanan Keçe ve kumaş takıların süsleme ve yapım tekniklerine göre dağılımı.....	200
34:	Keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerine göre dağılımı	202
35:	Ürünlerde süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk döküm tablosu ...	203
36:	Keçe ve kumaş takılarda kullanılan formlara göre dağılım	204
37:	Keçe ve kumaş takılarda kullanılan materyaller döküm tablosu	205

38:	Keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyaller döküm tablosu	206
------------	---	-----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

1.	Geleneksel Tokat Kadın Başlığı	4
2.	Geleneksel Tokat Kadın Takısı.....	6
3.	Geleneksel Motifli Takı Örneği	7
4.	Dösım Boncuk İşlemeli Kumaş Takı Örneği	8
5.	Selin Okçu - Cam Takı	9
6.	Cem Lokmanhekim – Yüzük	9
7.	Dösım- Keçe Ve Kumaş İle Uygulanan Takı Örneği	10
8.	Dösım Yarışmalarında Tığ Örgü Kullanılarak Yapılan Bir Takı	11
9.	Türkmen Takısı	23
10.	Hint Takısı	23
11.	Kazakistan Yüzük	24
12.	Afrika Takı.....	24
13.	Asya Takısı	25
14.	Kızılderili Takısı	25
15.	Geleneksel Türk Başlığı.....	29
16.	Geleneksel Türk Kemerı	31
17.	Geleneksel Türk Kemerı	36
18.	Kum Boncuk	39
19.	Cam Boncuk.....	39
20.	Kristal Boncuk	39
21.	Ahşap Boncuk	39
22.	Ahşap Boncuk	39
23.	Kadife Boncuk	39
24.	Madeni Boncuk	40
25.	Madeni Boncuk	40
26.	Plastik Boncuk	40
27.	Plastik Boncuk	40
28.	Kaplama Boncuk.....	40
29.	Sim Kaplı Boncuk.....	40
30.	Örgü Boncuk.....	40

31.	Desenli Boncuk.....	40
32.	Sim Kordon Boncuk	40
33.	Akik.....	40
34.	Ametis	40
35.	Sedef	40
36.	Mercan	41
37.	Oniks	41
38.	İnci	41
39.	Turkuvaz	41
40.	Turkuvaz	41
41.	Ara Parça.....	41
42.	Ara Boncuk	41
43.	Ara Parça.....	41
44.	Açık Çiviler.....	42
45.	Kapalı Çiviler.....	42
46.	Kapalı Çiviler.....	42
47.	İnce Zincir	42
48.	Sarı Zincir	42
49.	Gümüş Zincir	42
50.	Organze Kurdele	42
51.	Floş Kurdele.....	42
52.	Küçük Boy Halka.....	43
53.	Orta Boy Halka	43
54.	Büyük Boy Halka.....	43
55.	Sıkıştırma Klips	43
56.	Papağan	43
57.	Sedef Düğme.....	43
58.	Tel 0,30cm	43
59.	Tel 0,80cm	43
60.	Yumuşak Kalın Tel	43
61.	“0” Uçlu Kargaburun	44
62.	Kargaburun	44

63.	Yan Keski.....	44
64.	Yuvarlak Uçlu Pense.....	44
65.	Makas.....	44
66.	Tel Burma Aleti	44
67.	Misina	45
68.	İp Misina	45
69.	Mumlu İp	45
70.	Naylon İp	45
71.	Naylon İp	45
72.	Deri İp	45
73.	Deri İp-Sırım.....	45
74.	Antik Tuğra'da Satılan Bir Takı	47
75.	Açelya Bijuteri'de Satılan Bir Takı	48
76.	Ender Bujiteride Satılan Takı.....	49
77.	Uğur Şal Bujiteride Satılan Keçe Takı.....	50
78.	Cansu Çiçek Bijuteri'de Satılan Takı	50
79.	Kumaş Takı.....	73
80.	Kumaş Takı.....	75
81.	İşleme Takı.....	77
82.	Kumaş Takı.....	79
83.	Kumaş Takı.....	81
84.	Kumaş Takı.....	83
85.	Kumaş Takı.....	85
86.	Kumaş Takı.....	87
87.	Kumaş Takı.....	89
88.	İğne Oyası Takı.....	91
89.	İğne Oyası Takı.....	93
90.	Kumaş Takı.....	101
91.	Kumaş Takı.....	103
92.	Kumaş Takı.....	105
93.	Kumaş Takı.....	107

94.	Örgü Takı	109
95.	Örgü Takı	111
96.	Kumaş Takı	113
97.	Kumaş Takı	115
98.	Kumaş Takı	117
99.	Kumaş Takı	119
100.	Kumaş Takı	121
101.	Kumaş Takı	123
102.	Örgü Takı	125
103.	Kumaş Takı	127
104.	Kumaş Takı	129
105.	Kumaş Takı	131
106.	Kumaş Takı	133
107.	Keçe Takı	136
108.	Kumaş Takı	138
109.	Kumaş Takı	140
110.	Kumaş Takı	142
111.	Kumaş Takı	144
112.	Kumaş Takı	146
113.	Keçe Takı	148
114.	Keçe Takı	150
115.	Kumaş Takı	152
116.	Kumaş Takı	154
117.	Kumaş Takı	156
118.	Kumaş Takı	158
119.	Kumaş Takı	160
120.	Keçe Takı	162
121.	Örgü Takı	164
122.	Kumaş Takı	166
123.	Keçe Takı	168
124.	Örgü Takı	170
125.	Kumaş Takı	172

126.	Kumaş Takı.....	174
127.	Kumaş Takı.....	176
128.	Kumaş Takı.....	178
129.	Kumaş Takı.....	180
130.	Örgü Takı	182
131.	Kumaş Bileklik	184
132.	Kumaş Takı.....	186
133.	Kumaş Takı.....	188
134.	Keçe Takı	190
135.	Keçe Takı	192
136.	Gümüş Takı.....	194
137.	Gümüş Takı.....	196
138.	Oltu Taşlı Takı	198

BÖLÜM I

I. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Problemi

Sanat sözcüğü insanların ihtiyaçlarından birisinin karşılanması konusunda öğretilen ve yapılan iş anlamında; marangozluk, demircilik, kuyumculuk sanatı, sanatı öğrenmek, sanatla geçinmek; ustalık, hüner, marifet anlamında kullanılmaktadır. Başka bir deyişle ise sanat; insanların doğa karşısındaki duygu ve düşüncelerini, çizgi, renk, biçim, ses, söz ve ritim gibi araçlarla güzel ve etkili bir biçimde ve kişisel bir üslupla ifade etme çabasından doğan ruhsal bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır (Kayhan,1974,s.4). Tarihin ilk çağlarından beri insanlar süslemeye bir tutku ile bağlanmıştır. Süsleme sanatı bazen bir inanç, bazen bir geleneğin devamı, bazen de tamamen hoş görünmek ve hoş göstermek amacına dayalı olarak yapılmaktadır. İhtiyaçlara göre el sanatları kollara ayrılarak insanların kullanımına sunulmaktadır. El sanatları toplumların kültürel yapılarına bağlı olarak farklılık göstermiş, fakat her zaman amaç; sanatçı için insanları mutlu etmek, tüketici ise süsleme ihtiyacını gidermektir (Bulat,2000,s.1).

El sanatları bütün halk sanatları gibi bir ulusun kültürel kişiliğinin en canlı ve anlamlı belgeleridir. Bir çok uygarlığın beşiği olan Anadolu gene bu uygarlığın kültürlerini yeni bir sentez içinde varlıklarını sürdürmüşlerdir denilebilir. Anadolu'daki el sanatlarının kökleri çok eskilere dayanmaktadır. Bu özellikte olanları daha anlamlıdır ve araştırmaya değer katmaktadır. Böylece, ekolojik araştırmaların ışığında Anadolu'nun kültürel antropolojisi ve bunun dalları olan Folklorik araştırmaların dikkatini çekmektedir (Onuk,1984,s75).

El sanatlarının kullanılan ham maddeye göre sınıflandırılması

Hammaddesi Lif Olan Geleneksel Sanatlar: El dokusu halı, düz kirkitli dokumalar, kilim, cicim, zili,sumak, mekikli el dokumacılığı, Siirt battaniye dokumacılığı, ehram dokumacılığı.

Hammaddesi Kimyasal Lif Olan Geleneksel Sanatlar: (Dokumacılık, el örgüleri, dantel) Hayvansal lifleri (kimyasal yapılarına, elde edilmiş şekillerine, lif uzunluğuna göre) özelliklerine göre gruplamak mümkündür.

Hammaddesi Ağaç Olan Geleneksel Sanatlar: Sepetçilik, ahşap oymacılığı...

Hammaddesi Taş Olan Geleneksel Sanatlar: Mermer taşı işlemeciliği, oltu taşı işlemeciliği, lüle taşı işlemeciliği, Hacı Bektaş taşı işlemeciliği, kehribar taşı işlemeciliği...

Hammaddesi Deri Ve Hayvan Artıkları Olan Geleneksel Sanatlar: Deri işleri, ciltçilik, sedef kakmacılık, kemik işleri

Hammaddesi Metal Olan Geleneksel Sanatlar: Maden işçiliğinde dövme, telkari, kazıma (kalemkar), çekiç işi, kakma, küftagani, savatlama, ajur kesme gibi teknikler kullanılmaktadır.

Hammaddesi Cam Olan Geleneksel Sanatlar: Çeşm-i bülbül, Beykoz işi bu dönemden günümüze ulaşabilen tekniklerdir. Gazyağı lambaları, lale vazoları, gülsuyu şişeleri, fincan kaseleri, şekerdanlıklar, vitray panoları, karatlar, kadehler vb. diğer mutfak gereçleri bu teknikler kullanılarak üretilmiştir.

Hammaddesi Toprak Olan El Sanatları: Çanak- çömlekçilik, çinicilik.

Hammaddesi İnce Dallar, Saplar Ve Ağaç Şeritler Olan El Sanatları: Sap örücülüğü, süpürge yapımı..

Hammaddesi Bitkisel Lif Olan El Sanatları: Oya, dantel işleri, şile bezi dokumacılığı, yorgancılık, peştemal dokumacılığı (Onuk ve Ark.,2006, s.78).

Günümüzde el sanatları ürünlerinde birden fazla hammaddenin kullanıldığı görülmektedir. Araştırmamıza konu olan keçe ve kumaş takılarda da birkaç farklı materyalin bir arada kullanıldığını görmek mümkündür. Kullanım nesneleri bakımından farklılık gösteren takılar konumları ve işlevleri açısından etnik kültürümüzde her zaman önemli bir yere sahiptir.

Takılar, tarih boyunca insanlar arasında etkileşim ve iletişimin bir aracı, kültürel değerlerin ve yaşam tarzlarının göstergesi, psişik ve fiziksel yatırımların nesnesi, yaşam dekorunun bir ögesi ve sosyal bir mesaj niteliği taşımışlardır. Sözsüz iletişimin aracı olarak kabul edilen takı ürünleri, kültürün üzerine yansıdığı çeşitliliklerinde ve tasarımlarında, üretimin şekilleri ve kullanım biçimlerinde onları üreten toplumun mesajlarını verdiği gibi, onları kullanan insanların kimliklerini de yansıtır. Takı ürünü insanlar arasında bir köprü olduğu kadar, iletişimi durduran, insanları birbirinden ayıran bir engel olarak da karşımıza çıkar (Demirtaş, 1996, s.1).

Uygarlık tarihine baktığımızda, toplumların, takı ürünlerine yükledikleri anlam ve takı ürününden beklentileri, paralellik gösterse de, kültürel, sosyolojik farklılıkları gereğince ayrıldıkları pek çok nokta vardır.

Takı ürünleri, ortaya çıktıkları toplumun, yapısal özellikleri hakkında saptamalar yapılmasında yardımcı olur. Takının formu, malzemesi ve üretim şekli toplumun sosyo-kültürel ve ekonomik açıdan hangi noktada olduğunun göstergesidir.

Takılar süslenmenin dışında, inançlara ve geleneklere bağlı kalarak da hazırlanmakta, bu amaçla hazırlanmış takılar, toplumun inançlarını yansıtmaları bakımından kutsal sayılmaktadır (Özbağı, 1989, s.1).

Güzel görünmek insanlığın varoluşundan beri süregelen bir duygudur. Bu duygudan kaynaklı insanoğlu sevdiği kendisine yakıştırdığı her nesneyi vücudunun

çeşitli kısımlarında kullanmaya özen göstermiştir. Öyle ki insanoğlu yer yüzünde daha kullanacakları eşyalara sahip olmazken, doğada buldukları çeşitli ağaç, taş ve deniz kabukları, hayvan kemikleri v.b objelerden kendilerine süs eşyası yapmışlardır. Daha sonraları değişen ve gelişen yaşam şartlarına bağlı olarak çeşitliliği artan objelerle sahip olduklarını birleştirerek temel ihtiyaçlarının yanı sıra süslenme ve güzel görünme duygularından yola çıkarak eşsiz güzellikteki takılar ortaya çıkmıştır (Meriç,1993.s.46).

Şekil 1. Geleneksel Tokat Kadın Başlığı (Anony 2007-a)

Takı tasarımı var olduğundan günümüze gelene kadar ardında bıraktığı dönemlerde, tasarımlarında, içinde olduğu dönemin geleneklerini, ekonomik yapısını, dönemin ilgi duyulan tasarım malzemelerini ve tekniklerini kullanarak güncelliğini korumaya çalışmıştır. Yani takı insanlığın var olmaya başladığı ve varlığını devam ettirdiği her dönemde mevcut şartlara göre form ve biçimsellik kazanmıştır. Geçmiş dönemlerde kadınlarımız sahip oldukları değerli ve yarı değerli takılarını başlarında veya boyunlarında kullanırken, takılarını kimi zaman kumaştan hazırladıkları zemin üzerine uygun yöntemlerle tutturarak kimi zaman keçeden yapılmış feslerine veya boyun takısı için hazırladıkları zemine dikerek takılarını kullanmışlardır. Zaman içinde giderek yaygınlaşan bu kullanım şekli geleneksel bir değer kazanarak, keçe ve kumaş yüzeyleri daha da geliştirip süsleyerek

kullanmalarını sağlamıştır. Süsleme olgusu yüzyıllar içinde gelişen kültürümüzde, takı amaçlı gerdanlık, bileklik, yüzük, küpe, kemer, halhal, hamaylı ve geleneksel başlıklarda ortaya çıkmıştır.

Türkiye'nin son yıllarda el sanatlarının tanıtımına ve turizme verdiği önem doğrultusunda söz konusu geleneksel kadın takılarında teknik , malzeme, motif ve süsleme özelliklerini belirlemenin gereği ortaya çıkmıştır. Turistik amaçlı üretilen takıların bir kısmı etnik takı veya geleneksel takı olarak isimlendirilirler.

Etnik takılar keçe veya kumaş üzerine değerli taşlar, boncuklar, oyalar ve örgüler, sim kordon ve harçlar, sedef düğmeler, gümüş altın vb. gibi madenler ile yapılan penez, para, pul, zincir gibi malzemelerin kullanıldığı, geleneksel öğeleri vurgulayan takılardır. Bu gibi takılar , takı yapım tekniklerinin yanı sıra geleneksel Türk işleme ve nakış tekniklerini de içermektedir. Kimi zaman birden çok tekniğin kullanıldığı takılara rastlamak mümkündür.

Etnik takılar, geleneksel veya yöresel el sanatlarının, kendi kültürleriyle ve kendi geleneksel tasarım yeteneklerinin birleşmesiyle ortaya çıkan tasarımlardır. Bu tasarımlar aracılığıyla yöresel özelliklere ve değerlerle ilgili mesajlara ulaşmak mümkündür.

Araştırmamıza konu olan keçe ve kumaş takılarda kullanılan işleme ve süsleme teknikleri kumaşın cinsine göre çeşitlilik göstermektedir. Takı tasarımlarında genellikle boyun kısmına oturan formlar görülmektedir. Hazırlanan keçe veya kumaş zemin üzerine tutturulan boncuklar ve metal parçaları, farklı teknikler kullanılarak süsleme yapılmaktadır.

El sanatlarının önemli bölümünü oluşturan keçe ve kumaş dokumalardan üretilen geleneksel takılar; turistik amaçlı takı üretiminde ve pazarlamasında önemli bir yere sahiptir.

Şekil 2. Geleneksel Tokat Kadın Takısı (Anony2007-a1)

Geçmişten günümüze gelen örneklerle bakıldığında geleneksel takı örneklerinden dönemin yaygın kullanılan malzemelerinin gümüş tuğralar, pamuklu iplikler, pamuklu kumaş ve keçe olduğunu görmekteyiz. Teknolojik gelişmeler, günümüz geleneksel takı üretiminde de birden çok tekniğin bir arada kullanılmasına olanak vermiştir.

Tasarımcılar, geleneksel kolye, küpe, yüzük, kemer ve tepelik motiflerinin yanı sıra dokuma, örgü tekniklerinden ve yöresel kumaş motiflerinden de etkilenerek yeni tasarımlar oluşturmaktadır.

Bu araştırmaya konu olan keçe ve kumaş takı tasarımları günümüzde birçok takı tasarımcısı ve kişi tarafından üretilmekte, turistik obje olarak yurt içinde ve yurt dışında pazarlanmaktadır. Son yıllarda keçe ve kumaş kullanılarak yapılan takılarda yoğunluk olduğu görülmüştür.

Araştırma da incelenen örneklerin sadece geleneksel motifleri değil kültürümüzün bir başka boyutu olan dokuma ve işleme tekniklerini de ön plana

çıkardığı görülmektedir. Günümüzde birçok özel işyeri, resmi kurum ve özel kurslarda, bireysel el uğraşlarında keçe ve kumaş takılara ilginin arttığı, bu yönde tasarımların beğeni ile karşılandığı gözlenmiştir.

Ankara İl Merkezinde yürütülen araştırmada keçe ve kumaş takıların özelliklerinin araştırılmasının ve tanıtılmasının, dekoratif sanatlar açısından önemli olduğu görülmüştür.

Şekil 3. Geleneksel motifli takı örneği (Anony 2007-b)

Şekil 4. Dösim-Boncuk işlemeli kumaş takı örneği (Anony 2007-c)

Ülkemizde el sanatları ürünlerinin tanıtılması, araştırılması, geliştirilmesi ve sergilenmesi ile ilgili çalışmalarda Kültür Bakanlığı'nın önemli katkıları bulunmaktadır. El sanatları ürünleri üretiminin devamlığını sağlamak, sanat kültürümüzü tanıtmak, bunu yaygınlaştırmak ve sanatın araştırılıp bu yönde tasarımların yapılabilmesi için Kültür Bakanlığı Dösim (Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü) hemen hemen her yıl ödüllü tasarım yarışmaları düzenlemektedir. Bu yarışmalara ilgi ise her geçen yıl giderek artmaktadır. Türkiye'de el sanatları ürünlerine ulaşılabilirliğin ilk adresi Kültür Bakanlığı Dösim mağazalarıdır.

Türkiye'de etnik ve geleneksel takı tasarımında kendini tanıtan başarılı tasarımcılarımız bulunmaktadır. Örneğin; Selin Okçu, cam takı tasarımında başarılarla imza atmış bir tasarımcıdır. Yurt dışında ve içinde çeşitli fuarlara katılan Okçu, cam takı üzerindeki çalışmalarla takı kültürümüze yeni tasarımlar kazandırdığı gibi geleneksel cam boncuk üretimine de yeni bir bakış açısı getirmiştir.

Şekil 5. Selin Okçu - cam takı
(Anony 2007-d)

Şekil 6. Cem Lokmanhekim – yüzük
(Anony 2007-d.1)

Cem Lokmanhekim ise takı tasarımında başarılarla imza atmış bir diğer tasarımcıdır. Tasarımlarında yarı değerli taşları, imitasyon derileri ve gümüşü çok kullanan Lokmanhekim 'in, özellikle Bizans ve Hitit takıları üzerinde çalışmaları bulunmaktadır. Aileden gelen mesleki bilgisini bu alanda kullanarak kendini tanıtmıştır.

Zeynep Güven'de bir diğer başarılı takı tasarımcımızdır. Güzel Sanatlar Akademisi Seramik Cam Ana Sanat Dalı bölümünden mezun olan Güven, beş yıl Urartu takı tasarım ekibinde çalışmış ve daha sonra kapalı çarşıda bir süre takı eğitimi alan güven tasarımlarına kendi atölyesinde devam etmektedir.

Tasarımcıların takılarındaki genel özellik etnik ve belli dönemlere ait kültürün özelliklerini taşımasıdır.

Bu araştırmanın yürütülmesi sürecinde Ankara ili piyasasındaki takı tasarımcılarına ulaşılmaya çalışılmış ancak yeterli düzeyde üreticiye ulaşmak mümkün olmamıştır. Bu nedenle Kültür Bakanlığı arşivlerinden yararlanma yoluna gidilmiş ve Döşim yarışmalarına katılan takılar içinden keçe ve kumaş takılar seçilerek incelenmiştir.

Yapılan literatür taramalarında takı- takı tasarımı ile ilgili kaynakların ve araştırmaların çoğunlukla altın ve gümüş gibi maden ve değerli taşlarla üretilen takılar olduğu görülmüştür. Geleneksel keçe ve kumaş takılar ile ilgili bilgilerin yetersiz olması bu araştırmanın yapılmasında etkili olmuştur.

İç piyasada takı tasarımcılığına çok büyük bir ilgi olmasına rağmen, tasarlanan takılarda gelenekselliği öne çıkaran takıların yeterince üretilmediği gözlenmiştir. Dösım (Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü), son yıllarda düzenlediği yarışmalarda geleneksel formların çıkış noktası olarak belirlenmesini ve bu yönde ürünler tasarlanmasını yarışma şartları arasında ilk sıraya koymuştur.

Şekil 7. Dösım - Keçe ve kumaş ile uygulanan takı örneği (Anony 2006-c.1)

Şekil 8. Dösım yarışmalarında tığ örgü kullanılarak yapılan bir takı (Anony 2006-c.2)

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Ankara Merkez ilçede pazarlanan geleneksel keçe ve kumaş takıları dekoratif sanatlar açısından inceleyerek; takı çeşitlerini, takı yapımında kullanılan araç gereçleri, süsleme tekniklerini, biçim ve motif özelliklerini incelemek amacı ile yürütülmüştür.

Bu bağlamda; günümüz etnik keçe ve kumaş takı tasarım anlayışını ve üretim tekniklerini belirlemek ve bu alanda çalışan kişilerin görüşlerini tespit etmektir. Ayrıca, Ankara’da keçe ve kumaş takı üreten işyerlerinin ve resmi kurumların geliştirdiği takıları özellikleri ile tanıtarak belgelemektir.

Türkiye’de Geleneksel Takı kültürünün oluşumunda sanatsal çalışmaları olan çağdaş tasarımcıları tanıtmak, dünyadan örnekler vererek etnik takılara bir bakış açısı kazandırmak ve dekoratif sanatlar açısından keçe ve kumaş takıların yeni boyutunu incelemektir.

1.3. Araştırmanın Önemi

El sanatları, bir ulusun kültürel kimliğinin en canlı ve anlamlı belgeleridir. Birçok uygarlığın Anadolu'ya yaptığı göçler sonucunda bugünkü kültürel yapısı oluşmaya başlamıştır. Ayrıca Türklerin konar- göçer yaşam tarzlarının sonucu olarak uygarlıklar geldikleri yerlerde kendi kültürlerini tanıtmış ve var olan kültürden de etkilenerek kendi sanatlarını yaratmışlardır. El sanatları yüzyıllar içinde sürekli bir gelişim içinde özgünlüğünü koruyarak, günümüze ulaşan el sanatlarının temelini oluşturmuştur.

Geleneksel ve etnik takılar; el sanatları içinde süslenme objeleri olarak önemli bir yere sahiptir. Anadolu da basit malzemelerle üretilerek gelişmiş olan bu takılar; teknik, renk, malzeme, motif ve kompozisyon özellikleri ile ön plana çıkmışlardır. Ayrıca bu takılar, günümüzde turistik amaçlı üretilen objeler içinde de önemli bir yere sahiptir.

Günümüzde birçok farklı materyal ve teknik bir arada kullanılarak takı üretilmektedir. Ankara il merkezinde takı çeşitleri üzerine bir çok bilimsel araştırma yapılmasına rağmen, geleneksel keçe ve kumaş takılarla ilgili araştırma yapılmamış olduğu görülmüştür.

Takı tasarımının son yıllarda önemli atılımlar yapması baz alınarak “Ankara Merkez İlçede Pazarlanan Turistik Geleneksel Keçe Ve Kumaş Takıların Dekoratif Sanatlar Açısından İncelenmesi” adlı çalışma tez konusu olarak seçilmiştir. Kolay temin edilen malzeme özelliği yanı sıra birçok kişi tarafından kolaylıkla üretilen keçe ve kumaş takıların teknik, motif ve malzeme özelliklerinin tanıtılması ile günümüz ihtiyaç ve anlayışına uygun nitelikte çağdaş tasarımlı geleneksel takıların üretilmesinde önemli bir adım olacağı düşünülmüştür.

1.4. Varsayımlar

1. Anket uygulanan örneklem grubu evreni temsil edecek niteliktedir.
2. Tespit edilen ürünlerin gözlem formları araştırmanın amacında belirlenen özellikleri ölçecek niteliktedir.
3. Araştırmada incelenen keçe ve kumaş takılar geleneksel unsurları taşımaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılığı

Bu araştırma; Ankara İl merkezinde takı üretimi yapan 6 işyerinde belgelenen 11 adet örnek ve Kültür ve Turizm Bakanlığı-Dösim merkezi 2006 Kültürel hediyeelik eşya tasarımı yarışması sergisine katılan 49 adet takı ile sınırlıdır. Araştırma kapsamında 60 adet takı örneği incelenmiştir.

Araştırmanın kavramsal çerçevesi yazılı kaynaklardan elde edilen veriler ve internet ortamında yapılan araştırmalardan oluşmuştur.

Bu araştırma ; keçe ve kumaş takıların renk, biçim, motif, kompozisyon, malzeme, teknik ve diğer özelliklerinin yanı sıra üretim yapan işyerlerinde çalışan 63 kaynak kişiye uygulanan görüşme formlarından elde edilen verilerle sınırlıdır.

1.6. İlgili Tanımlar

Akik: Doğada bol bol bulunan, yarı değerli silis mineralidir (Bektaş Demirbağ,1996, s.9). Kalsedon türü bir taştır. Akik mühür, yüzük, tespih gibi süs eşyası yapımında kullanılan, vücuda temas ettiğinde ferahlık verdiği inaniılmaktadır (Ethem,1990, s.65-67).

Ametis: Menekşe ve mor renkli kuvars kristalidir. Mor necef, mor yakut, mor taş gibi isimlerle anılır (Ethem, 1990, s.50).

Atlas: İnce ipekten, sık dokunmuş, genellikle düz renkte, sert ve parlak bir kumaştır. Batılılar buna satin (saten) derler. Kaynaklarda yerli; Bursa, İstanbul ile Avrupa Atlasların adı geçer (Tezcan,1993,s.29).

Bürümcük: Bürümcüğün hem çözgüsü hem de atkısı çok iyi büküldüğünden dokuma, ince, kıvrıkcık ve dökümlü olur. Bürümcükten kadın, erkek gömleği, yatak çarşafı, yorgan mitili yapılır (Lafçı,1994, s.53).

Canfes: Hafif ipekli, ince, taftaya benzeyen bir kumaştır. Atkı iplikleri taftaya göre kalın ve seyrektir. Genellikle düz renkte dokunur. Yeşil, sarı, mor, al renkleri çok dokunmuştur (Salman,1999, s.126).

Çatma: Kadifenin bir çeşididir. Düz kadifeden farkı; desenlerinin zeminden kabarık olmasıdır. Çatmalar, 15. yy'dan itibaren dokunan kumaşlardır. Dış giyim için olduğu kadar döşemelik için de çok uygun bir kumaştır (Tezcan,1993. S.31).

Çitari: Bursa'nın "altı parmak" denilen kumaşları, kutnu ile benzerlik gösterir. Çitari; üçü pamuk ipliğinden, biri ipekten olmak üzere dokunan bir kumaştır (Tezcan,1993,s.29).

Çuha: Çözü ve atkısında has yünden eğrilmiş iplikten, havlı ve tok bir kumaştır. Genellikle sade düz renkli olarak tanımlanır. Osmanlı devleti özellikle askeri kıyafetlerde yerli çuha kullanmak istemiştir (Salman,1999, s.129).

Delik İşi (Kesme Ajur) Tekniği: Metal üzerine, çelik kalemle, kesici ve delici aletlerle yapılan, zemin oyularak, boşaltılarak süsleme tekniğine delik işi (kesme ajur) tekniği denir (Kuşoğlu, 1994, s.48).

Döküm Tekniği: Kalkolitik çağdan beri kullanılan çok eski bir tekniktir. Madenlerin potada eritilmesi, bunu ardından erimiş madenlerin istenilen biçimlerde hazırlanmış taş veya kil kalıplarla dökülerek dondurulmasıyla döküm tekniği

keşfedilmiştir. Bir üretim hatasını kaldırmak için takı yapım sanayinde kullanılmıştır (Bulat, 2000, s.42).

Hesap işleri: Türk işlemlerinde ya yalnız başına pesent ya da başka iğne bileşimleriyle uygulanan bu iğne 17. yüzyıldan bu yana izlenebilmektedir. Halk arasında “sıçratma “ ismiyle bazı bölgelerde yaygın kullanılan hesap iğnesinin düz ve verev iplikler üzerinde uygulanan iki türü vardır. Bu iğne teknikleri “ düz hesap” ve “verev hesap” işi isimleriyle uygulanır (Barışta, 1984,s.73).

İnci: Bivalvia (çift çenetliler) sınıfından birçok omurgasız su hayvanının oluşturduğu ve kabuklarının iç yüzeyini örten sedef yapısındaki katılaşmış organik maddelerdir. İnci, elde edilen çift çenetliler biçimsel benzetmeye dayanılarak istiridye ya da midye olarak adlandırılır. En değerli taşlar arasında yer alan inciler yarı saydam ve parlak görünümü ve yüzey renklerinin ince parıltısıyla ayırt edilir (Bektaş Demirbağ, 1996 s.8).

İpek: ipek bazı böceklerin koza ya da ağ örmek üzere salgıladığı hayvansal elyafıdır. Ticari kullanımı olan ipeğin hemen hemen tümü, ipek böceği Bonbyx cinsi kelebeklerin kozalarından elde edilir (Bektaş Demirbağ,1996, s.12).

İşleme Teknikleri: ipek, yün, keten,pamuk, metal v.b iplikler kullanarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma v.b üzerine yapılan bezemelere işleme denir (Barışta, 1984,s.73).

Kadife: Kadife, tekniği, kullanıldığı yer, ihtiva ettiği malzeme itibariyle çok çeşitlidir. Düzüne sade, desenlisine minakkaş, zeminden kabartmalı olanına, çatma denir. Kadife, çözgüsü ve atkısı ipek olan havlı kumaş olarak tarif edilebilir. Atkısında tel veya kılaptan bulunana müzhep kadife denir. Kadifenin havı, esas çözgülerin arasında olan hav çözgüsünden yapılıdır (Lafçı,1994, s.45).

Keçe: Yünlerin ıslatılıp dövülmesiyle elde edilen bir yün çeşididir (Begiç,1999, s.3).

Kehribar: Kehribar (Amber) soyu tükenmiş bir çam ağacında bulunan reçinenin fosilleşmesiyle oluşan reçine parlaklığında bir taştır.sarı, kırmızımsı, kahverengi olan renkleri de vardır. Kara kehribar olarak adlandırılan taş da Oltu taşıdır. Siyah, tıkız ve parlak, kavkı biçiminde kırıkları olan parlatılabilir ve tıraşlanabilir bir linyit türüdür. Gevrek olan Oltu taşı kolayca yontulabilir ve tıraşlanabilir bir özelliğe sahiptir (Anony 1986-e), Büyük Larousse Sözlük Ansiklopedisi,1986, T.Y., s.5533.

Kemha: Çözüğü ve atkısı ipek, takviye atkısı da ayrıca gümüş veya altın alaşımlı telle çok sık dokunmuş ipekli bir kumaştır. Kemhanın deseni çözgü saten üzerine ipek ve klaptan takviyesiyle dokunur. Kalın ve sık dokunmuş olması üst kaftan yapımında çok elverişlidir (Lafçı,1994, s.36).

Keten:. Nem çekebilme özelliği olan dayanıklı ve sağlam liflerden dokunan kumaştır. Pamuktan daha sağlamdır. Aynı zamanda daha çabuk kurur ve güneş ışığından da yavaş etkilenir (Bektaş Demirbağ,1996, s.12).

Kutnu: Çözüğü ipek, atkısı pamuk ve ipek karışık atılmış, kalın, çoğunlukla yollu, eni dar bir kumaştır. Kadın kaftanı yapımında ve döşemelikte çok kullanılır (Tezcan,1993,s.29).

Necef Taşı: Süsleme sanatında yaygın olarak kullanılan mineraldir (Bektaş Demirbağ,1996, s.8).

Mercan Taşı: Deniz diplerindeki kayalardan oluşan, ağaç dalları gibi çatallara ayrılmış bir görünümü olan taşlaşmış hayvan fosilidir. Kırmızı, beyaz, pembe ve siyah renkleri mevcuttur (Kuşoğlu,1994,s.109).

Tülbent: Pamuklular arasında adı geçen ince ve seyrek dokulu bir kumaştır. En çok erkeklerin sarıklarında kullanılan ve destar denilen tülbentler, hanım baş örtülerinde ve banyo eşyası olarak da kullanılmaktadır (Salman,1999, s.147).

Seraser: Çözüğü ipek, atkısı ipek üzerine sarılmış altın, gümüş tel veya altın kaplanmış gümüş tel ile dokunmuş olan seraser, Osmanlı kumaşları arasında en

değerli olan kumaştır. Seraser üzerine işlenen desenler çok iri motiflerden oluşmuştur (Atasoy ve Ark.,2001, s.762).

Şib: İpekli olup tel ile dokuması zenginleştirilmiş bir kumaştır (Salman,1999, s.146).

Soft: Tiftik yapağından ince bükülmüş tiftikle dokunan düz bir kumaştır. Yıkayıp, fırınlandıktan sonra kullanılır. Çuhaya göre daha kaliteli, lüks bir kumaştır (Tezcan,1993. s.25).

Payet: Giysi vb. işlemek için kullanılan küçük, pırıltılı pul.

Penez: XV. Yüzyıldan itibaren Osmanlı'da kullanılmış bir para birimi olarak karşımıza çıkar (Akyıldız,2003, S.31).

Geleneksel kadın başlıklarında, kemerlerinde sıra sıra dizili olarak gördüğümüz, altın sarısı ve gümüş renginde teneke süslerdir.

Perçinleme: Kaynak yapılamayan kısımlarda iki metali birleştirmek için minik çiviye benzer bir parçanın yardımıyla kuvvet uygulanarak yapılan bir yöntemdir (Mandıracı,1996, s.31).

Savatlama (Niello): Desenin madenin yüzeyine çelik kalemlerle kazınarak işlenmesidir. Saf gümüş, bakır, kurşun ve kükürttten oluşan madeni siyah görünümlü karışımın toz haline getirildikten sonra kazınarak açılan yivlerin içine doldurulur. Eser alçak ısıda fırınlanır. Karışım ısı ile yivlerin çukurları içine dolarak sıkıca yapışır. Eşya soğuduktan sonra cilalanarak parlatılır (Mandıracı,1996, s.31).

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmada betimsel inceleme yöntemi izlenmiştir.

Araştırmada tespit edilen örnekler, Ankara İl merkezinde keçe ve kumaş takı üreten ve pazarlayan işyerlerinde random yöntemiyle; Dösim merkezinde tespit edilen keçe ve kumaş takılar ise tarama yöntemi ile belirlenmiştir. Yazılı kaynaklar, kaynak kişiler, örnekler araştırmanın materyalini oluşturmaktadır.

Bu araştırmada konu ile ilgili yazılı kaynak tarama çalışmaları Tübitak-Ulakbim merkezi ile Gazi Üniversitesi, Ankara Üniversitesi kütüphaneleri, Kültür Bakanlığı Kütüphanesi ve Milli Kütüphane’de gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, konu ile ilgili takı tasarımı ve tasarımcılarla ilgili görsel ve yazılı bilgilere internetten ulaşılmıştır.

Ayrıca, 2006-2007 yılları arasında Ankara İl merkezinde yapılan araştırmalarda tespit edilen ürünler fotoğraflanarak bilgi formları hazırlanmış ve incelenmiş, kaynak kişilerle yüz yüze görüşülerek, görüşme formları uygulanmıştır.

Araştırmada, takı üretimi yapan işyerlerinde tespit edilen 11 adet takı ve Dösim merkezi tarafından düzenlenen 2006 el sanatları yarışmasında yer alan 49 adet takının bilgilerinden elde edilen veriler ve görüşme formlarından elde edilen veriler tablolastırılmıştır.

2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırma evrenini; Ankara ilinde keçe ve kumaş takı yapan yerler oluşturmaktadır. Örneklemine ise Ankara il merkezinde keçe ve kumaş takı üretimi ile satışı yapan iş yerleri ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Dösim kurumu oluşturmuştur.

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmada;

1. Görüşme formu uygulanarak kaynak kişilerin görüşleri alınmıştır.
2. Üretilen keçe ve kumaş takıları belgeleyen bilgi formları ile veriler toplanmıştır.
3. Keçe ve kumaştan yapılan takıların fotoğrafları çekilerek örnekler oluşturulmuştur.

2.4. VERİLERİN ANALİZİ

1. Keçe ve kumaş takı üreten işyerlerinde belgelenen 11 adet takı ve Dösim merkezi yarışma kataloglarında yer alan 49 adet takının bilgi formlarından elde edilen veriler teknik, araç gereç, renk, kompozisyon v.b. özellikleri tablolaştırılarak yorumlanmıştır.
2. Araştırmada, 63 kaynak kişiye, 29 soruluk görüşme formu araştırmacı tarafından bizzat uygulanmıştır. Kaynak kişilere uygulanan görüşme formlarından elde edilen veriler yüzde (%) tablolar halinde verilmiştir.

BÖLÜM III

3. ARAŞTIRMANIN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ

3.1.TAKILAR HAKKINDA GENEL BİLGİ

Süsleme ve süslenme insanlık tarihi ile başlamış zaman içerisinde anlam ve kullanım amacı bakımından çeşitlilikler göstererek insanlar için bir tutku haline gelmiştir (Erkaplan, 2000, s.17). İnsanoğlunun ihtiyaçları her dönemde farklılıklar göstermiştir. Ancak bu ihtiyacın şekli ne olursa olsun, beslenme, barınma, giyinme ve süslenme ihtiyaçları hiç değişmemiştir.

Takıların yüzyıllar içinde süregelen gelişimiyle günümüzde birçok sanatçıya, tasarımcıya ve üreticiye tasarımlarında ilham kaynağı olmuştur ve olacaktır.

Geleneksel takıların oluşumu sürecinde tarihsel gelişimine bakıldığında, insanoğlunun sadece süslenmek değil, aynı zamanda olumsuz enerjilerden korunmak için takıları kullandığı görülmüştür.

3.1.1.TAKININ TARİHİ GELİŞİMİ

Tarihi süreç içinde yaratılmış ve günümüzde kültürel kimliğimizin tanıtıcı simgesi olan takılar büyük bir öneme sahiptir. İnsanlar ilk olarak takıları süslenme amacının dışında doğa şartlarından ve kötü ruhlardan korunmak için doğada var olan çeşitli taşlarla takılarını oluşturmuş ve bu gereksinim zamanla süslenmeye de dönük bir ihtiyaç yönünde değişerek ve gelişerek günümüz takı kültürünün temellerini oluşturmuştur. Süslenmek duygusu insanlarda çağlar boyu var olan bir olgudur. Bu duygudan hareketle sahip oldukları malzemelerle kimi zaman yüzük, kimi zaman bilezik, kolye ve küpe gibi takılar takmışlardır. Böylece kendilerini hem var

olduklarına inandıkları kötü ruhlardan korumuş hem de bunlara estetik unsurları da ekleyerek süslenme duygularını gidermişlerdir. Tarihi çağlardan günümüze kadar gelen takıları incelediğimizde her dönemde birbirinden farklı kompozisyonlara rastlanılmasına rağmen kullanılan aletlerde ve yöntemlerde pek bir farklılık belirlenememiştir (Savaşın ve Ark.,1985, s.8).

Geçmiş yüzyıllarda üretilen takılara baktığımızda, gelişen teknolojilerden faydalanılmadığı halde teknik, tasarım, yaratıcılık ve işlevsellik yönünden tasarlayan kişilerin günümüz takı tasarımcıları kadar yetenekli olduklarını görebilmekteyiz.

Tarihsel süreç içinde takıların üretiminde birden çok malzeme ve teknik kullanıldığı gözlenebilir. Dünyanın birçok yerinde ve Türkiye’de etnoğrafik eserlerin sergilendiği müzelerde, krallıkların hazinelerinde eşsiz güzellikte takıları görmek ve incelemek mümkündür. İlk çağlarda üretilen takılardaki görsel sadelik, 17.yüzyıldan sonra değerli taşların altın ve gümüşle işlenmesi ile yerini muhteşem görsellikte takılara bırakmıştır.

Takının süslenme, kendini ifade etme, korunma aracı olarak kullanılmasının yanı sıra, belli bir kültürün karakterini yansıtması gibi etnik özelliği de vardır. Takıları, kültürleri tanıtan bir resim gibi düşünebiliriz. Bir kültürde yaygın olarak kullanılan takılarla o kültürün sınıfsal yapısı, yaşam şekilleri, dini inanışları, ekonomik faaliyetleri ve kullandıkları malzemelerde doğadan yararlanma ölçüsüne bakarak coğrafi konumları ile ilgili bilgilere ulaşmak da mümkündür.

Son yıllarda, takı tasarımı alanında çalışmalar yapan tasarımcı ve sanatçılar üretilen takılarda çağdaş formların içinde geleneksel materyal ve motifleri kullanarak “ etnik takılar “ dediğimiz takı grubunu yaratmışlardır.

3.1.2. TOPLUMLARDA TAKININ ÖNEMİ VE YERİ

İlk çağlardan başlayarak günümüze kadar olan süreçte ustalar ve sanatkarlar değersiz, yarı değerli ve değerli taşlara, metallere ve takıda kullandıkları diğer malzemelere görsel ve sanatsal değerlerini katmada çok önemli bir paya sahip olan, biçimsellik, işlevsellik ve fonksiyonellik yaratmada sahip oldukları sosyal, kültürel, sanatsal ve teknik anlayışlar çerçevesinde yaklaşmışlardır.

Sanatçıların eserlerini oluşturmada kullandıkları çeşitli malzemeyi üretme tekniklerinden yola çıkarak, yarattıkları takılarda doğayla içi içe yaşamlarından ve bulundukları çevreden nasıl esinlendiklerini görebiliriz.

Dünya üzerindeki geleneksel etnik takılara bakıldığında Asya takıları, her zaman dünya üzerinde büyük bir etki yaratmıştır. Asya takıları genellikle uzak doğu ve Hint takılarını da kapsayacak şekilde kendi takı kültürünün esaslarını yaratmıştır. Tüm dünya üzerinde hayranlık uyandıran Asya takıları, dünya takı tasarımına da kaynaklık etmektedir. Geleneksel Asya etnik takılarının, Asya kültürünün, gelenek ve inançları doğrultusunda etkilenme ile oluştuğunu görmek mümkündür (Anony 2007-f).

Dünyadan bir başka örnek; Hint takıları incelendiğinde takıların çıkış noktasının süslenme olgusunun doğuşuyla yaklaşık beş bin yıl kadar öncesine dayandığı görülmektedir. Hindistan; gezginlerin, tüccarların ve kaşiflerin hazine adası gibidir adeta. Benzersiz Hint takı yapım sanatı, sadece basit bir el sanatı olarak ortaya çıkışından ve bugün gelmiş olduğu üst düzeye kadar geçen süreçte etnik takı tasarımında gerçek bir sanatçılık sergilemiştir. Hintli sanatçılar takılarında, kıymetli taşlar, elmaslar, zümrüt, yakut, safir, inci, sedef, altın gibi değerli taşlar ve madenler kullanmışlardır. Kadınlar takıları, kendilerini güvende hissettiren koruyucu bir güç olarak algılamışlardır. Takıları, zenginliğin, gücün ve prestijin bir simgesi olarak da görmüşlerdir (Anony 2007- g).

Orta Asya, Türk süsleme sanatının başlangıç noktası olarak en görkemli takılarının merkezi olmuştur. Örneğin; gümüş ve altın işlemeciliğinde hayranlık uyandıran kolyeler, gerdanlıklar ve tepelikler içeren Türkmen takıları, Asya takılarının kalbini oluşturmaktadır. Türkmenler işgal altındaki bir uygarlık olmalarına rağmen sanatlarını icra etmeye devam etmişlerdir. Bir çok Türkmen takılarında, Türkmenlerin şaman kültürü inançlarına ve savaşçı ruhlarının izlerine rastlamak mümkündür. Afganistan, İran ve Rusya'nın takı tasarım sanatında Türkmen takılarının etkileri hala görülmektedir (Anony 2007- h).

Şekil 9. Türkmen takısı (Anony 2007-ı)

Şekil 10. Hint takısı (Anony 2007-i)

Aynı yörede, Kazakistan takıları, Türkmenlerin, Kırgızların ve Tatarların takı sanatıyla bir çok ortak özelliğe sahiptir. Özbek kültüründe ise sade takı tasarımları vardır. Kazak takılar ile ilgili olarak bu takıların bölgenin kültürel özelliklerini ve minyatür sanatının izlerini taşıdığını söylemek mümkündür. Kazak sanatçılar, geometrik tasarımlarda motifleri simetrik bir denge içerisinde kullanarak metal üzerinde boncukları işleyerek bir teknik oluşturmuşlardır (Anony 2007-j) .

Şekil 11. Kazakistan yüzük(Anony 2007-k) Şekil 12. Afrika takı(Anony 2007-l)

Dünyanın bir başka bölgesi olan Afrika'daki etnik takılarda ise ilkel yaşamın etkileri görülmektedir. Bu takılarda herhangi bir kıymetli taş ya da metalden yapılmış materyale rastlamak mümkün değildir. Afrika etnik takılarının ana materyali kemik ve hayvan dişleridir (Anony 2007-m).

Kızılderililerde ise metal ve deri işleri ve boncuk işi olarak takıları ayırmak mümkündür. Amerikanın keşfinden önce üretilen takılar basit bir şekilde bakır ve gümüş kullanılarak yapılan yüzükler, kolyelerden oluşmaktadır. Daha sonra gümüş işlemenin 1800'lerde İspanya'dan öğrenilmesiyle metal takılarda geleneksel motifler daha usta bir biçimde işlenmeye başlanmıştır. Geleneksel boncuk işi takılarda ise, metal işçiliğinden daha ileri bir aşama söz konusuydu. Cam boncuklar, Avrupa etkisinde kalmadan önce kullanılmıyordu. Kızılderili takılarında, turkuvaz, mercan ve diğer doğal taşlarla, ağaç ve kemik, diş boynuz boncuklarla ve bazen de bir çok doğal taşın bir arada kullanıldığı etnik takılara rastlamak mümkündür. Kızılderililer, doğal ve değersiz taşlar kullanarak oluşturdukları takılarda yoğun bir biçimde deri kullanmışlardır. Deri hemen hemen tüm takılarının ana malzemesi olmuştur (Anony 2007-n).

Şekil 13. Asya takısı (Anony 2007-o)

Şekil 14. Kızılderili takısı (Anony 2007-ö)

Genel olarak bakıldığında etnik takıların ortak özelliklerinin geleneksel motif ve teknikleri içermesi olduğu görülmüştür.

Takılar kişinin bir topluluğa ait olduğunun işaretlerini de verir. Kimi takılar belirli bir grup yada belirli bir sınıfa bağlılık sembolü olarak kullanılırlar. Örneğin Hristiyan toplumlarda haç işaretli takı takmak yaygın iken Müslüman toplumlarda ise İslamiyet sembollü takıları kullanmak yaygındır. Eğer kişi, toplum tarafından kendisini, statüsünü, rolünü gösterecek bir takı kullanmıyorsa, kişinin taktığı takıda kendisinin kişisel tercihlerini vurgulamak takının doğasında vardır. Kişiler seçtikleri, taktıkları takılara kendi kimliklerini, iç dünyalarını yansıtır. Bu yüzden takı, ekonomik gücü simgelemekle birlikte kişinin sanatsal yönünü, beğenisini ve kültür yapısını da yansıtan objelerdir.

1930'larda geometrik stilin gelişmesinin etkisi ile takıya yüklenen anlam geçmiş ve geleceği birbirine bağlayan öğelerden oluşmuştur. Geçmişin ulaşılmaz çekiciliği, takıyı kullanan insanlarda vazgeçilmez bir tutku haline dönüştürmüştür (Demirtaş, 1996, s.18).

İkinci Dünya savaşı ile 1960'lı yıllar arasındaki dönemde takı tasarımında geriye dönüş yaşanmakla birlikte, art-deco açık ve net çizgileri, renk ve takı üstüne

verilen dokularla yumuşadı. Yumuşak form anlayışı ile birlikte, moda da daha bir yumuşak çizgiye kavuştu. Doğaya duyulan özlem, insan psikolojisindeki arayışlar ve düşünsel boyutların gelişmesi ile hızlı makineleşme ve endüstrileşme, insanlarda doğa özleminin daha da artmasına neden olmuştur. Bu psikoloji içerisinde takıların hedefi, bir ölçüde kullanıcıyı doğa ile bütünleştirmek ve bu özlemi azaltmak oldu (Demirtaş,1996, s.19). Bu dönem tasarlanan takılarda, doğanın çiçek, yaprak ve dal bütünleşmesinden oluşan bitkisel motifler olduğunu görmek mümkündür.

Günümüz takı tasarımı incelendiğinde; beğenilerin değişmesi ve moda tasarımlarında farklı arayışlarla birlikte biçim ve form bakımından çizgilerde çağdaşlığa ve gelenekselliğe yönelik değişimler görülmektedir.

3.1.3. TÜRKLERDE GELENEKSEL TAKILAR

Bir milletin varlığını koruyabilmesinin temel öğelerinden biri kültürüdür. Oldukça zengin ve çok renkli bir geleneksel kültürün sahibi olan Türk milleti de bu konuda oldukça şanslıdır. Değişen çağa ve hızla gelişen teknolojiye rağmen çoğu somut kültür ürünü de Anadolu'nun pek çok yerinde hala yaşamaktadır. Türk kültürünün yaşayan ya da yaşatılmaya çalışılan bu ürünlerinden biri de Geleneksel takılarıdır. Geleneksel takıların önemli bir özelliği yapımında ve kullanımında gelenek ve inançların önemli bir rol oynamasıdır. Örneğin, evlenirken bir genç kıza baba evinden çıkmadan önce babası tarafından takılan kemer “ eline beline diline hakim ol” anlamına gelir. Ayrıca Anadolu'nun çoğu yerinde evlenmeyle birlikte kadınlar tepelik kullanmaya başlarlar. Bu tür geleneklerin yanı sıra, takılarda kullanılan bazı taşların ve bu taşların renklerinin kullanan kişiyi nazardan koruduğuna dair yaygın inanışlar da vardır. Bu ve bunun gibi saymakla bitmeyecek pek çok gelenek ve inanç bugün de azalmakla birlikte sürdürülmektedir. Ayrıca bazı takıların süs unsuru olmasının yanında işlevleri de vardır. Örneğin,”Halhal Diyarbakır'da büyükler tarafından kullanılmaz. Sadece çocuklar ve genç kızlar tarafından kullanılır. Bunun

da iki nedeni vardır. Her çocuğun halhalının sesi ayrıdır. Her anne ve baba kendi çocuğunun halhalının sesini tanır. Çocuklarının kullandıkları halhal sayesinde anne ve babaları onların nerede olduğunu anlarlar. Genç kızlar ise halhalın çıkardığı ses sayesinde akrep ve benzeri zehirli hayvanların kendilerine yaklaşmasını önlemek için kullanırlar (Anony 2007-p).

Türk takılarına genel olarak bakıldığında, takıyı daha çok kadınların kullandığı, erkek takılarının çeşitlilik açısından kadınlarınkine oranla daha az olduğu görülmektedir. Özellikle baş takıları çoktur. Belli başlı kadın takıları şöyle sıralanabilir. Tepelik, başlık olarak fesin üstüne yerleştirilerek kullanılan, etrafından uçlarında paraların olduğu zincirlerin sarktığı daire biçiminde bir takıdır. Tepeliklerde nazarlık olarak “Mühr-i Süleyman” motifine sıkça rastlanmaktadır. Tepelikler ilk kez gelin başında kullanılarak, günlük yaşamda yer alan bir süs olduğundan başlık değerini belirlerken, gelinin değerini de sembolize eder. Üç kor (alınlık), Anadolu’nun çeşitli bölgelerinde baş süslemelerinde fesin ön kısmından, yanlara doğru takılarak kullanılan bir takı çeşididir. Çeşitli metal, boncuk ve taşlarla süslü, bolca zincirli takılardır. Zülüflük (yanak döven), fesin yanlarından sarkıtılarak kullanılan, dairesel üçgen ve sembolik şekillerle, penez ve boncuklarla süslü takılardır. Bu takıyı takan kişi yürüdükçe takıda bulunan zincir ve penezlerin yanak üzerinde hareket etmesinden dolayı “yanak döven“ adı verilmiştir. Ayrıca yanak dövene zülüflerin üzerine takılmasından dolayı olsa gerek Sabiha Tansuğ ”zülüf bastı” denildiğinden de bahsetmiştir. Çenelik, bazı yörelerde çene altından geçirilerek alnın her iki yanında fese veya başörtüsüne tutturularak kullanılan bir takıdır. Takının bu şekilde kullanılmasından ötürü çoğu yörede çenelik denilmektedir. Ayrıca Yücek, İlmeçeri, Sakalduruk, Sakaldırak ve Tombaka gibi isimleri de vardır. Enselik, başın arkasına örtü üzerinden sağlı sollu olarak, saç korunun üzerine takılır ve enseden aşağıya doğru sarkar. Dört sıra halinde saçaklı madeni bir takıdır (Anony 2007-p1).

Küpe, kadınların süslenmek için, kulak memelerini deldirdikten sonra taktıkları, çoğunlukla madenden yapılan ve zaman zaman taşlarla da süslü bir takıdır. Hızma burun kanadına takılan süslü, altın ya da gümüş, çoğu zaman halka biçiminde

bir takıdır. Baş takılarının dışında ayrıca boyunda; Gıdıklık (gerdanlık), değerli taş veya madenden, boncuktan ya da altın paralardan yapılmış, boyna takılan takıdır. Gerdanlık veya gıdıklıklar fazla sarmazlar. Boynun omuzlarla birleştiği kısımda kullanılır. Kolye, gerdanlıkla aynı anlamı taşır görünse de, gerdanlıktan daha uzun, boyundan göğse doğru uzanan takılardır. Hamaylı, Üzerinde ayet ya da duaların yazılı olduğu kağıtları muhafaza eden, madenden yapılmış takıdır. Döşlük, göğüs üstüne gelecek şekilde kullanılan takıdır. Ayaklarda; halhal, ayak bileklerine takılan halka biçiminde, üzerinde de ses çıkaran çingirakların olduğu bir takıdır. Belde; kemer ya da kemer tokası el ve kollarda; yüzük ve bilezik kadınların kullandıkları diğer takılardandır. Erkeklerde kullanılan takılar ise hamaylı, yüzük ve köstektir. Köstek, erkeklerin saat ucuna taktıkları zincirlerdeki süslemeli parçalarıdır.

Bu takılar arasında kadın ve erkekte ortak olarak kullanılan hamaylılar çeşitlilik gösterir. Bir tanesi silindir biçiminde, diğeri üçgen şekilde, sonuncusu dikdörtgen bir kutu şeklinde yapılır. Silindir şeklinde olanlara hamaylı, üçgen şeklinde olanlara muskalık denilir. Bu iki şekil hem kadınlar, hem erkekler tarafından kullanılmaktadır. Ancak dikdörtgen kutu şeklinde olanlar erkeklere özgüdür. Kadınlarda malzeme olarak altın ve gümüş kullanılmakla beraber, erkek takılarında gümüş kullanılmış ancak altın çok kullanılmamıştır. Geleneksel takılarda pek çok metal işleme tekniğinin kullanılmasının yanı sıra telkari ve savat tekniklerinde oldukça dikkat çekici örnekler bulunmaktadır. Telkari Farsça bir terimdir. İnce altın ya da gümüş tellerin kıvrılarak, sarılarak ya da örülerek çeşitli desenler oluşturacak biçimde düzenlenmesi ve birbirlerine ya da metal bir zemin üzerine lehimlenmesiyle yapılan zarif görünümlü dantele benzeyen kafes işidir. Arkeolojik buluntular bu tekniğin İ.Ö 3000 de Mezopotamya’da, İ.Ö 2500 de Anadolu’da kullanıldığını göstermektedir.

Halen, günümüzde Ankara-Beypazarı, Mardin-Midyat ve Trabzon da telkari tekniği geleneksel olarak üretilmektedir.

3.2. TAKININ SINIFLANDIRILMASI

3.2.1. Takıların Kullanım Yerlerine Göre Sınıflandırılması

3.2.1.1.Başta kullanılan takılar:

Tepelik: Hafif çukur ve dairesel biçimde olup, fesin üstüne yerleştirilip kullanılan metal takı çeşididir.

Tepelikler fesin üstüne oturtularak takıldığı gibi, fessiz, serpuş gibi saç üzerine oturularak da kullanılmaktadır (Özbağı, 1989, s.51).

Şekil 15. Geleneksel Türk Başlığı (Anony 2007-q).

Alınlık: Baş süslemelerinde, kadınları alınlarına taktıkları çeşitli metal, bocuk ve taşlarla süslü, zincir şeklinde takılardır. Alınlık fesin alt kenarına tutturularak kullanıldığı gibi, bazı yörelerde çene altından geçirilerek alının her iki yanından tutturularak da kullanılmaktadır. Takının bu şekildeki kullanılış biçiminden olsa gerek bu yörelerde takıya “çenelik” denilmektedir (Özbağı, 1989, s.51).

Yanak döven: Fesin yanlarından sarkıtılarak kullanılan, dairesel, üçgen ve sembolik şekillerde, zincir, penez ve boncuklarla süslü takılardır (Özbağı, 1993, s.50).

Küpe: Küpe kulak memesinin delinmesinden sonra, ince bir tel çengelle kulak memesine geçirilen, sayılamayacak derecede çok çeşitleri olan, kadınların ve kimi erkeklerin taktıkları ziynet eşyası (Kuşoğlu,1994, s.97).

Fes süsü: Anadolu’nun çeşitli bölgelerinde baş süslemelerinde fesin ön kısmından yanlara doğru takılarak kullanılan bir takı türüdür. Üçgen, daire ve değişik motifleri vardır. Zincir ve penezlerden oluşur (Özbağı, 1989, s.51).

3.2.1.2 Boyunda kullanılan takılar:

Kolye ve Gerdanlıklar: Kolyeler, İlkel zamanlarda ufak taş parçalarından, deniz kabuklarından, kemik ve boynuz parçalarından yapılmıştır. Sıra sıra dizilen renkli taşların, o dönemlerin en sevilen kolye formları arasında yer aldığını bugün müzelerimizi süsleyen, erken devirlere ait boncuk ve kolye örneklerinden anlayabiliriz. Kùltürler değıştikçe, çağlar birbirini izledikçe gelişen ve yeni teknolojilerle, yeni formlarla gelişerek günümüze ulaşan takı sanatında kolyelerin yadsınmaz bir önemi vardır. Diğer takıların kullanım yerleri göz önüne alındığında, en göze çarpan takının kolye olması kaçınılmazdır. (Özbağı, 1989, s.80).

Hamaylı: Hamaylı, silindir, üçgen ve kare şeklinde içi boş olup, muska veya nazarlık konularak uzun bir zincirle boyna çapraz veya düz olarak takılan takıdır.

Hamaylılar şekli ne olursa olsun içi boştur. Bir tarafında içine konulan muhafaza amacıyla kapak bulunmaktadır (Özbaşı,1985, s.90).

3.2.1.3. Göğse takılan takılar

Broşlar: Ziyet iğnesi, yaka iğnesi olarak da adlandırılan broş, iğne gibi ucu sivri vb. kalınlıkta olan sapın üzerine tutturulmuş olan bir süs takısıdır. Broşlar şu şekilde sınıflandırılabilir (Bektaş Demirbaşı,1996, s.17).

3.2.1.4. Bele takılan takılar

Kemer: Kemer, toka ile bütünleşen bir süsleme unsurudur. Metal, deri, kumaş v.b malzemelerle üretilirler.

Geleneksel takı olarak kemer kadınların genellikle bindallı, kaftan, üç etek gibi kıyafetlerinin üzerinde kullandıkları takılardır. Günümüzde ise, değerli ve yarı değerli taşlarla yapılan kemer tokaları ve kemerler de oldukça yaygındır.

Şekil 16.Geleneksel Türk Kemer (Anony 2007-q.1).

3.2.2.5. Bileğe takılan takılar:

Bilezikler: Bileğe takılan takı çeşididir. Kol bileğine takılan “bilezik” ayak bileğine takılan bileziklere ise halhal denir (Ülger,1997,s.49).

Halhal: Halhal, kadınların ayak bileklerine taktıkları takılardır. Türklerde halhal, halka şeklindeki takıya takılmış zil şeklindeki topların dansları sırasında ses çıkartarak oyuna renk katması nedeniyle, çengi kızlar tarafından kullanılmıştır (Özbaşı, 1989, s.120).

3.2.1.6. Parmağa Takılan Takılar:

Yüzük: Yüzük parmağa takılan halkalardır. Eskiden uzun süre mühür olarak kullanılan yüzükler aynı zamanda bir güç ve onur belirtisi olmuştur. Metalden halka şeklinde olan yüzükler, genellikle değişik motif ve taşlarla süslenmektedir (Özbaşı, 1989, s.122).

3.2.2. Materyallerine göre sınıflandırılması

3.2.2.1. Cam Takı:

Anadolu halkı bu cam boncukları elde etmek için küçük fırınlar ve bu fırınlarda mutlaka odun ateşi kullanırlardı. Boncuklara elle kullanılan çok basit birkaç aletle form verilir, renkli güzel boncuklar bu şekilde üretilirdi.

Nazar boncuğu olarak bilinen, nazara karşı özellikle çocukların elbiselerine ve başlıklarına takılan mavi camdan, ortasına sembolik bir göz olan boncuk da Türk Geleneksel yaşamında önemli bir yer tutar.

3.2.2.2. Metal Takılar

Gümüş, beyaz renkte, parlak, son derece esnek ve değerli bir metaldir. Altın, iridyum, paladyum ve platin gibi az bulunan bir metal olan gümüş, kolayca biçimlendirilebilir ve oksitlenmeye karşı oldukça dirençlidir. Bu özellikleri nedeniyle eski çağlardan bu yana sikke, süs ve mücevher gibi değerli eşyaların yapımında kullanılmıştır.

Altın, yoğun, parlak, sarı renkte ışıltılı, üstün işleme kabiliyeti olan değerli bir metaldir. Tabiatla az miktarda bulunması ve üstün fiziksel özelliklere sahip olması altının her dönemde ilgi görmesine neden olmuştur. Gümüşten daha yumuşak kalaydan daha serttir. Genellikle kuyumculukta sertleştirmek ve renk vermek için kullanılır. Bakır ağırlıklı alaşımına “kırmızı altın”, gümüş ağırlıklı alaşımına “ yeşil altın” nikel ve paladyum ağırlıklı olanına ise “beyaz altın” denir (Erkaplan, 2000, s.38).

3.2.2.3. Boncuk takılar

Boncuk cam, taş sedef, plastik, tahta gibi maddelerden yapılan, ortası delikli, renkli süs taneleridir.

Boncuklar ipe dizilerek çeşitli takılarda kullanılır. Bazen renkli boncuklar çeşitli şekillerde ipe dizilerek, bazen de tek renk boncuklar altın paraların aralarına dizilerek kullanılır. Cam ve taş olanların çok ufaklarına kum boncuklar denir. Bu boncuklar içinden iğne ve iplik geçirilerek kumaşa dikilirler, örülürler.

Boncukların bahsedilen kullanımlarının dışında çeşitli gümüş takılar da tek başına kullanıldığı örnekleri de mevcuttur.

3.2.2.4.Keçe Ve Kumaş Takılar

Yünün lif haline getirilmesiyle elde edilen keçe, çeşitli kullanım alanlarının dışında takı tasarımlarında da kullanılmaktadır. Keçeciliğin etnik kültürümüzün içinde önemli bir yere sahip olması keçe üretimini ve buna bağlı olarak kullanım

alanlarını genişletmektedir. Süslenme kavramı çerçevesinde de kullanılan keçe, son günlerde takı yapımında da yoğun olarak kullanılmaktadır. Genelde renkli keçe kullanılarak yapılan takılarda bitkisel motifler ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Keçe takılarda yoğun olarak kullanılan teknik ise applike tekniğidir.

Takı yapımında keçenin yanı sıra kumaş da kullanılmaktadır. Kumaş yumuşak ve ince dokusu nedeniyle keçeye oranla takılarda daha sık kullanılmaktadır. Bu yüzden kullanımı daha yaygın ve kolaydır. Yapılacak olan takının özelliğine göre, gereken türde kumaş çeşitlerini bulmak mümkün olduğu için kumaşın değişik işlevlerde takılarda kullanılmış olduğunu görmekteyiz. Yapılan araştırmada, gerdan şeklindeki kumaş kolyelerde yoğun olarak kum boncukların, tutturma tekniğiyle kullanıldığı gözlenmiştir. Kumaş takılarda kum boncukların yanı sıra gümüş ve altın levhalar, metal ve ahşap boncuklar da yoğun olarak kullanılmaktadır.

3.2.2.3. Doğal lif ve ipliklerden yapılan takılar

Doğal lifler genellikle bitkilerden elde edilen ince, uzun şekilli ve sağlam yapılı hücreler topluluğu şeklinde tanımlanmaktadır. Pamuk lifleri, keten lifleri gibi doğal lifler kumaş üretiminde yaygın olarak kullanılmaktadır. Doğal liflerden üretilen bu kumaşlar giyimde kullanıldığı gibi takı yapımında da kullanılmaktadır. Kumaş kullanılarak yapılan takılarda etnik kültürden yararlanarak yapılan tasarımlar Türk kültürünün önemli belgeleri niteliğini taşımaktadır.

Ancak doğal lifler sadece kumaş üretiminde kullanılmıyor. Doğal liflerin diğer bir önemli kullanım alanı da ip yapımıdır. Elde edilen bu ipler takı yapımında da kullanılmakta ve tasarımlarda estetik bir görünüm kazanmaktadır. Örgü teknikleri kullanılarak takı yapımında kullanılan iplikler çeşitli boncuk ve gümüş penezlerle kullanıldığında ortaya oldukça yaratıcı tasarımlar çıkmaktadır.

3.3. Keçe Ve Kumaş Takıların Günümüzdeki Yeri ve Özellikleri

İlk çağlardan beri insanların korunma ve doğayla olan etkileşimlerinden kaynaklı olarak buldukları taşları, bir inanca dayalı olarak ve süslenme gereksinimini de gidermek amacıyla kullanmaları “süslenme” kavramını ortaya çıkarttığı ve gelenekselleşerek günümüze kadar geldiği bilinmektedir. Küçük topluluklar halinde ilkel şartlarda yaşamını sürdüren insan grupları inançları doğrultusunda oluşturdukları örf, adet ve geleneklerine bağlı olarak yaşadıkları ve coğrafi çevrelerinden temin edebildikleri doğal malzemelerle tasarladıkları takılara geleneklerinin de etkisiyle yükledikleri sembolik anlamlı takılar günümüze kadar gelmiş ve günümüz geleneksel takı tasarımcılığına da önemli bir kaynak oluşturmaktadır.

Yazılı kaynakları incelediğimizde, insanoğlunun takıları, gelenekler ve coğrafi koşullar doğrultusunda varlığını sürdürmüş, kimi zaman sosyal statü simgesi olmuş, kimi zaman inandıkları tanrı olgusunu sembolize etmede kullanılmış ve kimi zaman da kötü ruh ve olaylardan korunmak amacıyla nazarlıklar, muskalar, çeşitli pul, boncuk, tüy ve tohumlar ile şekillendirdikleri takıları baş, boyun, göğüs ve bileklerinde kullandıklarını görmekteyiz.

Keçe ve kumaş takılarda Anadolu kültürünün bir çok yönü sergilendiği için geleneksel Türk el sanatlarının kısa bir yorumuna da rastlamak mümkündür. Kumaş kullanılarak yapılan bir takıda, hem Anadolu kumaş dokumacılığının renk, çeşit, desen ve kompozisyon özellikleriyle tanışırken kumaş üzerine işlenen boncuk metal ve diğer öğelerde işleme sanatlarının çeşitli gereçlerle oluşturduğu ahenk vardır. Kumaşın yanı sıra tamamen el emeği olan keçe kumaşlar kullanılarak yapılan takılarda süsleme teknikleri çeşitli renklerde materyallerle hayat bulur.

Keçe ve kumaş takıların “ etnik takı “diyebileceğimiz grubu geleneksel motifler ve gümüş, altından yapılan penezlerle, değerli ve yarı değerli taşlarla, örgü teknikleriyle yapılan oyalarla, boncuk çeşitleri ile üretilmektedir.

Bu tip takıların tasarımında geleneksel karakterler etkili olduğu gibi takının süsleme tekniğine göre keçe veya kumaş seçimi yapılmaktadır.

Şekil 17. Geleneksel Türk kemeri (Anony 2007-q.2)

Keçe takıların tasarımlarında daha çok bitkisel motifler dikkati çekmektedir. Aplike tekniği ve basit işleme teknikleri kullanılarak form kazandırılmaya çalışılmıştır. Kimi takılarda ise, keçe parçalara form verilerek veya kabartma tekniği kullanılarak takıların göğüs üzerine sarkan kısımlarında kullanılmıştır. Bunun yanı sıra kimi takılarda da keçe parçalarının gümüş levhalarla birlikte ve bazen de boncuklarla birlikte kullanılarak bir geleneksel motifler çerçevesinde bir ahenk oluşturulmaya çalışılmıştır.

Geleneksel takıların tasarımında kumaş ve keçenin birlikte kullanıldığı takılar da güzel bir uyum sergilemektedir. Bu tür takılarda genellikle kumaş ana malzeme olarak belirlenir ve keçeden de kumaşın süslenmesi aşamasında yararlanılmaktadır.

Süsleme kısımlarında yine bocuk, altın ve gümüş levhalar, penezler ve püsküllerin kullanımı yoğunluk kazanmaktadır.

3.3.1. Keçe Ve Kumaş Takı Yapımında Kullanılan Teknikler

Keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan teknikler, takıların yapımında kullanılan materyallere göre çeşitlilik göstermektedir. Kimi takılarda birden çok tekniğin bir arada kullanıldığını görmek mümkündür. Seçilen uygun tekniklerle takının estetiklik ve kullanışlılık yönleri güçlendirilmeye çalışılmıştır.

Boncuk tutturma tekniği :

Basit dikiş teknikleri kullanılarak kumaş üzerine boncukların dikilmesidir.

Aplike tekniği:

Genellikle küçük parçalar halinde kesilmiş keçe ve kumaş parçalarının dikiş teknikleri ile zemine tutturulmasıdır. Halk arasında “kapama” , “yayma işi” ismiyle bilinen bu iğne bezemesi istenilen kumaşın üzerine başka kumaştan hazırlanmış motifin tutturulmasıyla yapılır. Genellikle sınır çizgileri çok hareketli olmayan motiflerin seçildiği applike iki şekilde uygulanır (Barışta , 1997, s.22-25).

Basit nakış teknikleri:

Zincir işi tekniği, zikzak tekniği, bordür tekniği, düğüm işi tekniği, nakışta sarma tekniği, nakış ile kumaş kenarları temizleme tekniği, nakışta sap işi tekniği, nakışta makine dikişi tekniği, nakışta ajur tekniği ve nakışla desenlendirme tekniği gibi basit nakış tekniklerini keçe ve kumaş takılarda görmek mümkündür (Barışta, 1997, s.22-25).

Örgü teknikleri:

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan örgü tekniğinde oya örgüler çoğunluktadır. İğne, mekik, tığ, firkete gibi aletlerle yapılan oyalar takılarda kullanıldığı gibi takıların kapama noktalarında ve zeminlerinde de sık kullanılmaktadır.

Boncuk işleme ve birleştirme tekniği:

Bazı kaynaklarda “pulat” ismiyle geçen bu iğne Fransız düğümünün iğneye iplik sararken iki iplik arasına boncuk ya da inci yerleştirilmesi şeklinde uygulanır (Barışta, 1997, s.33).

Boncuk işleme tekniği genellikle kumaş takılarda kullanılmıştır. Boncuk işlem tekniğinde renkli kum boncukları kullanılmıştır. Belirlenen desen düzlemine göre çeşitli renklerde seçilen boncuklar, boncuk iğnesi yardımıyla kumaş üzerine paralel düzlemde, kumaş yüzeyini tamamen örtecek şekilde kumaşa tutturulmuştur.

3.3.2. Keçe ve Kumaş Takıların Yapımında Kullanılan Materyaller

Kumaşlar: Keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan kumaş çeşitleri, pamuklu kumaşlar, ipekli kumaşlar ve yünlü kumaşlar olmak üzere üç gruba ayrılarak kullanılmaktadır.

Pamuklu Kumaşlar: Pamuklu kumaşlar içinde en çok adı geçenler; boğası, kirpas, alaca, bez, mendil, beledi, dimi, yemeni, tülbent, basma, çit, yazmalardır.

İpekli kumaşlar: Osmanlı döneminde kumaş dokumalar en muhteşem örneklerini vermiştir. Geleneksel takılarda da ipekli dokumalar dikkat çekmektedir. Örneğin:Bürümcük, tafta, canfes, kutnu, atlas, diba, seraser, kemha, kadife en çok bilinen kumaş örnekleridir.

Dokusuz yüzeyler: Bu kumaşların başında keçe ve fötr dedikleri liflerin sıkıştırılması ile üretilen dokusuz yüzeyler gelmektedir.

Takı tasarımında kullanılan keçe, yünlerin ıslatılıp dövülmesiyle elde edilen bir yün çeşididir. Keçe, yün, kıl ya da pamuğun ıslak ortamda çiğnenip dövülerek liflerin birbirine kaynaştırılmasıyla elde edilen dokusuz yüzeydir (Karpuz,1988, s.78)

Oyalar: El sanatlarımızın zarif örneklerinden olan oyalar; süslemek, süslenmek amacından başka taşıdıkları anlamlarla bir iletişim aracı olarak da kullanılmaktadır. Günümüzde Anadolu'da tığ, iğne, mekik, firkete/filkete gibi araçlarla yapılan oyların ya bordür ya da bir motif olarak tasarlanmış olanları, kullanılan araç doğrultusunda ve tekniklerine göre değişik adlar almaktadır. Bunlar; iğne, tığ, mekik, firkete/filkete, koza, yün, mum, boncuk ve kumaş artığı olarak sıralanabilir.

Geleneksel keçe ve kumaş takıların yapımında da oyalar kimi zaman ana materyal kimi zaman da yardımcı materyal ve süsleme ögesi olarak karşımıza çıkar.

Boncuklar: Ankara merkez ilçede ve Dösım arşivlerinde tespit edilen takılarda büyük bir yoğunlukta, süsleme malzemesi olarak boncuk kullanılmıştır. Tespit edilen takılarda boncuk çeşitleri, takıda kullanılan kumaşın cinsine ve modelin niteliklerine göre seçilmiştir.

Şekil 18. Kum Boncuk

Şekil 19. Cam Boncuk

Şekil 20. Kristal Boncuk

Şekil 21. Ahşap Boncuk

Şekil 22. Ahşap Boncuk

Şekil 23. Kadife Boncuk

Şekil 24. Madeni Boncuk

Şekil 25. Madeni Boncuk

Şekil 26. Plastik Boncuk

Şekil 27. Plastik Boncuk

Şekil 28. Kaplama Boncuk

Şekil 29. Sim Kaplı Boncuk

Şekil 30. Örgü Boncuk

Şekil 31. Desenli Boncuk

Şekil 32. Sim Kordon Boncuk

Doğal taşlar ve Yarı Değerli ve Değersiz Taşlar

Doğal taşlar ve yarı değerli taşlar önemli yer altı kaynaklarımızdır. Keçe ve kumaş takılarda yardımcı materyal olarak doğal taşların da kullanıldığı gözlenmiştir. Ancak maliyetleri yüksek olduğu için çok yoğun kullanılmamaktadır. Doğal taşların takılarda gümüş ile birlikte kullanılmaktadır.

Şekil 33. Akik

Şekil 34. Ametis

Şekil 35. Sedef

Şekil 36. Mercan

Şekil 37. Oniks

Şekil 38 İnci

Şekil 39. Turkuvaz

Şekil 40. Turkuvaz

3.3.3. Keçe Ve Kumaş Takıların Yapımında Kullanılan Yardımcı Materyaller:

Genellikle metalden tel olarak veya döküm yapılmış olarak temin edilen bazı ara parçalar ve birleştirme de kullanılan halka ve çiviler takıların üretiminde çok sık kullanılmaktadır. Ayrıca, süslemede kullanılan harçlar, ipek, saten organze kurdeleler, iplikler takıların vazgeçilmezleridir. Kullanılan materyallerin bazıları şunlardır.

Ara parçalar

Şekil 41. Ara parça

Şekil 42. Ara boncuk

Şekil 43. Ara parça

Açık kapalı çiviler

Şekil 44. Açık çiviler

Şekil 45. Kapalı çiviler

Şekil 46. Kapalı çiviler

Zincir çeşitleri

Şekil 47. İnce zincir

Şekil 48. Sarı zincir

Şekil 49. Gümüş zincir

Kurdele ve harçlar

Şekil 50. Organze kurdele

Şekil 51. Floş kurdele

Bağlantı halkaları

Şekil 52. Küçük boy halka

Şekil 53. Orta boy halka

Şekil 54. Büyük boy halka

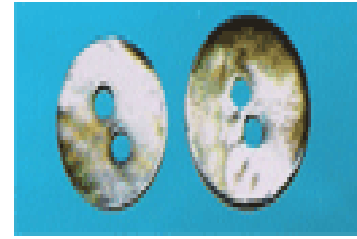
Kapama klipsleri

Şekil 55. Sıkıştırma klips

Şekil 56. Papağan

Şekil 57. Sedef düğme

Tel Çeşitleri

Şekil 58. Tel 0,30cm

Şekil 59. Tel 0,80cm

Şekil 60. Yumuşak kalın tel

3.3.4. Takı Yapımında Kullanılan Araçlar

Pense çeşitleri

“0” Uçlu kargaburun

Şekil 61. “0” Uçlu Kargaburun

Kargaburun

Şekil 62. Kargaburun

Yan keski

Şekil 63. Yan keski

Yuvarlak uçlu pense

Şekil 64. Yuvarlak uçlu pense

Makas

Şekil 65. Makas

Tel burma aleti

Şekil 66. Tel burma aleti

Misinalar

Şekil 67. Misina

Şekil 68. İp misina

İplik çeşitleri

Şekil 69. Mumlu ip

Şekil 70. Naylon ip

Şekil 71. Naylon ip

Şekil 72. Deri ip

Şekil 73. Deri ip-sırım

3.3.5. Ankara İl Merkezinde Keçe Ve Kumaş Takı Üretimi Yapan Özel İşyerleri Ve Resmi Kurumlar

Ankara il merkezinde üretilen geleneksel keçe ve kumaş takıların süslenmesinde daha çok boncuk kullanımı yaygındır. Kumaş olarak kadife, ipek-saten, floş kurdele, çuha gibi kumaşların kullanımı yaygındır. Kumaş seçimleri yapılacak takıya ve malzemesine göre belirlenmektedir. Eğer metal malzemeler kullanılarak bir takı tasarlanacaksa ve bu takının göğüs üzerinden çeşitli örgüler ve boncuklarla sarkan püsküllerin kullanılması tasarlanıyorsa, takıyı taşıması, potluk ve yırtılmalara meydan vermemesi için daha sert yapılı kumaşlar tercih edilmektedir. Kimi zaman kumaşı sertleştirmek ve görünümü zenginleştirmek için kumaşların içleri elyaf ile doldurulmaktadır. Ancak tasarlanan takıda daha hafif ve sade öğeler kullanılacaksa saten- ipek tarzlı kumaşlar tercih edilmektedir. Süsleme öğeleri bakımından yoğunluğu olmayan bir takıda saten grubu kumaşlar daha estetik bir görünüm verdiği için tercih edilmektedir. Kumaş takılar da penezler, tuğralar, bakır, gümüş ve altın levhalar kullanılmaktadır. Bunlarla birlikte örgülü kumaşlar, örgülü şeritler ve püsküllerin de kullanımı yaygındır. Az önce saydığımız bütün öğelerin toplandığı takılara da rastlamak mümkündür. Ankara ilinde bu tür takılar genellikle özel siparişler üzerine çalışılmaktadır.

Ankara'da keçe ve kumaş takı üreticileri takılarını hem kendi mağazalarında pazarlamakta hem de anlaşmalı oldukları bijuterilerde, sergi ve fuarlarda, kermeslerde pazarlamaktadırlar. İş yeri sahipleri elemanlarını genellikle kendileri eğiterek günün modasına uygun tasarımlar üretmelerine yardımcı olmaktadır. Tasarımlar genellikle günün modasından uzaklaşmadan etnik görünümlü takılar üzerine yoğunlaşmıştır. Tasarımlarda maliyeti yüksek malzemeler kullanılmaktan kaçınılmaktadır. Bunun nedeni ise takıların satışını yüksek tutmaktır; çünkü etnik takılar beğeni kazanmakla birlikte yüksek maliyetleri dolayısıyla yönelimi daha ucuz takılara çevirmektedir.

Keçe kullanılarak yapılan takılarda ise daha çok gerdanlık şeklindeki takılar yaygındır. Ancak farklı şekilde takılara da rastlanılmaktadır. Keçe takılarda daha çok

renkli keçe kullanımı ön plana çıkmaktadır. Renkli keçelerde bitkisel motifler, boncuk işleme, örgülü yün iplerle oluşturulan takılar beğeniyle karşılanmaktadır.

Keçe ve kumaş takılarda doğal taşların kullanımı, bu taşlara gösterilen ilgiden dolayı yaygındır. Üreticiler bu taşları ya kendileri doğal kaynaklarından temin etmekte ya da toptancılardan temin etmektedir. İşlendikten ve şekil verildikten sonra kullanılan bu taşlar keçe ve kumaş takılarda estetik bir görünüm sergilemektedir.

3.3.5.1. Ankara İl Merkezinde Keçe Ve Kumaş Takı Üretimi Ve Satışı Yapan Özel İşyerleri

Antik Tuğra: Antik Tuğra Tunalı Hilmi Cad. Karum Alışveriş Merkezi'nde bulunmaktadır. Geleneksel keçe ve kumaş takıların yanı sıra gümüş takı, gümüş hediyelik eşya satışı da yapmaktadır. Antik Tuğra satışını yaptığı keçe ve kumaş takıların kendi tasarımları olduğunu ifade etmiştir. Keçe ve kumaş takılarında gümüş ve altın levhalar ve inci gibi boncuklar kullanan Antik Tuğra, kumaş seçimini genellikle pamuklu kumaşlardan yana yapmaktadır.

Şekil 74. Antik Tuğra'dan kumaş zeminli bir takı örneği

Özgür Bijuteri: Özgür Bijuteri Ulus- Suluhan çarşısında faaliyet göstermektedir. Hemen hemen tüm boncuk çeşitlerinin satışını yapan Özgür Bijuteri aynı zamanda takı üretimi ve satışı da yapmaktadır. Özgür Bijuteri kendilerinden bocuk satın alan müşterilerine isteğe bağlı olarak takı tasarım kursu da vermektedir. Özgür Bijuteri keçe ve kumaş takılarında ağırlıklı olara boncuk süsleme tekniğini kullanmaktadır.

Açelya Bijuteri: Açelya Bijuteri Ulus- Suluhan çarşısında faaliyet göstermektedir. Hemen hemen tüm boncuk çeşitlerinin satışını yapan Açelya Bijuteri aynı zamanda takı üretimi ve satışı da yapmaktadır. Açelya Bijuteri kendilerinden bocuk satın alan müşterilerine isteğe bağlı olarak takı tasarım kursu da vermektedir. Açelya Bijuteri keçe ve kumaş takılarında ağırlıklı olara boncuk süsleme tekniğini kullanmaktadır; yapım tekniği olarak da çivi tekniği kullanılmaktadır.

Şekil 75. Açelya Bijuteride satılan bir takı örneği.

Ender Bijuteri: Ender Bijuteri Ulus- Suluhan çarşısında faaliyet göstermektedir. Hemen hemen tüm boncuk çeşitlerinin satışını yapan Ender Bijuteri aynı zamanda takı üretimi ve satışı da yapmaktadır. Ender Bijuteri kendilerinden

bocuk satın alan müşterilerine isteğe bağlı olarak takı tasarım kursu da vermektedir. Ender Bijuteri keçe ve kumaş takılarında ağırlıklı olara boncuk süsleme tekniğini kullanmaktadır; yapım tekniği olarak da çivi tekniği kullanılmaktadır.

Şekil 76. Ender Bijuteri satılan bir takı örneği

Uğur Şal Bijuteri: Uğur Şal Bijuteri Ulus- Suluhan çarşısında faaliyet göstermektedir. Hemen hemen tüm boncuk çeşitlerinin satışını yapan Uğur Şal Bijuteri aynı zamanda takı üretimi ve satışı da yapmaktadır. Uğur Şal Bijuteri kendilerinden bocuk satın alan müşterilerine isteğe bağlı olarak takı tasarım kursu da vermektedir. Uğur Şal Bijuteri keçe ve kumaş takılarında ağırlıklı olara boncuk süsleme tekniğini kullanmaktadır; yapım tekniği olarak da çivi tekniği kullanılmaktadır.

Şekil 77. Uğur Şal Bijuteri satılan keçe takı

Cansu Çiçek Bijuteri: Cansu Çiçek Bijuteri Ulus- Suluhan çarşısında faaliyet göstermektedir. Hemen hemen tüm boncuk çeşitlerinin satışını yapan Uğur Şal Bijuteri aynı zamanda takı üretimi ve satışı da yapmaktadır. Cansu Çiçek Bijuteri kendilerinden çocuk satın alan müşterilerine isteğe bağlı olarak takı tasarım kursu da vermektedir. Cansu Çiçek Bijuteri keçe ve kumaş takılarında ağırlıklı olarak boncuk süsleme tekniğini kullanmaktadır; yapım tekniği olarak da çivi tekniği kullanılmaktadır.

Şekil 78. Cansu Çiçek Bijuteri’de satılan takı örneği.

3.3.5.2. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Dösim- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Hakkında Genel Bilgi

Türk kültürünün el sanatları örneklerini yurt içinde ve yurt dışında tanıtarak ürünlerini pazarlamak ve satmak amaçlı, Kültür Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Döner Sermaye (Dösim), eski eserler, anıtlar, müzeler, kütüphanecilik, bibliyografya, dokümantasyon, enformasyon, yayın, tanıtma, güzel sanatlar, sahne sanatları, arşiv, folklor, el sanatları, sinema sanatı, festival düzenleme, kültür merkezleri ve bunlar gibi mal veya hizmet üreten ve satışını içine alan işletme alanlarında kullanılır. Döner sermaye ayrıca, kültür veya turizm yatırımlarının altyapı hizmetlerini yapmak, her türlü baskı, dağıtım ve reklam işleri ile afişler, turistik ve tanıtıcı yayınlar yapmak ve bunlarla ilgili tesisler kurmak, film, fotoğraf, plak, CD, DVD ve benzeri hatıra eşyası hazırlamak, satış yerleri ve sergi açmak, radyo ve televizyon programları, folklor gösterileri, festivaller düzenlemek ve turizm konularında yerli ve yabancı kuruluşlarla ortaklık kurmak, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamındaki her türlü eserin tüm mali haklarını yurt içinde ve yurt dışında satın almak, bu hakları kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşu niteliğindeki meslek örgütlerine, mahalli idarelere, Bakanlığın amaç ve görevlerini gerçekleştirmek için bedelsiz kullandırmak veya üçüncü kişilere satmak amacıyla da kullanılır. (Anony 2007-r)

Dösim bünyesinde 2006 yılı itibari ile toplam el sanatları satış mağazası sayısı 21 adet olup, bunlardan 13 adeti El Sanatları İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet göstermektedir. Bunlar:

- Adana El Sanatları Satış Mağazası
- Ankara Maltepe El Sanatları Satış Mağazası
- Ankara Mithatpaşa El Sanatları Satış Mağazası
- Antalya M ze içi El Sanatları Satış Mağazası
- Antalya Aspendos El Sanatları Satış Mağazası
- Nevşehir Göreme El Sanatları Satış Mağazası

- Mersin El Sanatları Satış Mağazası
- İstanbul Topkapı El Sanatları Satış Mağazası
- İstanbul Haseki El Sanatları Satış Mağazası
- İstanbul Prestij El Sanatları Satış Mağazası
- İstanbul Bahçekapı El Sanatları Satış Mağazası
- İzmir Alsancak El Sanatları Satış Mağazası
- İzmir Adnan Menderes El Sanatları Satış Mağazası
- Kayseri El Sanatları Satış Mağazası
- Konya El Sanatları Satış Mağazası
- Muğla Bodrum El Sanatları Satış Mağazası
- Manisa El Sanatları Satış Mağazası
- Gaziantep El Sanatları Satış Mağazası
- Eskişehir El Sanatları Satış Mağazası
- Trabzon El Sanatları Satış Mağazası
- Gümüşhane El Sanatları Satış Mağazası

Geleneksel El Sanatları ve Mağazalar İşletme Müdürlüğü 2007 yılı içerisinde Samsun ve Kuşadası'nda da El Sanatları Satış Mağazası açmıştır.

Mağazalarda satışı sunulmak üzere (Ahşap, Cam, Deri, Gümüş, Halı, Kilim, Hayvansal, Kitap-CD, Metal, Seramik, Taş, Tekstil) 12 adet ürün grubu bulunmaktadır. Geçmiş yıllarda mağazalarda toplam 13 bin civarı çeşitli ürün bulunurken, günümüzde bu oran 20 bin çeşidi aşmaktadır. (Anony 2007-r.1)

Dösim'de Satışı Yapılan El Sanatları Ürünleri:

- Seramik ürünler
- Maden ürünler
- Hayvansal ürünler
- Tekstil ürünler
- Ahşap ürünler
- Cam ürünler

- Taş ürünler
- Halı- kilim ürünler
- Takı- gümüş ürünler(Anony 2007-r.2)

Dösım'de üretilen gümüş- takı grubu ürünler öncelikli olarak geleneksel Türk motifi ve kültürünü temsil edecek, tanıtımına katkıda bulanacak şekilde tasarlanmaktadır. Dösım sahip olduğu misyon bakımından gerek yarışmalarında gerekse mağazalarında satmak üzere açtığı ürün değerlendirme kurullarında geleneksel değerlerin takı ürünlerine ve diğer el sanatları grubu ürünlerine yansıtılmasını ön şart olarak belirtmektedir.

Dösım adına üretilen takı ürünleri grubunda hemen hemen bütün Türk kültür ve sanat anlayışını yansıtan tasarımlar mevcuttur. Takı süsleme tekniklerinde savatlama, kabartma, ajur, döküm, oyma v.b gibi teknikler bulunmaktadır. Süslemede kullanılan motiflerde bitkisel motifler, geometrik motifler, hayvansal motifler, figüratif çalışmalarla bezenmiştir

3.3.5.2.1. Dösım'in Düzenlediği Turistik Obje Ve El Sanatları Yarışması Faaliyetleri

- 2001 yıllarında gerçekleştirilen “Kültürel Hediyeelik Eşya Tasarımı
- 2002 yıllarında gerçekleştirilen “Kültürel Hediyeelik Eşya Tasarımı
- 2003 yıllarında gerçekleştirilen “Kültürel Hediyeelik Eşya Tasarımı
- 2006 yıllarında gerçekleştirilen “Kültürel Hediyeelik Eşya Tasarımı

Dösım Kültürel Hediyeelik Eşya Tasarımı yarışmalarının amaç, kapsam ve değerlendirilmesi ise şu şekilde olmaktadır: (Anony 2007-r.3)

Amaç: Yarışma Türkiye'nin zengin kültür birikiminin tanıtımına katkıda bulunmakta ve ülke çapında herkesin katılımına olanak sağlamaktadır. Bu alanda çalışan tasarımcı ve katılımcıları ödüllendirerek özendirmek ve desteklenmeleri amaçlanmaktadır. Yarışmaya katılan tasarımların hediyeelik eşya üretimini

geliştireceği, çeşitlendireceği ve ilgili sektöre örnek oluşturacağı düşünülmektedir (Anony 2007-r4) .

Kapsam: Yarışma, el sanatlarının aşağıda gösterilen dallarında düzenlenmiştir.

- Toprak Ürünleri Grubu (seramik, çini vb.)
- Taş Ürünleri Grubu
- Maden Ürünleri Grubu (bakır, pirinç, gümüş vb.)
- Cam Ürünleri Grubu
- Hayvansal Ürünler Grubu (deri, boynuz, kemik, bağa, mercan vb.)
- Bitkisel Ürünler Grubu (ağaç, bitki lifleri vb.)
- Tekstil Ürünleri Grubu (dokuma, nakışlama), desenleme, oya vb.)
- Takı (altın hariç)

Değerlendirme: Tasarımların değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler dikkate alınmıştır.

- yarışma şartlarına uygunluk
- geleneksel kültürü yansıtırıcı motif
- tasarım
- malzemenin uygunluğu ve doğru kullanımı
- ustalık
- ürüne ilişkin bilgilendirme
- uygun ambalaj

Ödüllendirme: El sanatları yarışmalarında değerlendirme kurulunca seçilecek tasarımlara, her dal için bir birincilik, bir ikincilik, bir üçüncülük ve iki mansiyon ödülü verilmektedir.

Dösim Müdürlüğü yarışmaya katılan tüm tasarımcı/katılımcılara birer “Katılım Belgesi” vermektedir (Anony 2007-r.5) .

3.3.5.2.2. Keçe ve kumaş takılar

Dösım mağazalarında bulunan keçe ve kumaş takılar, Dösım Kültürel Eşya Tasarımı Yarışmasında dereceye giren ve jüri özel ödülleri almayaya hak kazanan takılardan oluşmaktadır. Keçe ve kumaş takıların Dösım mağazalarında sergilenebilmesi için geleneksel çizgileri taşıması, Türk kültürünü ve el sanatlarını tanıtan nitelikler taşıması gibi bir takım kriterlere sahip olması gerekir. Dösım mağazalarında bulunan keçe ve kumaş takıların seçimi Dösım yarışmalarının dışında, Dösım tarafından ihtiyaç duyulması halinde açılan değerlendirme kurullarından geçen ürünleri de kapsamaktadır. Bu kurul da yine değerlendirme komisyonu tarafından oluşturulmaktadır. Bu kurulda, keçe ve kumaş takıların seçiminde yine geleneksel Türk el sanatlarına ait kültürel simgelerin önemini vurgulayan tasarımlar seçilmektedir. Yarışmaya katılan keçe ve kumaş takılar, Dösım mağazalarında sergilenmese bile, Dösım'ın çıkarttığı yarışma katalogunda gösterilmektedir.

BÖLÜM IV

4.1. BULGULAR ve YORUM

4.1.1. ANKETTEN ELDE EDİLEN BULGULAR VE YORUMLAR

Tablo 1. Araştırmaya katılan kişilerin demografik dağılımları

Cinsiyet	Sayı	%
Kadın	38	61,0
Erkek	25	39,0
Toplam	63	100,0
Yaş		
20'den küçük	6	9,5
21–30 arası	41	65,0
31–40 arası	8	13,0
41–50 arası	5	8,0
51-60arası	2	3,0
61–66 arası	1	1,5
Toplam	63	100,0
Eğitim Durumu		
İlkokul	6	9,5
Ortaokul	9	14,0
Lise	30	48,0
Üniversite	18	28,5
Toplam	63	100,0

Tablo 1’de görüldüğü gibi geleneksel takı tasarımı yapan kişilerin %61,0’ı kadın, % 39,0’ı erkektir. Bu sonuca göre takı tasarımı işiyle uğraşan bireylerin çoğunluğu kadınlardan oluşmaktadır.

Yaş dağılımına bakıldığında, % 9,5’inin 20 yaşından küçük, %65,0’nın 21–30 yaş, %13,0’nın 31–40 yaşlar arasında, %8,0’i ise 41–50 yaşlara arasında olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumları incelendiğinde %48,0'nın lise, %28,5'inin üniversite, %14,0'ünün ortaokul mezunu olduğu saptanmıştır.

Tablo 2. Araştırmaya katılan kişilerin takı tasarımı nasıl öğrendiklerinin dağılımı

Tasarımcılığın Öğrenilmesi Durumu	Sayı	%
Baba Mesleği	6	9,5
Kendi Çabalarımla	19	30,0
Takı Tasarımı Yüksekokul Mezunu	6	9,5
Kurslardan	10	16,0
Çalıştığı İş Yerinden	18	28,5
Yurt Dışından	1	1,5
Aile Ve Sosyal Çevreden	3	5,0
Toplam	63	100,0

Tablo 2’de görüleceği gibi, %9,5’i baba mesleği, %30,0’u kendi çabalarıyla, %9,5’i mezun oldukları öğrenim programından, %16,0’sı çeşitli kurslardan, %28,5’i çalıştıkları kurumdan, %1,5’i yurt dışından ve %5,0’i ise aile ve sosyal çevrelerinden tasarım yapmayı öğrenmişlerdir. Buna göre takı tasarımı yapan kişilerin çoğunluğu tasarım yapmayı kendi çabalarıyla öğrenmişlerdir.

Tablo 3. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarının kendilerine ait olup olmadığının dağılımı

Tasarımlarının kendilerine ait olup olmadığı durumu	Sayı	%
Evet	52	82,5
Hayır	1	1,5
Bir kısmı	10	16,0
Toplam	63	100,0

Tablodan da görüldüğü gibi kişilerin, %82,5’i tasarımlarını kendisi üretmekte, %16,0’sı ise tasarımların bir kısmının kendilerine ait olduklarını belirtirken %1,5’i

tasarımlarını kendilerine ait olmadıklarını açıklamaktadır. Buna göre tasarımlarının kendilerine ait olan üretici grubu çoğunluktadır.

Tablo 4. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarında hangi materyalleri kullandıklarına göre dağılım*

Tasarımlarda kullanılan materyalleri gösteren dağılım	Sayı	%
Oyalar	15	25,3
İplik	34	57,1
Boncuk	57	93,6
Kumaş	46	71,4
Diğer(pul, payet,levha..)	24	38,09

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamı alınmamıştır.

Tablo 4'te görüleceği gibi araştırmaya katılan kişiler, %25,3 oranında oya, %57,1 oranında iplik, %93,6 oranında boncuk, %71,4 oranında kumaş, %38,09 oranında diğer türden malzemeleri tasarımlarında kullanmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu tasarımlarında boncuk kullanmaktadır.

Tablo 5. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarında kullandıkları materyalleri nasıl temin ettiklerine göre dağılım

Tasarımlarında kullanılan materyallerin temin edilme durumu	Sayı	%
Toptancılardan	27	43,0
Ankara içi Bijuteri ve perakendecilerden	19	30,0
Yurt dışından	5	8,0
Çalıştığı kurumdan	12	19,0
Toplam	63	100,0

Tablo5'te görüleceği gibi araştırmaya katılan kişilerin %43,0'ü materyallerini toptancılarından, %30,0'u Ankara İçi bijuteri ve perakendecilerden, %8,0'i yurt dışından, % 19,0'u ise çalıştığı kurumdan temin etmektedir. Buna göre araştırmaya katılan kişilerin çoğunluğu tasarımlarında kullandıkları materyalleri toptancılardan temin etmektedir.

Tablo 6. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarında kullandıkları tekniklerine göre dağılım*

Tasarımlarda kullanılan teknikleri Gösteren dağılım	Sayı	%
Tel kıvrırma	45	71,4
Dokuma	16	25,3
İşleme	29	46,03
Örgü	27	42,8
Kabartma	9	14,2
Oyma	5	7,9
Düğüm	15	23,8

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamı alınmamıştır.

Tablo 6'ya göre araştırmaya katılan kişiler, takılarında %71,4 oranında tel kıvrırma tekniğini, %25,3 oranında dokuma tekniğini, %46,03 oranında işleme tekniğini, %42,8 oranında örgü tekniğini, %14,2 oranında kabartma tekniğini, %7,9 oranında oyma tekniğini, %23,8 oranında düğüm tekniğini kullanmaktadır. Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu tasarımlarında tel kıvrırma tekniğini kullanmaktadır.

Tablo 7. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarından Geleneksel Türk motiflerinden hangi ölçüde yararlandıklarına göre dağılım*

Tasarımlarını oluşturulma durumu	Sayı	%
Kendim	55	87,3
Tasarımcı	6	9,5
İnternet	21	33,3
Dergi ve kitap	39	61,9

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Tablo 7’de elde edilen sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin, %17,4’ü çok, %40,0’ı orta düzeyde, %20,6’sı nadiren ve %22,0’si ise hiçbir şekilde tasarımlarında geleneksel Türk motiflerinden yararlanmamaktadır. Buna göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu tasarımlarında, orta düzeyde Türk motiflerinden yararlanmaktadır.

Tablo 8. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarını nasıl oluşturduklarına göre dağılım

Geleneksel Türk motiflerinden Yararlanma durumu	Sayı	%
Çok	11	17,4
Orta düzeyde	25	40,0
Nadiren	13	20,6
Hiç	14	22,0
Toplam	63	100,0

Tablo 8’de görüldüğü gibi tasarımcılar, %87,3 oranında tasarımlarını kendisi yapmakta, %9,5’i tasarımcıdan yardım almakta, %33,3 oranında internetten yararlanmakta ve %61,9 oranında ise dergi ve kitaplardan yararlanarak tasarımlarını

yaratmaktadır. Buna göre görüşme formuna katılan kişilerin büyük çoğunluğu tasarımlarını yaratırken dergi ve kitaplardan yararlanmaktadır.

Tablo 9. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarını yaparken kullandıkları malzeme türüne göre dağılım*

Tasarımlarda kullanılan malzeme Çeşitleri durumu	Sayı	%
İpek- saten	38	61,9
Pamuklu	21	31,7
Keten	12	19,0
Keçe	17	26,9
Kadife	19	15,8

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamı alınmamıştır.

Tablo 9'dan elde edilen sonuca göre tasarımcılar, %61,9 oranında ipek-saten, %31,7 oranında pamuk, %19 oranında keten, %26,9 oranında keçe, %15,8 oranında tasarımlarında kadife takı malzemesi kullanmaktadır. Buna göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu tasarımlarında ipek – saten kumaş kullanmaktadır.

Tablo 10. Araştırmaya katılan kişilerin takıların satışlarını nasıl yaptıklarına göre dağılım

Takıların satışı durumu	Sayı	%
Çeşitli bijuterilere pazarlayarak	18	28,5
Kermes ve pazarlarda	11	17,5
Kendi dükkânında	16	25,4
Çalıştığı kurumda	11	17,5
Kendi sosyal çevresinde	7	11,1
Toplam	63	100,0

Tablo 10’da görüldüğü gibi kişilerin %28,5’i çeşitli bijuterilere pazarlayarak, %17,5’i kermes ve pazarlarda, %25,4’ü kendi dükkânlarında, %17,5’i çalıştığı kurumda, %11,1’i kendi sosyal çevresinde takılarının satışlarını yapmaktadır. Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu çeşitli bijuterilerle iş birliği yaparak takılarının satışını sağlamaktadır.

Tablo 11. Araştırmaya katılan kişilerin daha çok hangi takılarını sattıklarına göre dağılım

Takı çeşitlerinin satışı durumu	Sayı	%
Keçe takı	5	8,0
Kumaş takı	15	24,0
Keçe ve kumaş takı	4	6,0
Kumaş ve boncuk takı	25	40,0
Boncuk takı	14	22,0
Toplam	63	100,0

Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin % 8,0’i keçe takı, % 4,0’ü kumaş takı, %6,0’sı keçe ve kumaş takı, %40,0’ı kumaş ve boncuk takı, %22,0’si boncuk takı

çeşitlerinde takıları daha çok satmaktadırlar. Buna göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir kısmı kumaş ve boncuk takı çeşitlerini daha fazla pazarlamaktadır.

Tablo 12. Araştırmaya katılan kişilerin takıların pazarlanmasında, tanıtılmasında ve ya tasarımında büyük kuruluşlarla işbirliği olup olmadığına göre dağılım

Büyük kuruluşlarla iş birliği durumu	Sayı	%
Evet	—	—
Hayır	63	100,0
Toplam	63	100,0

Tablodan da görüldüğü gibi araştırmaya katılan kişilerin tamamı takılarının pazarlanmasında, tanıtılmasında ve ya tasarımında büyük kuruluşlarla herhangi bir işbirliği içinde değildir.

Tablo 13. Araştırmaya katılan kişilerin hammaddeyi nasıl temin ettiklerine göre dağılım

Hammaddeyi temin etme durumu	Sayı	%
Toptancılardan	27	42,9
Ankara İçi Bijuteri ve perakendecilerden	19	30,1
Yurt Dışından	5	8,0
Çalıştığı Kurumdan	12	19,0
Toplam	63	100,0

Tablodan görüldüğü gibi araştırmaya katılan kişilerin %42,9'u toptancılardan, %30,1'i Ankara İçi bijuteri ve perakendecilerden, % 8,0'i yurt dışından, %19,0'u

çalıştığı kurumdan hammaddeyi temin etmektedir. Buna göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu hammaddeyi toptancılardan temin etmektedir.

Tablo 14. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımcılığın gelişimiyle ilgili düşüncelerine göre dağılım

Tasarımcılığın gelişimiyle ilgili fikir beyan etme durumu	Sayı	%
Devlet yardımıyla kurslar yaygınlaşmalı	16	25,4
Üniversitelerde takı prog. açılarak eğitim etkinlikleri yaygınlaşmalı	6	9,5
Basın-yayın yoluyla tanıtım etkinlikleri yaygınlaşmalı	17	27,1
Bu şekilde devam etmeli	6	9,5
Eğitim ve tanıtım etkinlikleri yaygınlaşmalı	12	19,0
Farklı malzeme ve tasarımlar üretilmeli	6	9,5
Toplam	63	100,0

Tablo 14'den elde edilen verilere göre kişilerin %25,4'ü tasarımcılığın gelişimini sürdürebilmesi için devlet yardımıyla kursların yaygınlaşması gerektiğini düşünürken, %9,5'i üniversitelerde takı programı açılarak eğitim etkinliklerinin yaygınlaşmasını, %27,1'i basın-yayın yoluyla tanıtım etkinliklerinin yaygınlaşmasını, %9,5'i tasarımcılığın bu şekilde devam etmesi gerektiğini, %19,0'u eğitim ve tanıtım etkinliklerinin yaygınlaşması gerektiğini düşünürken, %9,5'i farklı malzeme ve tasarımlar üretilerek tasarımcılığın gelişimini sürdürebileceğini belirtmiştir. Bu sonuca göre araştırma formundaki kişilerin büyük bir kısmı tasarımcılığın basın-

yayın yoluyla tanıtım etkinliklerinin yaygınlaşarak gelişimin sürdürebileceği görüşündedir.

Tablo 15. Araştırmaya katılan kişilerin teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapıp yapmadığına göre dağılım

Teknolojik gelişmelerin tasarımları etkileme durumu	Sayı	%
Evet	49	78,0
Hayır	8	12,5
Bazen	6	9,5
Toplam	63	100,0

Tablo 15'te görüldüğü gibi kişilerin %78,0'i teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapıyorken, %12,5'i teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapmamakta ve %9,5'i ise bazen, teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapmaktadır. Bu sonuca göre araştırma formundaki kişilerin büyük bir kısmı teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapmaktadır.

Tablo 16. Araştırmaya katılan kişilerin takı tasarım yarışmalarına katılıp katılmadığına göre dağılım

Takı tasarım yarışmalarına katılma durumu	Sayı	%
Evet	27	42,9
Hayır	36	57,1
Toplam	63	100,0

Tablodan elde edilen sonuca göre kişilerin %42,9'u takı tasarım yarışmalarına katılırken %57,1'i takı tasarım yarışmalarına katılmamaktadır. Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir kısmı takı tasarım yarışmalarına katılmamıştır.

Tablo 17. Araştırmaya katılan kişilerin tasarımlarını tanıtma ve yurt dışında sergileme durumu olup olmadığına göre dağılım

Tasarımların yurt dışında tanıtılması ve sergilenmesi durumu	Sayı	%
Evet	13	20,0
Hayır	50	80,0
Toplam	63	100,0

Tablo 17’ye göre araştırmaya katılan kişilerin % 20,0’si tasarımlarını tanıtma ve yurt dışında sergileme fırsatına sahipken, %80,0’i tasarımların tanıtma ve yurt dışında sergileme fırsatına sahip değildir. Buna göre kişilerin büyük bir çoğunluğu tasarımlarını tanıtma ve yurt dışında sergileme fırsatına sahip değildir.

Bu alanda ulaşılan kişilerin küçük ölçekli iş yerleri olması ve turistik açıdan Ege ve Akdeniz bölgelerinin daha aktif olmasının Ankara ilinde yapılan takıların yurtiçinde pazarlanmasında etkili olduğu düşünülebilir. Kültür ve Turizm Bakanlığı-DÖSİM merkezi yurt içi ve yurt dışı satış noktalarında keçe ve kumaş takı satışına yönelerek üreticilerin bu alanda yaptığı çalışmalara destek vermesi %(yüzde) oranlarını değiştirecektir.

Tablo 18. Araştırmaya katılan kişilerin geleneksel takılara turistler tarafından gösterilen ilgiye göre dağılım

Turistler tarafından gösterilen ilginin beklentileri karşılama durumu	Sayı	%
Evet	25	39,7
Hayır	31	49,2
Çok fazla değil	7	11,1
Toplam	63	100,0

Tablo 18’de görüleceği gibi araştırma kapsamındaki kişilerin % 39,7’si geleneksel takılarına turistler tarafından gösterilen ilgiden memnunken, %49,2’si geleneksel takılarına turistler tarafından gösterilen ilgiden memnun değildir ve anket uygulanan kişilerin % 11,1’i geleneksel takılarına turistler tarafından gösterilen ilgi beklentilerini çok fazla karşılamamaktadır. Bu sonuca göre anket uygulanan kişilerin büyük bir çoğunluğu geleneksel takılarına turistler tarafından gösterilen ilginin beklentilerini karşılamadığını belirtmektedir. Burada üreticiler için önemli olan turiste ulaştıkları noktalardır. Turistin Türkiye’ye geliş dönemleri genellikle mevsim geçişlerine bağlıdır.

Tablo 19. Araştırmaya katılan kişilerin geleneksel takılarına yurtiçinde gösterilen ilgiye göre dağılım

Yurt içinden gösterilen ilginin beklentileri karşılama durumu	Sayı	%
Evet	45	72,0
Hayır	14	22,0
Kısmen	4	6,0
Toplam	63	100,0

Tablo 19’den elde edilen sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin % 72,0’si geleneksel takılarına yurt içinden gösterilen ilgiden memnunken,%22,0’si geleneksel takılarına yurt içinden gösterilen ilgiden memnun değildir ve araştırmaya katılan kişilerin % 6,0’sı geleneksel takılarına yurt içinden gösterilen ilgi beklentilerini çok fazla karşılamamaktadır. Bu sonuca göre kişilerin büyük bir çoğunluğu geleneksel takılarına yurt içinden gösterilen ilginin beklentilerini karşıladığını belirtmektedir.

Tablo 20. Araştırmaya katılan kişilerin geleneksel takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin katkısına dair düşüncelerine göre dağılım

Eğitimin tasarıma katkısı durumu	Sayı	%
Önemli katkısı var	39	61,9
Katkısı yok	8	12,7
Tasarımda beceri ve ilgi daha önemlidir	16	25,4
Toplam	63	100,0

Tablo 20’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan kişilerin %61,9’u geleneksel takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin önemli bir katkısının olduğunu düşünürken, %12,7’si geleneksel takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin katkısına inanmamaktadır ve anket uygulanan kişilerin %25,4’ü tasarımda daha çok beceri ve ilginin önemli olduğunu düşünmektedir. Bu sonuca göre araştırma kapsamındaki kişilerin büyük bir çoğunluğu geleneksel takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin önemli bir katkısının olduğunu düşünmektedir.

Tablo 21. Araştırmaya katılan kişilerin tasarım eğitimi veren kursların yeterliliklerine ilişkin düşüncelerine göre dağılım

Kursların yeterlilikleriyle ilgili durum	Sayı	%
Kurslar yeterli	25	39,6
Kurslar daha fazla yaygınlaşmalı	8	12,6
Kurslar teknolojik gelişmeler ışığında geliştirilmeli	15	23,8
Kurslarda verilen eğitim yeterli değil	15	23,8
Toplam	63	100

Tablo 21’de görüleceği gibi araştırmaya katılan kişilerin %39,6’sı tasarım eğitimi veren kursların yeterliliklerine inanırken, %12,6’sı kursların daha fazla yaygınlaşması gerektiğini düşünmekte, %23,8’i kurslar teknolojik gelişmeler ışığında geliştirilmesi gerektiğine inanmakta ve %23,8’i ise Kurslarda verilen eğitim yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu kurslarda verilen eğitim yeterli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 22. Araştırmaya katılan kişilerin takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili düşüncelerine göre dağılım

Yurt içi - yurt dışı tanıtımının yeterliliğiyle ilgili durumu	Sayı	%
Evet yeterli	12	19
Hayır yetersiz	42	66,6
Kısmen yeterli	9	14,2
Toplam	63	100

Tablo 22’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan kişilerin %19,9’u takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulmakta, %66,6’sı yetersiz bulmakta ve %14,2’si tanıtımı kısmen yeterli bulmaktadır. Bu sonuca göre görüşme formuna katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulmamaktadır.

Tablo 23. Araştırmaya katılan kişilerin takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili düşüncelerine göre dağılım

Yurt içi - yurt dışı tanıtımının yeterliliğiyle ilgili durumu	Sayı	%
Evet yeterli	12	19,0
Hayır yetersiz	42	66,7
Kısmen yeterli	9	14,3
Toplam	63	100,0

Tablo 23'e göre araştırmaya katılan kişilerin %19,0'u takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulmakta, %66,7'si yetersiz bulmakta ve %14,3'ü tanıtımı kısmen yeterli bulmaktadır. Bu sonuca göre görüşme formuna katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu takıların yurt içi ve yurt dışında tanıtımıyla ilgili etkinlikleri yeterli bulmamaktadır.

Tablo 24. Araştırmaya katılan kişilerin kullanılan hangi kumaş çeşidine göre takıların satışı durumuna göre dağılım*

Kullanılan kumaş çeşidine göre takıların satışı durumu	Sayı	%
İpek- saten	38	60,3
Pamuklu	31	49,2
Keten	21	33,3
Keçe	28	44,4
Kadife	26	41,2

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Tablo 24’te görüleceği gibi araştırmaya katılan kişiler, %60,3 oranında ipek-saten, %49,2 oranında pamuk, %33,3’ü keten, %26,9 oranında keçe, %41,2 oranında kadife kumaş ile tasarladıkları takılar daha çok satış sağlanmaktadır. Buna göre araştırmaya kişilerin büyük bir çoğunluğu tasarımlarında ipek – saten kumaş kullanmaktadır.

Tablo 25. Araştırmaya katılan kişilerin aylık takı satış miktarına göre dağılım

Aylık takı satış durumu	Sayı	%
1- 100	23	37,0
101–150	15	24,0
151–200	11	17,5
201–250	7	11,0
251–300	4	6,0
301–400	3	4,5
Toplam	63	100,0

Tablo 25’e göre gibi araştırmaya katılan kişilerin %37’si aylık, 1–100 arası ,%24’ü 101–150 arası takı satışı yapmakta, %17,5’i 151–200 arası takı, %11’i 201–250 arası takı, %6’sı 251–300 arası; %4,5’i ise 301–400 adet arası takı satışı yapmaktadır. Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu aylık 1–100 arası geleneksel takı satışı yapmaktadır.

Tablo 26. Araştırmaya katılan kişilerin Dösım ile çalışma ve yarışmalarına katılmalarına göre dağılım

Dösım ile çalışma durumu	Sayı	%
Evet	–	–
Hayır	63	100,0
Toplam	63	100,0
Dösım yarışmalarına katılma durumu		
Evet	27	43,0
Hayır	36	57,0
Toplam	63	100,0

Tablodan elde edilen sonuca göre görüşme formuna katılan kişilerin tamamı Dösım ile herhangi bir çalışma içinde olmamıştır.

Ayrıca tablodan elde edilen sonuca göre görüşme formuna katılan kişilerin %43'ü Dösım yarışmalarına katılmışken, % 57'si Dösım yarışmalarına katılmamıştır. Bu sonuca göre araştırmaya katılan kişilerin büyük bir çoğunluğu Dösım yarışmalarına katılmamıştır.

4.1.2. Ankara İl Merkezinde Tespit Edilen Kumaş Ve Keçe Takılar

BİLGİ FORMU

Örnek No:	1
Şekil No:	79
İnceleme Tarihi:	07/ 2007
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5,5 cm
Yükseklik:	27 cm

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Mavi renkli kalın keten kumaş
Takı Malzemeleri:	Sarı, yeşil, turuncu, kırmızı ve mavi renkli antik boncuklar, bakır takı malzemeleri, sim kordon
Yardımcı Malzemeler:	Dikiş ipliği, metal halkalar, düğmeler

Kompozisyon:	Dairesel şekilde hazırlanan zemin keten kumaş üzerine, boncuk ve imitasyon metal takı
---------------------	---

parçaları paralel çizgiler üzerine dikiş tekniği ile tutturulmuştur. Boyun hizasına gelen kenar süslemesinde sim kordon tutturulmuştur. Takının kapama yerinde brit ilik ve düğme kullanılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği: Basit dikiş tekniği

Süsleme Tekniği: Çeşitli boncuk metal gereçlerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: Mavi

Süslemede: altın rengi, sarı, turuncu, yeşil, mavi, kırmızı, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 1

BİLGİ FORMU

Örnek No: 2
Şekil No: 80
İnceleme Tarihi: 07/ 2007
Ürünün cinsi: Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:
En: 5,5 cm
Yükseklik: 27 cm

Ürünün Boyutları:
En: 5,5 cm
Yükseklik: 27 cm
İnceleme Tarihi: 07/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin: Mavi renkli kalın keten kumaş
Takı Malzemeleri: Beyaz, kahverengi ve turkuaz boncuklar, bakır ve gümüş takı

malzemeleri, sim kordon, hilal şekilli bakır metal boncuk, gümüş döküm semazen figürü, ay yıldız desenli al boncuk

Yardımcı Malzemeler:

Dikiş ipliği, metal halkalar, düğmeler, çeşitli metal aparatlar

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Basit dikiş tekniğiyle tutturma

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk metal gereçlerle süsleme tekniği

Kompozisyon:

Dairesel şekilde hazırlanan zemin keten kumaş üzerine, boncuk ve imitasyon metal takı parçaları paralel çizgiler üzerine dikiş tekniği ile tutturulmuştur. Boyun hizasına gelen kenar süslemesinde sim kordon tutturulmuştur. Takının alt kısımlarından turkuvaz boncuklar, inciler ve imitasyon metal takı parçaları ara parçalarla birbirlerine tutturularak göğüs üzerinden sarkması sağlanmıştır. Takının kapama yerinde brit ilik ve düğme kullanılmıştır.

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Mavi

Süslemede:

Beyaz, kırmızı, kahverengi, turkuaz, altın sarısı, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

2

BİLGİ FORMU

Örnek No: 3
 Şekil No: 81
 İnceleme Tarihi: 07/ 2007
 Ürünün cinsi: Kumaş Takı

Ürünün Boyutları:

En: 8 cm
 Yükseklik: 8 cm

Kullanılan Araçlar

Zemin: Yeşil pamuklu kumaş
 Takı Malzemeleri: Çeşitli renklerde iplikler, floş kurdele, metal levha
 Yardımcı Malzemeler: Boncuk, sarı bakır levhalar, tutturma halkaları, boncuklar, floş kurdele

Kompozisyon: Kare kesilmiş keten kumaş üzerine, geleneksel Türk dokuma motifi basit

nakış teknikleriyle uygulanmıştır. Takının bordüründe beyaz boncuklar boncuk işleme tekniğiyle tutturulmuştur. Takının uç kısımlarına sarı renkli bağlantı halkaları yanlarına bir sıra ve iki renkten oluşmuş boncuklarla birleştirilerek estetik bir görünüm sağlanmaya çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Basit nakış tekniği

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Dikiş tekniğiyle süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Yeşil

Süslemede:

Sarı, kırmızı, beyaz, yeşil, bordo

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

3

BİLGİ FORMU

Örnek No:	4
Şekil No:	82
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4 cm
Yükseklik:	25 cm
İnceleme Tarihi:	07 / 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Krem rengi keten kumaş
Takı Malzemeleri:	Keten kumaş, boncuklar, metal levhalar, örgü ipler
Yardımcı Malzemeler:	Kordon, düğmeler, kum boncuklar, iplik,

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Basit dikiş tekniği
Süsleme Tekniği:	Çeşitli boncuk metal gereçlerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:	Krem rengi
Süslemede:	Beyaz, sarı, mavi, bordo, altın sarısı, yeşil, siyah, kahverengi

Kompozisyon:

Krem rengi keten kumaş üzerine dikiş tekniğiyle tutturulmuş çeşitli boncuk, metal levhalar ve örgü iplikler paralel çizgiler üzerine dikiş tekniğiyle tutturulmuştur. Boyun hizasına gelen gelen kenar süslemesinde sim kordon tutturulmuştur. Takının kapama yerinde brit ilik ve düğme kullanılmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi: 4

BİLGİ FORMU

Örnek No: 5
Şekil No: 83
Ürünün cinsi: Kumaş Takı

Ürünün Boyutları:

En: 5 cm
Yükseklik: 26 cm
İnceleme Tarihi: 07/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin: Lame kumaş
Takı Malzemeleri: Tahta boncuklar, beyaz inciler, metal levhalar,
Yardımcı Malzemeler: Tutturma halkaları, iplik, iğne düğmeler

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği: Basit dikiş teknikleri

Süsleme Tekniği: Çeşitli boncuk metal gereçlerle süsleme tekniği

Kompozisyon: Dairesel şekilde hazırlanan zemin lame kumaşı üzerine, hafif pililer vererek kumaşa form verme ve üzerine kahverengi, turkuvaz tahta boncukları basit dikiş tekniğiyle tutturma işlemi

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: altın sarısı

Süslemede: kahverengi, turkuvaz, beyaz, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 5

BİLGİ FORMU

Örnek No:	6
Şekil No:	84
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	7 cm
Yükseklik:	27 cm
İnceleme Tarihi:	08/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	ipekli kumaş
Takı Malzemeleri:	kehribar boncuk, sedef düğmeler, metal kabartma levhalar, dantel ipi
Yardımcı Malzemeler:	iğne iplik, düğme, tığ

Kompozisyon:	İpek kumaş dairesel şekilde iki kat kesilir ve kenarları dikilir. Sedef düğmeler kumaş üzerine birbirlerine
---------------------	---

binişik şekilde dikilir. Bu düğmelerin orta noktasına kehribar taşlar dikir. Düğmelerin alt kısımlarından metal kabartma takılar yan yana tutturularak dikilir. Bunların aralarına da kehribar taşlar dikilir. Kumaşın en altından ince yuvarlak oya örülerek takıya son şekli verilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Aplike tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli metal ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Sarı

Süslemede:

Sarı, kahverengi, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi :6

BİLGİ FORMU

Örnek No:	7
Şekil No:	85
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	7cm
Yükseklik:	27 cm
İnceleme Tarihi:	08/2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İpekli kumaş
Takı Malzemeleri:	İnci boncuk, sedef düğmeler, metal kabartma levhalar, dantel ipi
Yardımcı Malzemeler:	iğne iplik, düğme, tıg

Kompozisyon:

İpek kumaş dairesel şekilde iki kat kesilir ve kenarları dikilir. Sedef düğmeler kumaş üzerine birbirlerine

binişik şekilde dikilir. Bu düğmelerin orta noktasına beyaz boncuklar dikiir. Düğmelerin alt kısımlarına siyah cam boncuklar iki sıra dikilir. Bu boncukların altından metal kabartma takılar yan yana tutturularak dikilir. Kumaşın en altından ince yuvarlak oyalar örölerek takıya son şekli verilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniğı:

Aplike tekniğı

Süsleme Tekniğı:

Çeşitli metal ve boncuklarla süsleme tekniğı

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Krem rengi

Süslemede:

Krem rengi, siyah, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

7

Adı Soyadı:

Kaynak kişi künyesi bilinmiyor

Adresi:

Beypazarı Ankara

BİLGİ FORMU

Örnek No:	8
Şekil No:	86
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	7 cm
Yükseklik:	27 cm
İnceleme Tarihi:	08/2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İpekli kumaş
Takı Malzemeleri:	Boncuk, sedef düğmeler, metal kabartma levhalar, dantel ipi
Yardımcı Malzemeler:	İğne iplik, düğme, tığ

Kompozisyon: İpek kumaş dairesel şekilde iki kat kesilir ve kenarları dikilir. sedef düğmeler kumaş üzerine

birbirlerine binişik şekilde dikilir. Bu düğmelerin orta noktasına mavi boncuklar dikilir. Düğmelerin alt kısımlarından gümüş levhalar yan yana tutturularak dikilir. metal levhaların alt ve üst kısımlarına birer adet mavi boncuk dikilir. Kumaşın en altından ince yuvarlak oya örülerek takıya son şekli verilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Aplike tekniği
Süsleme Tekniği:	Çeşitli metal ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:	Yeşil
Süslemede:	Yeşil, mavi, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 8

BİLGİ FORMU

Örnek No:	9
Şekil No:	87
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	24cm
İnceleme Tarihi:	08/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	İpek kumaş
Takı Malzemeleri:	Turkuvaz boncuk, metal döküm levhalar, kırmızı Boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	Bağlantı halkaları kopça

Kompozisyon:	Yuvarlak turkuvaz boncuk üzerine damla şeklinde altın parçalar sallandırmak üzere levha üzerine kırmızı boncuk yerleştirilir. Her iki boncuğu
---------------------	---

yakalayacak şekilde halka yapılır ve sabitlenir. Halkanın üzerine de kırmızı boncuklar konur. Turkuvaz renkli ipek kumaş kesilir. Kumaşın kenarları kıvrılır ve boncuklardan geçmesi sağlanır. Boncuklar belirli aralıklarla yerleştirilir. Kopça da takıldıktan sonra takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Dökme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Turkuvaz

Süslemede:

Kırmızı, sarı, turkuvaz

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

9

BİLGİ FORMU

Örnek No:	10
Şekil No:	88
Ürünün cinsi:	İğne Oyası Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	21cm
İnceleme Tarihi:	11/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	İğne oyası
Takı Malzemeleri:	Renkli oya iplikleri
Yardımcı Malzemeler:	Tıg, papağan, düğme

Kompozisyon:	İğne oyası ile dairesel şekilde 3,5 cm eninde zemin hazırlanır. İğne oyası tekniğiyle örülen renkli çiçekler hazırlanır. Odak noktasında yer alacak
---------------------	---

olan çiçekler büyük boyda diğerleri ise mine şeklinde örülür. Örülen mineler merkezdeki çiçeğin etrafına belirli mesafelerle tutturulur. Kolyenin uç kısmına papağan takılarak takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli renklerdeki oyalarla süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

siyah,

Süslemede:

Kırmızı, sarı, mor,beyaz

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 10

BİLGİ FORMU

Örnek No:	11
Şekil No:	89
Ürünün cinsi:	İğne Oyası Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	21cm
İnceleme Tarihi:	11/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	İğne oyası
Takı Malzemeleri:	Renkli oya iplikleri
Yardımcı Malzemeler:	Tığ, papağan, düğme

Kompozisyon:	İğne oyası ile dairesel şekilde 3,5 cm eninde zemin hazırlanır. İğne oyası tekniğiyle örülen renkli çiçekler hazırlanır. Odak noktasında yer alacak
---------------------	---

olan çiçekler büyük boyda diğerleri ise mine şeklinde örülür. Örülen mineler merkezdeki çiçeğin etrafına belirli mesafelerle tutturulur. Kolyenin uç kısmına papağan takılarak takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli renklerdeki oyalarla süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

siyah, yeşil,

Süslemede:

Kırmızı, sarı, mor,beyaz, yavru ağzı ,turkuaz

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 11

4.1.2. Ankara İli Merkezinde Tespit Edilen Kumaş Ve Keçe Takıların Bulgu Ve Yorumları

Bu bölümde araştırmacı tarafından araştırılan ve bilgi formlarında yer alan keçe ve kumaş takıların yapımında kullanılan araç- gereçler, kompozisyon türleri, kullanılan renkler, kullanılan formlar ve yapım teknikleri tablolar şeklinde sunulmuş ve bu tabloların yorumları yüzdeler halinde verilmiştir.

Ayrıca ürünün yapıldığı tarih, ürünü yapan kişinin künyesi, kullanım alanı, ebatları ve diğer bilgiler de ürün resimleri ile birlikte bilgi formlarında sunulmuştur.

Tablo 27. Ankara ili merkezinde tespit edilen keçe ve kumaş takı yapım ve süsleme teknikleri ne göre dağılım*

Keçe ve kumaş takı süsleme teknikleri döküm tablosu	Sayı	%
Basit nakış tekniği ile süsleme	5	45,45
Boncuk ve pullarla süsleme	8	72,72
Metal gereçlerle süsleme	3	27,27
Gümüş ve altın levhalarla süsleme	7	63,63
Örgülü ipler ve püsküllerle süsleme	1	9,09
Kabarma/ şekil verme tek. süsleme	4	36,36
Yapım teknikleri döküm tablosu		
Basit dikiş teknikleri	3	27,27
Boncuk işleme tekniği	8	72,72
Örgü tekniği	2	18,18

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Tablo 27’de Ankara ili merkezinde tespit edilen 11 adet keçe ve kumaş takı yapım ve süsleme teknikleri iki ayrı bölüm halinde incelenmiştir.

Bu verilere göre keçe ve kumaş takı süslemesinde kullanılan teknikler içinde Boncuk ve pullarla süsleme tekniği %72,72, Gümüş ve altın levhalarla süsleme %63,63, Kabartma/ şekil verme tekniğiyle süsleme % 36,36, Basit nakış tekniği ile süsleme %45,45, Metal gereçlerle süsleme %27,27, örgülü ipler ve püsküllerle süsleme %9,09 oranında kullanılmıştır. Buna göre keçe ve kumaş takı yapımında en çok kullanılan teknik boncuk ve pullarla süsleme tekniğidir.

Keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan yapım teknikleri arasında Boncuk işleme tekniği %72,72 oranında, basit dikiş teknikleri % 27,27 oranında, Örgü tekniği %18,18 oranında kullanılmıştır. Buna göre keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan yapım teknikleri arasında en çok kullanılan teknik boncuk işleme tekniğidir.

Tablo 28. Keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerine göre dağılımı*

Keçe ve kumaş takıların kompozisyon türleri	Sayı	%
Bir parçadan oluşan	7	63,63
Birden fazla parçadan oluşan	1	9,09
Merkezden simetri parçalar	4	36,36
Eşit formlarda oluşan diziler	8	72,72

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Elde edilen verilere göre eşit formlarda oluşan diziler %72,72 oranında, bir parçadan oluşan takılar %63,63 oranında, birden fazla parçadan oluşan takılar %9,09, merkezden simetri parçalardan oluşan takılar ise % 36,36 oranındadır.

Buna göre keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerine göre dağılımında eşit formlardan oluşan diziler ilk sırayı almaktadır. Tek parçadan oluşan keçe ve kumaş takılar ikinci derecede yoğunluktayken, merkezden simetri ve tek parçadan oluşan takıların oranları birbirlerine eşit durumdadır.

Tablo 29. Ürünlerde süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk dökümüne göre dağılım*

Ürünlerde süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk durumu	Sayı	%
Siyah	3	27,27
Mavi ve tonları	4	36,36
Kırmızı ve tonları	8	72,72
Yeşil ve tonları	6	54,54
Beyaz	6	54,54
Mor ve tonları	2	18,18
Sarı	7	63,63
Diğer renkler (turuncu, pembe, metalik, turkuaz, yavru ağzı)	6	54,54

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Elde edilen verilere göre , sarı renk %63,63, yeşil ve tonları %54,54, mavi ve tonları % 36,36, kırmızı ve tonları % 72,72, beyaz %54,54, siyah %27,27, mor ve tonlar %18,18 oranında kullanılırken , Diğer renkler (turuncu, pembe, metalik, turkuaz, yavru ağzı) %54,54 oranında kullanılmıştır. Buna göre beyaz, yeşil, ve diğer renklerin (turuncu, pembe, metalik, turkuaz, yavru ağzı), kullanım oranları birbirlerine eşit düzeydedir.

Tablo 30. Keçe ve kumaş takılarda kullanılan formlara göre dağılım*

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan formlara göre dağılım	Sayı	%
Yaka şeklinde takı	8	72,72
Sarkan takı	1	9,09
Kolye	4	36,36

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Tabloda görüleceği gibi, örneklerin %72,72'si yaka şeklinde takı, %36,36'sı kolye şeklinde, %9,09'ü sarkan takı şeklinde tasarlanmıştır. Buna göre keçe ve kumaş takıların büyük bir kısmı yaka şeklinde takı olarak tasarlanmıştır.

Tablo 31. Keçe ve kumaş takılarda kullanılan materyaller döküm tablosu*

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan materyaller	Sayı	%
Kumaş	9	81,81
Altın gümüş levha	9	81,81
Boncuk çeşitleri	9	81,81
Doğal taşlar	2	18,18
Oyalar	5	45,45

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamı alınmamıştır.

Elde edilen sonuca göre keçe ve kumaş takılarda %81,81 oranında kumaş, boncuk çeşitleri ve altın gümüş levha, %18,18 oranında oya çeşitleri, %45,45 oranında doğal taşlar kullanılmıştır. Bu verilere göre kullanılan materyallerde kumaş, boncuk ve altın gümüş levha eşit oranlarda kullanılmıştır.

Tablo 32. Keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyallere göre dağılım*

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyaller	Sayı	%
Gümüş tel	4	36,36
Ara parçalar	4	36,36
Kapalı açık çiviler	3	27,27
Klips	4	36,36
Boncuk	9	81,81
Kurdele	1	9,09
Düğme	8	72,72
Yan keski	7	63,63
Pense çeşitleri	8	72,72
İğne- iplik-tığ	10	90,90
Zincir	1	9,09
Penez- tuğra	2	18,18

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamı alınmamıştır.

Buna göre takılarda boncuk %81,81 oranında, iğne iplik ve tığ, %90,90 oranında, yan keski % 63,63 oranında, pense çeşitleri ve düğme, %72,72 oranında gümüş tel ve ara parçalar %36,36 oranında, kapalı- açık çiviler %27,27 oranında klips kullanımı %36,36 oranında, penez – tuğra kullanımı%18,18 oranında yapılmıştır.

Bu verilere göre keçe ve kumaş takılarda boncuk kullanımı ilk sıradadır.

**4.1.3. Dösim –2006 Kültürel Hediyeelik Eşya Tasarımı Yarışma Ürünlerinde
Tespit Edilen Örnekler**

BİLGİ FORMU

Örnek No: 12
 Şekil No: 90
 Ürünün cinsi: Kumaş Takı
 Yarışma Adı: Kaftan Takı
Ürünün Boyutları:
 En: 8 cm
 Yükseklik: 30 cm
 Envanter No: TA-334
 İnceleme Tarihi: 01 / 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin: İpekli kadife kumaş

Takı Malzemeleri: Savatlama gümüş
Yardımcı Malzemeler: Simli kordon, metal halkalar

Kompozisyon: Dösim 2006 el sanatları yarışmasında birincilik ödülü alan takı savatlama tekniğiyle işlenmiş ve kaftan şekli verilmiş gümüş levhanın, simli kadife kumaş ile dikilmiş kaftan üzerine gümüş halkalarla tutturulmuştur.

Seçilen bezeme konuları: Bitkisel bezeme

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği: Basit dikiş tekniği
Süsleme Tekniği: Metal gereçlerle süsleme tekniği
Savatlama tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: Aralarda sim çizgili koyu kırmızı renk
Süslemede: Sap kısmı sarı sim kordon, üst süsleme ögesi gümüş levha

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 12

BİLGİ FORMU

Örnek No:	13
Şekil No:	91
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5cm
Yükseklik:	29 cm
Yarışma Adı:	İşlemeli kolye
Envanter No:	TA-10
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Kumaş,çeşitli renklerde boncuklar,oyalar
Yardımcı Malzemeler:	metal turalar, halkalar, iğne, iplik, kopça

Kompozisyon:	Bordo renkli kalın pamuklu kumaş dairesel formda kesildikten sonra
---------------------	--

üzerinin çeşitli renklerdeki boncuk, renkli oyalar ve metal gereçlerle belli bir düzene bağlı kalarak boncuk işleme tekniğiyle süsleme yapılmıştır. Takının kapama yerinde brit ilik ve düğme kullanılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Boncuk işleme
Süsleme Tekniği:	Çeşitli boncuk ve metal gereçlerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:	Bordo
Süslemede:	Siyah, sarı, mavi, kırmızı, bordo, krem, yeşil, turuncu

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 13

BİLGİ FORMU

Örnek No:	14
Şekil No:	92
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3 cm
Yükseklik:	17 cm
Yarışma Adı:	Bahar dalı
İnceleme Tarihi:	01/ 2007
Envanter No:	TA-110

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Mavi ipek kumaş
Takı Malzemeleri:	Örgülü iplikler, metal turalar, oyalar
Yardımcı Malzemeler:	Metal kopça, iğne, iplik, tığ, yuvarlak halkalar

Kompozisyon:

İpek kumaş üzerine, plastik halkaların içini doldurarak örülmüş tığ oyası belli bir uzunlukta ve belli bir formda kumaşa tutturulmuştur. Tutturulan örgüler arasına renkli oyalar yerleştirilerek odak noktası oluşturulmaya çalışılmıştır. Uzun bırakılmış örgü ipliklerinin takıdan boyna doğru sarkmasını sağlayacak şekilde çeşitli kısımlarına oyalara yerleştirilmiştir. Takının kapama yerinde brit ilik ve düğme kullanılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Tığ oyası

Süsleme Tekniği:

Çeşitli iplik ve oylarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Mavi

Süslemede:

Mavi, lacivert, kahverengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi****14**

BİLGİ FORMU

Örnek No:	15
Şekil No:	93
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5 cm
Yükseklik:	18 cm
Yarışma Adı:	İpek yolu
Envanter No:	TA-113
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Çuval kumaş, bordo renkli işleme iplikleri
Takı Malzemeleri:	Renkli çuval kumaş, boncuk,
Yardımcı Malzemeler:	Boya, tutturma halkaları. Tel. küpe klipsi, iğne

Kompozisyon:

Dairesel formda hazırlanan çuval kumaşın uç kısımları geometrik biçimde kesilmiştir. Geometrik şekillerin orta kısmına yeşil taç yapraklı mine çiçekler dikilmiştir. Basit dikiş tekniğinin boncuk tutturma tekniğinde kullanılmasıyla çiçekler kumaşa sabitlenir. Geometrik biçimde kesilen takının boyun kısmına papağan klips takılarak takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Çuval kumaşa şekil verme

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk ve oyalarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Kahverengi, krem rengi

Süslemede:

Mavi, yeşil, beyaz, sarı, yeşil, bordo

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:** 15

BİLGİ FORMU

Örnek No:	16
Şekil No:	94
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5,5 cm
Yükseklik:	22 cm
Yarışma Adı:	Gelin tacı
İnceleme Tarihi:	01/ 2007
Envanter No:	TA-139

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Yeşil renkli kalın keten kumaş
Takı Malzemeleri:	Renkli dantel iplikleri,koyu renkli kumaş parçaları
Yardımcı Malzemeler:	Kopça, tığ, klips, iplik,

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Örgü tekniği
----------------	--------------

Süsleme Tekniği: Çeşitli renklerdeki iplik ve gereçlerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: Koyu yeşil

Süslemede: Pembe, açık pembe, alacalı yeşil, siyah

Kompozisyon: Kalın kumaş parçası yuvarlak ve ince bir şerit halinde kesildikten sonra uç kısımlarına yeşil tonlu dantel ipliğiyle örümcek örgüsü örülmüştür. Örgünün uç kısımları ise başka bir renkteki dantel ipliğiyle örülen iğne oyasına baklava şeklinde beşli form verilmiştir. Odak noktası oluşturmak için bir tane merkezde ve diğer ikisi kenarda olmak üzere üç tane büyük desen merkeze oturtulmuş ve takının geri kalan kenarları ise daha küçük formlarla süslenmiştir.

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 16

BİLGİ FORMU

Örnek No:	17
Şekil No:	95
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	6 cm
Yükseklik:	17 cm
Yarışma Adı:	Otantik takı
İnceleme Tarihi:	01/ 2007
Envanter No:	TA-143

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Dokuma ipleri
Takı Malzemeleri:	Boncuklar, metal tuğralar, tutturma halkaları, klips, düğme
Yardımcı Malzemeler:	Tıg, dikiş iplikleri, halkalar

Kompozisyon:	Dokuma iplikleri tıg yardımıyla belirli bir formda ve büyüklükte örülmüştür. Odak merkezini oluşturan uç
---------------------	--

kısımlarından boncuk ve metal tuğralarla sarkıtılarak otantik bir tarz verilmeye çalışılmıştır. Takının boyunluk kısmında çeşitli boncuklar ve renkli iplikler çıkartılarak süsleme ögesi verilmeye çalışılmıştır

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli iplik ve metal gereçlerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Krem rengi

Süslemede:

Mavi, kahverengi, bordo, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

17

BİLGİ FORMU

Örnek No:	18
Şekil No:	96
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Yarışma Adı:	Kolye
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	17 cm
Yarışma Adı:	Kolye
Envanter No:	TA-154
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Sarı ve lacivert ipek kumaş
Takı Malzemeleri:	Renkli kum boncuklar, altın renkli tuğralar
Yardımcı Malzemeler:	Zincir, kopça, sim, iğne iplik
Kompozisyon:	İpek kumaş üzerine renkli boncukların işlenerek kumaş üzerinde renk

dalgalanmaları oluşturmak için boncuklar renklerine göre soyut bir şekilde yerleştirilmiş ve oluşan boşluklar pullarla ve kum boncuklarla işlenerek doldurulmuştur. İpek kumaşa form vermek için içine ince elyaf yerleştirilmiş ve arkasına farklı renkte astar yerleştirilerek bu iki kumaşın birleştirilmesinde ve kenarların temizlenmesi için sarı sim ile biyeler geçilmiştir. Kolyenin alt kısmından sarı ve mavi kum boncukların uçlarına küçük tuğralar dikilerek sarkıtılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk ve materyallerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Sarı, lacivert

Süslemede:

Sarı, beyaz, buz mavisi, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 17

BİLGİ FORMU

Örnek No:	19
Şekil No:	97
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Yarışma Adı:	Kolye
Ürünün Boyutları:	
En:	4 cm
Yükseklik:	23 cm
Yarışma Adı:	Kolye
Envanter No:	TA-155
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Beyaz keten
Takı Malzemeleri:	Renkli oyalar, boncuklar,
Yardımcı Malzemeler:	Kopça, iğne, iplik, tığ, dantel ipi
Kompozisyon:	Dairesel şekildeki pamuklu kumaş üzerine çeşitli renklerde örülmüş

oyaların ve yine farklı renklerde ve boyutlardaki boncukların harmanlanarak kumaş parçasının tüm yüzeyini kaplayacak şekilde basit dikiş tekniğiyle yerleştirilmiştir. Kolyenin uç kısımlarına renkli boncuklarla ve renkli iplerle örülmüş tığ oyasından çiçekler püskül olarak tutturularak estetik bir görünüm vermeye çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk ve materyallerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Beyaz

Süslemede:

Pembe, turkuvaz, kırmızı, yeşil, mavi, Sarı

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 19

BİLGİ FORMU

Örnek No:	20
Şekil No:	98
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Yarışma Adı:	yaka biçiminde düşünülmüş işlemeli gerdanlık

Ürünün Boyutları:

En:	4,5 cm
Yükseklik:	24 cm
Envanter No:	TA-159
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	beyaz saten kumaş
Takı Malzemeleri:	çeşitli boncuklar, dikiş ipliği, inci boncuk, metal levha, tuğra, kurdele
Yardımcı Malzemeler:	iğne, işleme ipliği, dikiş ipliği, kopça, metal halkalar

Kompozisyon:

Saten kumaş üzerine çeşitli boncuk, metal ve renkli işleme iplikleri, basit dikiş tekniğiyle kompozisyon oluşturulmaya çalışılmıştır. Kumaşın orta kısmına yerleştirilen metal levha kenarları boncuklarla işlenmiştir. Levhanın her iki yanına koyu mor renginde bir çiçek motifi işlenmiş ve alt kısmına işlenen boncuklarla çiçeğin dal ve yaprakları oluşturulmaya çalışılmıştır. İşleme çiçeğin bittiği yerde değişik renklerde boncuklarla yeni bir çiçek oluşturulmuştur ve boşluklar da turkuvaz renkli taş boncuklarla işlenmiştir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:
tekniğiyle süslenmesi

çeşitli metal ve renkli boncukların işleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Yeşil

Süslemede:

sarı, mor, mavi, turkuvaz, beyaz

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

20

BİLGİ FORMU

Örnek No:	21
Şekil No:	99
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	6,5 cm
Yükseklik:	19 cm
Yarışma Adı:	Bana Şans dile
Envanter No:	TA-165
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Renkli saten kumaşlar, bordo renkli tafta kumaş, dokuma kumaş,
Takı Malzemeleri:	Düğmeler, gümüş çiçekler, püsküller, metal levhalar
Yardımcı Malzemeler:	Renkli dokuma iplikler, iğne, iplik, kopça, boncuk

Kompozisyon:

Dokuma tekniğiyle oluşturulan kumaşa muska şekli verilerek, kenarlarından sarkıtılan dikiş iplikleriyle estetik bir görünüm sağlanmıştır. Farklı renklerdeki saten kumaşlar katlanarak birbirine dokuma ipleriyle sabitlenir ve üzerlerine boncuklar çiçek gümüş levhalar dikilir. Takımın kenarlarına ipliklerle oluşturulmuş fiyonklar eklenir. Muskanın sağ tarafından oluşturulan fiyonklar ve üzerine dikilen düğmeler sarkıtılarak takıya hareketlilik vermeye çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:**Yapım Tekniği:**

Basit dikiş teknikleriyle kumaş parçaları birleştirme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli iplik ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler**Zemin Rengi:**

Mor, bordo, koyu sarı, yeşil

Süslemede:

Beyaz, kırmızı, mor, lacivert

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

21

BİLGİ FORMU

Örnek No:	22
Şekil No:	100
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	27 cm
Yarışma Adı:	üç dilek
Envanter No:	TA-166
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Renkli dokuma kumaş, bürümcük kumaş
Takı Malzemeleri:	İnci, renkli taşlı boncuklar, püskül, dokuma ipleri
Yardımcı Malzemeler:	Kopça, iğne, iplik, bağlantı halkaları

Kompozisyon:	Dokuma kumaşlardan oluşturulan üç adet muska (hamaylı) iğne iplik yardımıyla uçları birbirlerine değecek
---------------------	--

şekilde tutturulur. Kolyenin bağlantı kısmına yeşil renkli bürümcük kumaş muskaların uç kısımlarından tutturulur. Kolyenin uç kısımlarına farklı renklerde taş, boncuk, püskül sarkıtılarak estetik bir görünüm verilmeye çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Dokuma tekniği

Süsleme Tekniği:
tekniği

Çeşitli iplik ve boncuklarla süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Sarı, gri, bordo, beyaz

Süslemede:

Yeşil, mavi, kırmızı, turkuvaz, krem rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 22

BİLGİ FORMU

Örnek No:	23
Şekil No:	101
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5,5 cm
Yükseklik:	21 cm
Yarışma Adı:	İlk göz ağrısı
Envanter No:	TA-167
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Koyu lacivert kadife kumaş
Takı Malzemeleri:	Kumaş parçaları, boncuklar, metal döküm boncuklar, örgü iplikleri
Yardımcı Malzemeler:	Kopça, gümüş boncuk, kopça, bağlantı halkaları

Kompozisyon:	Lacivert renkli keten kumaş üzerine ağırlıklı olarak koyu renklerde seçilmiş
---------------------	--

boncuklar, metal boncuklar, döküm çiçek ve yapraklar aralarına kumaş parçaları da yerleştirilerek belirli bir düzlemde kadife kumaşa boncuk işleme tekniği ile tutturulmuştur. Tutturma işlemi sonrasında oluşan kirliliği önlemek ve daha estetik bir görünüm sağlamak için kumaşın iç kısmına mor renkli kum boncuklarla zikzak şekli verilerek dikilmiştir. Kolyenin sap kısmına iki adet büyük boyda gümüş boncuk takılmıştır. Bu boncuklar ikiye katlanmış ve sap kısımları dokuma iplikle sarılmış kumaş parçasına tutturulmuştur,

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli iplik ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Lacivert

Süslemede:

Siyah, mavi, mor, kırmızı, sarı, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

23

BİLGİ FORMU

Örnek No:	24
Şekil No:	102
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	1,5 cm
Yükseklik:	19 cm
Yarışma Adı:	Çiçekli Oya Küpe
Envanter No:	TA-155/1
İnceleme Tarihi:	01/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Yeşil renkli dantel ipliği
Takı Malzemeleri:	Beyaz ve mor renklerinde dantel ipliği
Yardımcı Malzemeler:	Tıg, klips, kopça

Kompozisyon:	Yeşil renkli dantel ipliğiyle ince yuvarlak zincir örülerek kolyenin sap kısmı oluşturulur. Mor renkli dantel ipliğiyle orkide çiçekleri örülür,
---------------------	--

çiçeklerin dış kısmıysa beyaz renkle örülen orkide oyanın çanak kısmı yeşil renkli iple örülür ve koyu mor rengiyle ince bir sap örülerek çiçek oyaların zincir örgüyle bağlantısı sağlanır. Aynı şekilde küpelerde örülüp tepe noktasına klips takılır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Renkli ipliklerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Yeşil

Süslemede:

Beyaz, yeşil, pembe ve mor

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

24

BİLGİ FORMU

Örnek No:	25
Şekil No:	103
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5cm
Yükseklik:	23 cm
Yarışma Adı:	Nazende
Envanter No:	TA-172
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Kot kumaş
Takı Malzemeleri:	Renkli keçe parçaları, renkli boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	Dikiş ipliği, tığ, iğne, klips, pullar

Kompozisyon:

Kot kumaş oval şekilde kesilerek iç kısımlarından dışa doğru üzerine değişik renklerde, çiçek ve üçgen şeklinde kesilmiş keçe parçalar belirli bir düzende kumaşa tutturulmuştur. Keçe parçaların orta noktalarına metal aparat üzerine boncuk dikilmiştir. Kumaşın kalan yüzeyine ise gümüş renkli küçük boncuklarla sarı renkli cam boncuklar dikilmiştir. Kumaşın alt ve üst kenar temizliğini sağlamak için ince püskül dikilmiş olup üst kenarına ise mavi renkli ip ile kenar temizleme dikişi yapılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk tutturma

Süsleme Tekniği:

Keçe ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Mavi

Süslemede:

Kırmızı, yeşil, mor, mavi, gümüş rengi, beyaz, mavi

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

25

BİLGİ FORMU

Örnek No:	26
Şekil No:	104
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5,5 cm
Yükseklik:	24 cm
Yarışma Adı:	Aynalı Düğme
Envanter No:	TA-173
İnceleme Tarihi:	01/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Renkli keçe parçaları,
Yardımcı Malzemeler:	Boncuk, düğme, metal boncuklar, iğne, iplik

Kompozisyon:	Oval şeklinde kesilmiş kahverengi pamuklu kumaş üzerine farklı büyüklükte ve renkteki keçe kumaşlar
---------------------	---

belirli bir düzende yerleştirilmiştir. Renkler arasında ki geçişleri vurgulamak amacıyla her keçe parçasının arasına metal boncuklar dikilmiştir. Keçe parçalarının üzerleri farklı büyüklükteki düğmeler, pullar ve kum boncuklarla süslenmiştir. Takının uç kısmına yuvarlak mavi ve uzun kemik boncuklar dikilerek takıda odak noktası oluşturulmaya çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Boncuk tutturma
Süsleme Tekniği:	Keçe ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:	Kahverengi, kırmızı, yeşil, pembe
Süslemede:	Mavi, sarı, beyaz, kırmızı, yeşil

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 26

BİLGİ FORMU

Örnek No:	27
Şekil No:	105
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4 cm
Yükseklik:	24,5 cm
Yarışma Adı:	Eskiden yeniye
Envanter No:	TA-174
İnceleme Tarihi:	01/2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Saten kumaş
Takı Malzemeleri:	Pamuklu kumaş, tel levha, oya
Yardımcı Malzemeler:	Klips, iğne, iplik tuğralar, püskül, boncuk

Kompozisyon:

Yeşil renkli saten kumaş enli ve uzun şerit halinde kesildikten sonra kenarlarından burularak dikilmiştir. Kumaşın alt kısmından pamuklu olan değişik desenli kumaşlar form verilerek kolyenin uç kısmına dikilir. Kumaşın uç kısmına oyma tekniğiyle kesilmiş tel levha dikilerek tutturulur ve böylece dikiş izleri yok edilerek farklı bir form yaratılır. Tel levhanın kenarlarına ve pamuklu kumaşın alt kısımlarına beyaz ve mor renkli oyalar dikilir. Takının boyundan sarkan kısmına renkli püsküller ve tuğralar dikilerek geleneksel bir tarz yaratılmaya çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Basit dikiş tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli metal ve kumaş parçalarıyla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Yeşil

Süslemede:

Kırmızı, beyaz, yeşil, kahverengi, pembe, mor

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:** 27

BİLGİ FORMU

Örnek No:	28
Şekil No:	106
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5,5 cm
Yükseklik:	29 cm
Yarışma Adı:	Cilveli yaka kolye
Envanter No:	TA-176
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Dokuma ipi, çeşitli renklerde ve büyüklükte boncuklar, tuğralar, iri taşlar,sim ip, dikiş ipi

Yardımcı Malzemeler: Kum boncuk, bağlantı halkaları, tığ, iğne, iplik

Kompozisyon: Siyah pamuklu kumaş oval şekilde kesildikten sonra ortasına büyük, yassı ve kırmızı bir boncuk yerleştirilerek kumaşa tutturulmuştur ve böylece takıda odak noktası oluşturulmuştur. Taşın etrafı ise sim ip ile basit işleme tekniğiyle işlenmiştir. Odak noktasının üst kısımlarından aynı renkte boncuklar sarkıtılmıştır. Kenar kısımlarına yine işleme tekniğiyle beyaz ve kırmızı renkte çiçekler sim ip ile işlenmiştir. Çiçeklerin aralarına sarı renkte boncuklar ile küçük boy tuğralar belirli bir düzen içinde dikilmiştir. Bu işlemde farklı renkte boncuklar da kullanılmıştır. Kolyenin sap kısmında uzun bir kordon dokuma ipiyle örülmüş ve uçları püskül, zincir ve boncuk ile süslenmiştir. Bu kısım isteğe bağlı olarak arkadan sarkıtılabilir ya da takının sağ kenarından öne doğru da düşürülebilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklar ve materyallerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: Siyah
Süslemede: Kırmızı, yeşil, sarı, beyaz, mavi, sarı

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 28

BİLGİ FORMU

Örnek No:	29
Şekil No:	107
Ürünün cinsi:	Keçe Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	27 cm
Yarışma Adı:	Saraylı yaka kolye
Envanter No:	TA-177
İnceleme Tarihi:	01/2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Keçe parçaları, renkli boncuk, metal döküm boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	Boncuklar, pullar, iğne, iplik

Kompozisyon:	İki kat siyah pamuklu kumaş oval kesildikten sonra kenarları dikilir ve yüz
---------------------	---

tarafına çevrilerek kenarlarına mavi kum boncuklarla iki sıra bordür oluşturulur. Bordürün iç kısımlarına ise beyaz kum boncuklar birbirleriyle kesişen bir sıra içerisinde kumaşa dikilir. Mavi bordürün alt kısımlarına metal çiçek boncuklar orta kısmına renkli kum boncuklar konularak dizilir. Pamuklu kumaşın alt kısmından küçük keçe parçaları sarkıtılır. Keçe parçalarının ara kısımlarından aşağı sarkacak şekilde, küçük boru biçiminde döküm metal boncukların alt kısımlarına renkli keçe parçaları buruşturularak konur ve bunların da içlerinden boncuk püskülleri sarkıtılır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Basit dikiş tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli keçe parçaları, boncuklar ve farklı materyallerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Kırmızı, beyaz, sarı, mor, yeşil, mavi, siyah

Kaynak Kişi Künyesi:

29

BİLGİ FORMU

Örnek No:	30
Şekil No:	108
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	6,5 cm
Yükseklik:	24 cm
Yarışma Adı:	Sultan takısı
Envanter No:	TA-178
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Saten kumaş
Takı Malzemeleri:	Cam boncuklar, kum boncuklar, inciler
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, kopça, tığ

Kompozisyon:	Saten kumaş dairesel şekilde iki kat kesilip kenarları dikildikten sonra takıda
---------------------	---

odak noktası oluşturmak için büyük bir adet mor cam boncuk ortaya dikilmiştir. Boncuğun kenarlarına aynı renkte kum boncuklar dikilmiştir. Alt ve üst kısmında oluşan boşluğa ise sarı renkli boru boncuk dikilmiş ve kenarlarında mor inci geçilmiştir. Mor incinin kenarlarından iki sıra daha kum boncuk dikilmiştir. Böylece takının odak noktası meydana getirilmiştir. İki adet kemik boncuk odak noktasından yukarı doğru dikilmiştir. Takının geri kalan diğer kısımlarına sarı renkli boru boncuklar sıra sıra dikilmiştir. İnce bir zincirle takının alt kısımlarında yine boru boncuklar bir sıra geçilerek takı tamamlanmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Krem rengi

Süslemede:

Mor, kemik rengi, sarı, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

30

BİLGİ FORMU

Örnek No:	31
Şekil No:	109
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	6 cm
Yükseklik:	24 cm
Yarışma Adı:	Mercan boncuklu Otantik kolye
Envanter No:	TA-155179
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Kadife kumaş
Takı Malzemeleri:	Bakır levha, mercan boncuklar.
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, boncuk

Kompozisyon:	Siyah kadife kumaş belirli bir şekilde kesildikten ve dikişleri yapıldıktan sonra,
---------------------	--

metal oyma bir levha kumaşın orta noktasına dikilmiştir. Bu levhanın kenarlarından takının üst kısmına doğru bir sıra kırmızı bir sıra yeşil ve bir sıra daha kırmızı boncuklar dikilerek kontür çizilmiştir. Takının kenarlarına oval şeklinde cam boncuk dikilmiştir. Kırmızı kum boncuklarla bu oval cam boncuğun kenarlarından geçilerek takıya dikilmiştir. Takının alt kısımlarına kırmızı ve sarı boncuklar sarkacak şekilde dikilerek süsleme ögesi tamamlanmaya çalışılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklar ve metal levhalarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Kırmızı, yeşil, beyaz, sarı

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 31

BİLGİ FORMU

Örnek No:	32
Fotoğraf No:	110
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5cm
Yükseklik:	24 cm
Yarışma Adı:	Kelebekli takı
Envanter No:	TA-180
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İpek kumaş
Takı Malzemeleri:	Mavi kum boncuklar, boru boncuklar, sim ip
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, düğme

Kompozisyon: Oval şekilde kesilmiş ipek kumaş kenarlarından dikilir. Genel hatlarıyla

sabunla kumaş üzerine kelebek deseni çizilir. Kelebeğin iç kısmı yeşil kum buncuk ile doldurulur ve kenarına ince sim iplikle geçilir. Kanatlarına ise, dış kısmı mavi ve iç kısmına yeşil boru boncuk dikilerek tekrar kenarlarına ince sim dikilir. Kelebeğin hatlarının belirgin olması için farklı renk ve tonlarda boncuklar itina ile dikilir. Odak noktasında kelebeği oluşturduktan sonra kumaşın geri kalan diğer kısımları mavi ve kırmızı tonlarıyla belirli bir düzende dikilerek takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli renklerdeki boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Mavi

Süslemede:

Mavi,yeşil,kırmızı,lacivert

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 32

BİLGİ FORMU

Örnek No:	33
Fotoğraf No:	111
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	15 cm
Yarışma Adı:	Hazine kolye
Envanter No:	TA-186
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Batik keten kumaş
Takı Malzemeleri:	Kum boncuklar, boncuk oyalari
Yardımcı Malzemeler:	İğne, tığ, iğlik, oya ipi

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Boncuk işleme tekniği
----------------	-----------------------

Süsleme Tekniği: Çeşitli renklerdeki boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: Mor batik üzerine bordo renk

Süslemede: Sarı, yeşil, kırmızı

Kompozisyon:

Batik desenli keten kumaş kordon oluşturacak şekilde yuvarlanır ve üzerine kum boncuklar tutturularak süslenir. Aynı kumaştan büyüklü küçüklü olmak üzere üç değişik boyutta kareler kesilir ve içine sıkı bir şekilde pamuk yerleştirilerek diplerinden sıkıca iple bağlanır. Bu bağlantı yerlerinden kordon kısmına dikilirler. Yuvarlak topların üzerine çeşitli renklerde boncuk oyaları ve boncuk demetleri dikilerek estetik bir görünüm kazandırılmaya çalışılır.

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 33

BİLGİ FORMU

Örnek No:	34
Şekil No:	112
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5 cm
Yükseklik:	19,5 cm
Yarışma Adı:	Otantik kolye
Envanter No:	TA-095
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Çarpana dokuma
Takı Malzemeleri:	Keçe parçaları, yün iplik, boncuklar, kurdele
Yardımcı Malzemeler:	Gümüş renkli sim, tığ, iğne, kopça, çarpana kartları

Kompozisyon:

Çarpana dokuma belirli bir uzunlukta dokunduktan sonra kolyenin sap kısmı yün ipliklerle dokunur ve kopça ile bağlanarak kolyenin zemin tamamlanır. Dokumanın alt kısmından değişik renkli boncuklar, renkli kurdelelerle bağlanarak boyundan aşağı doğru sarkması sağlanır. Kolyenin sarkan alt kısmının merkez noktasına koyu renkli keçe üzerine bir tane nazar boncuğu dikilir ve uç kısımlarından da sarkacak keçe parçaları eklenir. Kolyenin diğer kısımlarından da irili ufaklı keçe parçaları uçlarına boncuk takılarak boyundan aşağı sarkıtılması sağlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Dokuma tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli keçe, boncuk ve diğer yardımcı materyallerle süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah, beyaz, kırmızı

Süslemede:

yeşil, kırmızı, sarı, mor, mavi, turuncu

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

34

BİLGİ FORMU

Örnek No:	35
Şekil No:	113
Ürünün cinsi:	Keçe Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4,5 cm
Yükseklik:	15,5 cm
Yarışma Adı:	Bahar Şenliği Kolye
Envanter No:	TA-201
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Keçe kumaş
Takı Malzemeleri:	Dikiş iplikleri, renkli keçe parçaları, yün ip
Yardımcı Malzemeler:	Yün iplik, tığ, dikiş ipi, düğme

Kompozisyon:	Keçe kumaş dairesel şekilde kesilir. Parşömen kağıda çizilmiş lale ve karanfil
---------------------	--

desenleri kumaşın üzerine toplu iğne ile tutturulur. Ve renkli dikiş iplikleriyle kontörlerinden dikilerek çiçek modeli uygulanır. Keçe kumaşın alt kısımlarından boyna doğru sarkacak şekilde kırmızı ve pembe renklerinde keçe kumaştan kesilmiş çiçekler dikilir. Çiçeklerin alt kısımlarından yeşil yün ip ile dallar ve yapraklar dikilerek çiçeklere tutturulur.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Dikiş tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli araç gereçlerle ve işleme tekniğiyle süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Beyaz

Süslemede:

Kırmızı, pembe, yeşil, turuncu, mor

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 35

BİLGİ FORMU

Örnek No:	36
Şekil No:	114
Ürünün cinsi:	Keçe Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	6 cm
Yükseklik:	22 cm
Yarışma Adı:	Bahar Kolye
Envanter No:	TA-218
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Cam ve metal boncuklar
Takı Malzemeleri:	Metal boru boncuk, çeşitli cam boncuklar, keçe, metal pullar
Yardımcı Malzemeler:	Zincir, kopça, tutturma halkaları, pense dikiş ipi, iğne

Kompozisyon:	İki kat ip üzerine renkli plastik ve metal boncuklar arasına dizilerek bir sıra
---------------------	---

oluşturulur. İpin uç kısımları ikiye ayrılarak her iki uca cam boncuklar yerleştirilir. Başka bir ipe dizilen metal boru boncuklar takımın orta kısmına tutturularak aşağı doğru sarkması sağlanır. Kendiliğinden klipsli olan bu boncukların ortada bulunanın uç kısmına keçe muska hazırlanarak takılır. Muskanın uç kısımlarından da metal pullar sarkıtılır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Basit dikiş tekniği

Süsleme Tekniği:

Keçe ve çeşitli metal gereçlerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Mavi, beyaz, turuncu, kırmızı, gümüş rengi

Süslemede:

Mor, gümüş rengi, yeşil, kırmızı

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

36

BİLGİ FORMU

Örnek No:	37
Şekil No:	115
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4,5 cm
Yükseklik:	21 cm
Yarışma Adı:	Beyaz Büyü
Envanter No:	TA-445
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Saten kumaş
Takı Malzemeleri:	Kristal taşlar, boru boncuklar, inciler
Yardımcı Malzemeler:	Düğme, iğne, iplik, elyaf

Kompozisyon:	Saten kumaş oval şekilde kesildikten sonra içine ince bir parça elyaf
---------------------	---

yerleştirilir. Kumaşın orta noktasına bir adet orta büyüklükte elmas rengi, altı düz olan yuvarlak bir taş yerleştirilir. Taşın kenarlarına krem rengi kum boncuklarla yuvarlak geçişler yapılır. Bu geçişlerin kenarlarından üst kısma doğru mor ve krem rengi inciler yerleştirilir. Takının kenar kısımlarına krem rengi ve paralel şekilde bir başka taş dikilir ve kenarlarından elmas taşın alt kısmına doğru mor incilerle yuvarlak geçişler yapılır. Kumaşın boş kalan kısımları ise beyaz parlak kum boncuk ile doldurulur. Takının alt kısmından boyundan aşağı sarkacak şekilde, boru ve pul boncuklarla hazırlanan şeritler dikilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Beyaz

Süslemede:

Beyaz, mor, krem, sarı

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

37

BİLGİ FORMU

Örnek No:	38
Şekil No:	116
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	75 cm
Yükseklik:	25,5 cm
Yarışma Adı:	Kristalin Büyüsü
Envanter No:	TA-446
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Saten kumaş
Takı Malzemeleri:	Kristal boncuklar, sim kordon, cam boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	iğne, iplik, teller, bağlantı halkaları, düğme

Kompozisyon:

Saten kumaş dairesel şekilde kesildikten sonra kumaşın orta kısmına kristal şeklinde küçük boncuklar belirli bir düzen ve şekil çerçevesinde kumaşa dikilir. Takının odak noktası oluşturulduktan sonra kristal boncukların etrafına, ince sim kordonla keskin bir hat verilir. Oluşan şeklin etrafını kaplayacak şekilde takının üst kısmından aşağı doğru sarı inci demeti dikilir. Kumaşın diğer alanlarına ise değişik renklerdeki cam boncuklar belirli bir düzende yukardan aşağıya boyun üzerinden de sarkacak şekilde dikilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Mor

Süslemede:

Sarı, beyaz, mavi, bordo, kırmızı, pembe

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

38

BİLGİ FORMU

Örnek No:	39
Şekil No:	117
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	11cm
Yükseklik:	23 cm
Yarışma Adı:	Gümüş Kıstı
Envanter No:	TA-454
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Kadife kumaş
Takı Malzemeleri:	Kadife kumaş, metal döküm boncuklar, biyeler
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, düğme

Kompozisyon:

Oval şekilde kesilmiş kadife kumaşın kenarları dikilir. Başka bir alanda da kadife kumaştan küçük parçalar kesilerek üçgen şeklinde dikilir. Bu parçalar kumaşın alt kısmından boyun üzerine sarkacak şekilde dikilir. Uçlarına ise geleneksel Türk kilim motifleriyle dökülmüş metal boncuklar dikilir. Kumaşın üst kısımlarına da küçük boyutlu metal boncuklar dikilir. Kumaşın kenarlarına ise beyaz renkli biyeler dikilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Aplike tekniği

Süsleme Tekniği:

Metal aparatlarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Siyah, mor

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

39

BİLGİ FORMU

Örnek No:	40
Şekil No:	118
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5 cm
Yükseklik:	17 cm
Yarışma Adı:	Taşlı Yaka
Envanter No:	TA-266
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Kadife kumaş
Takı Malzemeleri:	İşleme ipi, değişik renklerde boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	iplik, iğne, düğme

Kompozisyon:

Kadife kumaş dairesel şekilde kesilir ve kenarları dikilir. Yeşil pamuklu iple zincir örgüsü yapılır. Bu zincir örgü kumaşa üzerine birbirine sarmalı şekilde dikilir ve kalan boş kısımlara ise değişik renklerde taş boncuklar dikilir. Takının üst kısımlarına doğru zincir örgü değişik renklerde de yapılır. Kumaşın alt kısımlarına ince küçük boyutlu metal boncuklar dikilerek süsleme ögesi tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Beyaz

Süslemede:

Yeşil, kırmızı, mor, turuncu, mavi, siyah

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

40

BİLGİ FORMU

Örnek No:	41
Şekil No:	119
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	7 cm
Yükseklik:	22 cm
Yarışma Adı:	Gelin Kız Takı
Envanter No:	TA-323
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Saten kumaş
Takı Malzemeleri:	Pul boncuklar, boru boncuklar, cam boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, düğme, teller, bağlantı halkaları

Kompozisyon:

Siyah saten kumaş oval şekilde kesilir ve kenar dikişleri yapılır. Kumaşın orta kısmına çiçek deseninin içi sarı ve siyah renkli boru boncuklarla doldurulur ve ortasına krem ve mavi olmak üzere iki adet taş boncuk dikilir. Çiçeğin kenar kontörleri sarı renkli boru boncukla yapılır. Çiçeğin alt kısmından sarı, mavi ve krem renkli cam boncuklar sarkacak şekilde dikilir. Odak noktası oluşturulduktan sonra kumaşın üst kenarlarından sarı boru boncuklar, oval şekiller oluşturacak şekilde yerleştirilir. Bu oval boncuk demetleri kumaşın alt kısmından da sarkıtılacak şekilde hazırlanır ve dikilir. Kumaşın boş kalan diğer kısımlarına kırmızı, mavi turkuvaz renkli boncuklar belirli bir düzlemde yerleştirilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk tutturma

Süsleme Tekniği:
tekniği

Çeşitli boncuklarla işleyerek süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Sarı, siyah, mor, kırmızı, turkuvaz

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:** 41

BİLGİ FORMU

Örnek No:	42
Şekil No:	120
Ürünün cinsi:	Keçe Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	2cm
Yükseklik:	10 cm
Yarışma Adı:	Takı Tasarımı
Envanter No:	TA-508
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Keçe parçaları
Takı Malzemeleri:	Keçe kumaş, boru boncuk
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, kopça, boncuk

Kompozisyon:

Sarı, kırmızı ve mavi olmak üzere üç değişik renkte keçe kumaş parçası alınır. Bu parçalar büyüklü küçüklü olarak oval

şeklinde kesilir ve dikiş ipliğiyle birbirine tutturulur. İlk kısımda altta beyaz keçe üzerine mavi keçe ve onun da üzerine sarı keçe yerleştirilerek dikişle tutturulur. İkinci parçada ise altta kırmızı üstünde beyaz ve onun da üzerine sarı keçe dikilir. Her iki parça arasın bağlantı amaçlı mavi keçe dikilir ve kenarlarından mavi kısa boru boncukla kontör geçilir. Aynı boru boncuklar ikil keçe parçasını taşıyacak kalınlıktaki bir ipe dizilerek takının sap kısmını oluşturur.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Aplike Tekniği

Süsleme Tekniği:

Kesip yapıştırarak süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Sarı, beyaz, kırmızı mavi

Süslemede:

Mavi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

42

BİLGİ FORMU

Örnek No:	43
Şekil No:	121
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	6 cm
Yükseklik:	28 cm
Yarışma Adı:	Tığ İşi Kolye
Envanter No:	TA-509
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Merserize iplik
Takı Malzemeleri:	Yün iplik, boncuklar, pullar
Yardımcı Malzemeler:	Tığ, kurdele, kopça, pullar

Kompozisyon:

Krem rengi merserize ip tığ yardımıyla zincir çekilerek yapılır. Zincir çekme işlemine en uçtan başlanır. Öncelikle en az düzeyde çekilen zincirden sonra;

biten her sıradan bir üst sıraya geçilip örülmeye başlandığında zincir sayıları artırılarak devam edilir. İstenen uzunluk elde edilinceye kadar bu işleme devam edilir. Aynı türden renkli ipliklerle oluşturulan dokuma yüzey, kolyeye estetik ve canlı bir görünüm kazandırmak için tığ yardımıyla doldurulur. Kolyenin kenar kısımlarından renkli püsküller ve boncuklar sarkıtılır. Kolyenin en üst kısmından sarı ince kurdele dokumanın arasından altlı üstlü olmak üzere geçirilir ve sap örgü kısma ilave edilerek birlikte örülür.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü Tekniği

Süsleme Tekniği:

çeşitli yün ipliklerle işleyerek süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Krem rengi

Süslemede:

Sarı, bordo, kırmızı, mavi, yeşil, turuncu

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

43

BİLGİ FORMU

Örnek No:	44
Şekil No:	122
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4 cm
Yükseklik:	29,5 cm
Yarışma Adı:	Nazar
Envanter No:	TA-347
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Metal levha, metal boncuklar, dökme boncuklar, kumaş biye
Yardımcı Malzemeler:	Boncuklar, bağlantı halkaları, düğme iğne, iplik, kumaş boyaları

Kompozisyon:

Dairesel şekilde kesilen siyah pamuklu kumaş kenar dikişleri yapılarak süslenmeye hazır hale getirilir. Kumaşın orta noktasına iri, oval markazit taşlarla süslenmiş metal bir tabaka dikilerek sağlamlaştırılır. Taşın üst kısmından takının tüm kenarlarını kaplayacak şekilde mor biye dikilir. Biyenin üzerine beyaz ve turuncu renkli boyalarla ufak bir desen boyanır. Takının boş kalan diğer kısımlarına metal boncuklar ve cam boncuklar belirli bir düzen içinde kumaş yüzeye dikilir. Takının alt kısımlarından göğüs kısmına doğru sarkacak şekilde boncuklarla hazırlanmış fiyonklar tutturulur.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme Tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla işleyerek süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Mor, bordo, turuncu, mavi, yeşil, kırmızı, turkuvaz

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

44

BİLGİ FORMU

Örnek No:	45
Şekil No:	123
Ürünün cinsi:	Keçe Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	2 cm
Yükseklik:	18 cm
Yarışma Adı:	Oya bahçeşi kolye
Envanter No:	TA-350
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Bakır zincir
Takı Malzemeleri:	Keçe parçalar, oyalar, boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	Bağlantı halkaları, kopça, tıg, iğne, dantel ipi

Kompozisyon:

Belirli bir ölçüde bakır takı kolyesi alınır. Zincirin kenarlarından boncuklar ve küçük tuğralar sarkıtılır. Diğer yandan keçe parça kumaşlarla gala çiçekleri hazırlanır, kumaşa elle şekil verilir ve verilen şeklin bozulmaması için belirli yerler dikişle sağlamlaştırılır, çiçeğin tohum kısmı içinde aynı renk ve tonlarda oyalar hazırlanıp çiçeğin iç kısmına tutturulur. Bu şekilde hazırlanan çiçekler zincire tutturulur. İki küçük halde kesilmiş kare keçe parçalarına yine oyalar hazırlanarak yerleştirilir ve zincire tutturulur.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü Tekniği

Basit dikiş tekniği

Süsleme Tekniği:

Keçe ve çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Bakır rengi

Süslemede:

Pembe, yeşil, beyaz, mor

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

45

BİLGİ FORMU

Örnek No:	46
Şekil No:	124
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4,5 cm
Yükseklik:	20 cm
Yarışma Adı:	Turkuvaz taş, inci ipek mavi oyalı kolye
Envanter No:	TA-558
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İki renk dantel ipi
Takı Malzemeleri:	Dantel ipi, oya çiçekler, turkuvaz boncuk, inci
Yardımcı Malzemeler:	Düğme, tığ, ip

Kompozisyon:

Kahverengi dantel ipi tuğ yardımıyla zincir çekilir. Zincirin yan yana birkaç sıra olana kadar çekilir. Böylece takının zemini oluşturulmuş olur. Zemin örgüsünden belirli aralıklarla güneş motifi örülür. Diğer yandan da beyaz renkli oya ipiyle çiçek desenleri örülür. Çiçeklerin kenar kontörleri kahverengi dantel ipiyle yapılır. Ayrı ayrı örülen çiçekler kahverengi zemin üzerinde birleştirilir. Takının alt kısmına turkuaz renkli taşlar yoğun bir şekilde örülür. Kahverengi zemin üzerine seyrek olarak orta büyüklükteki inciler dikilerek takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk ve örgü ile tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Kahverengi

Süslemeye:

Kahverengi, beyaz, mavi

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

46

BİLGİ FORMU

Örnek No:	47
Şekil No:	125
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5 cm
Yükseklik:	23 cm
Yarışma Adı:	Akık taşlı incili iğne oyalı kolye
Envanter No:	TA-559
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Dantel ipi
Takı Malzemeleri:	Dantel ipi, oya çiçekler, turkuvaz boncuk, inci
Yardımcı Malzemeler:	Düğme, tığ, ip

Kompozisyon:

Renkli dantel ipliyle belirli bir kalınlıkta zincir örülür. Zincirin boyu boyun ölçüsüne göre belirlenir. Daha sonra beyaz dantel ipliyle, zincirin başlangıç noktası olduğu yerden diğer ucuna kadar gelecek şekilde baklava dilimi biçiminde enli oya örgüsü örülerek takının zemini oluşturulur. Diğer yandan kahverengi oya ipliyle oyalı çiçekler örülür. Bu çiçekler zemine belirli aralıklarla örülür. Takının alt kısmına akik taşlar yoğun bir görünüm verecek şekilde örülür. Çiçeklerin arasına parlak taşlı metal çiçekler yerleştirilir ve bunlarında aralarına orta boylu inciler dikilerek takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk ve örgü ile tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Kahverengi

Süslemede:

Kahverengi, beyaz, mavi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

47

BİLGİ FORMU

Örnek No:	48
Şekil No:	126
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4,5 cm
Yükseklik:	21cm
Yarışma Adı:	Otantik kolye
Envanter No:	TA-410
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Lacivert saten kumaş
Takı Malzemeleri:	Renkli kum boncuklar, mavi kristal taşlar
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, düğme zincir, bağlantı halkaları

Kompozisyon:	Saten kumaş oval şekilde iki kat kesilip kenarları dikildikten sonra takıda odak
---------------------	--

noktası oluşturmak için orta büyüklükte lacivert boncuklar takının ota kısmına dikilmiştir. Bu boncuklar takının kenarlarına da eşit aralıklarla dikilir, Boncuğun kenarlarına parlak siyah renkte kum boncuklar dikilmiştir. Bunlarında kenarlarına mor tonlarında başka kum boncuklar yuvarlak halkalar oluşturacak şekilde dikilir. Bu işlem her boncuğun etrafına yapıldığı için yüzeyde su dalgası görünür oluşturmuştur. Aynı rengin farklı tonlarını kullanmanın yarattığı görünüm takıya otantik bir hava kazandırmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklarla işleyerek süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Lacivert

Süslemede:

Mor, lacivert, mavi, siyah

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

48

BİLGİ FORMU

Örnek No:	49
Fotoğraf No:	127
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm / 7 cm
Yükseklik:	27 cm
Yarışma Adı:	Kolye Esinti
Envanter No:	TA-601
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Kadife kumaş
Takı Malzemeleri:	Dantel ipi, oyalar, boncuklar, metal pullar, tuğralar, deniz kabukları
Yardımcı Malzemeler:	Naylon iplik, pullar, düğme, iğne, iplik

Kompozisyon:	Dairesel ve kare şeklinde iki ayrı parça kesilir. Kare parçanın orta noktasına
---------------------	--

deniz kabukları, çiçek motifi şeklinde dizilerek kumaşa sabitlenir. Motifin kenarlarından metal levhalar yan yana, dizilerek bordür oluşturulur. İkinci bordür ise kırmızı dikiş ipiyle yapılan minelerin ve metal pulların sırayla kumaşa sabitlenmesiyle oluşturulur. Kumaşın kenarlarına tutturulan küçük boy metal pullar yan yana dikilerek son bordür oluşturulur. Dairesel şeklindeki kumaşa da aynı payetler ve boncuklar aynı şekilde tutturulur. Kare parçanın kenarlarından sarkıtılan püsküllere, boncuklar ve penezler takılarak dairesele kumaşa sabitlenir. Takının uç kısmına birit düğme dikilerek takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk işleme tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuklar kullanarak süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Beyaz, kırmızı, yeşil, siyah, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

49

BİLGİ FORMU

Örnek No:	50
Şekil No:	128
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4,5 cm
Yükseklik:	32 cm
Yarışma Adı:	Anadolu Tılsımı
Envanter No:	TA-608
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Yün iplik, boncuk, düğme, keçe, tuğra, nazar boncukları, kuş tüyü
Yardımcı Malzemeler:	İğne, iplik, düğme

Kompozisyon:	Dairesel şekilde hazırlanan kumaşın iç ve dış kenarlarına turkuaz ve turuncu
---------------------	--

beyaz boncuklar tutturulur. Kumaşın orta kısmına boncuklarla süslenmiş keçe parçalar ve düğmeler sabitlenir. Kalan boşluklara da boncuklar basit dikiş teknikleriyle tutturulur. Takının orta kısmında, boyundan göğse doğru sarkacak odak noktasını hazırlamak için, çiçek motifi şeklinde kesilmiş keçe üzerine deniz kabukları sabitlenir. Boncuktan hazırlanmış püsküller mine şeklindeki keçeden kesilmiş çiçek motifleri de deniz kabuklarının alt kısımlarından sarkıtılır. Aynı şekilde hazırlanmış daha kısa formdaki keçe çiçek ve püsküller dairesel şekildeki kumaşa aralıklarla sabitlenir. Kalan boşluklara deniz kabukları ve penezler basit dikiş tekniğiyle sabitlenir. Takının bağlantı kısmına birit ilik ve düğme takılır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:	Boncuk işleme tekniği
Süsleme Tekniği:	Çeşitli boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:	Yeşil
Süslemede:	Sarı, kırmızı, turuncu, krem, yeşil, mavi, beyaz

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 50

BİLGİ FORMU

Örnek No:	51
Şekil No:	129
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	4 cm
Yükseklik:	17 cm
Yarışma Adı:	Gökçe Kız
Envanter No:	TA-001
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Kadife kumaş
Takı Malzemeleri:	Cam boncuk, nazar boncuğu, renkli boncuklar
Yardımcı Malzemeler:	Tela, zincir, kopça, bağlantı halkaları, iğne iplik

Kompozisyon:

Kadife kumaş dairesel şekilde hazırlanır. Kumaşı kalınlaştırmak için içine tela dikilir ve kenarları kapatılır. Kumaşın odak noktasına çiçek şeklinde cam boncuk dikilir ve çiçeğin orta noktasından sarkıtılan ucu nazar boncuklu boncuk demeti ile kumaşa dikilir. Takının uçlarından boyundan göğüs kısmına sarkacak şekilde nazar boncuklarla hazırlanan boncuk salkımlarının uçlarına tuğralar eklenerek kumaşa dikilir. Kumaşın yüzeyi renkli boncuklarla süslenir. Zincirin bağlantı kısmına papağan klips takıldıktan sonra takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk tutturma

Süsleme Tekniği:

Çeşitli boncuk ve materyallerle süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Kırmızı

Süslemede:

Mavi, kırmızı, sarı, lacivert, yeşil, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme, bitkisel bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

51

BİLGİ FORMU

Örnek No:	52
Şekil No:	130
Ürünün cinsi:	Örgü Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5 cm
Yükseklik:	17,5 cm
Yarışma Adı:	Cariyem
Envanter No:	TA-016
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Merserize ip
Takı Malzemeleri:	Nazar boncuğu, renkli ve kum boncuklar, tuğralar
Yardımcı Malzemeler:	Tıg, tutturma halkaları, klips

Kompozisyon:	Merserize ipin tuğla çekilen zincirlerin oluşturduğu delikli yüzey oval şekilde
---------------------	---

hazırlanır. Bu işlem için örgüye uçtan artırılarak başlanır ve uç kısma doğru ilerlendikçe daraltı sağlamak için artırma işlemine son verilir. Takının zemini oluşturulduktan sonra odak noktasına bir adet nazar boncuğu takılır ve nazar boncuğunun alt kısmına püsküller takılır. Nazar boncuğunun her iki kenarına kahverengi ve kırmızı boncuklar dikilerek takının yüzeyi süslenir. Kalan kısımlarına metal pul boncuklar dikilir. Takının uç kısımlarından da metal tuğralar sarkıtılarak süslenmesi tamamlanır. Klips olarak düğme kullanılmıştır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Örgü tekniği

Süsleme Tekniği:

Çeşitli meta ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Krem rengi

Süslemede:

Kırmızı, kahverengi, mavi, krem, beyaz

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

52

BİLGİ FORMU

Örnek No:	53
Şekil No:	131
Ürünün cinsi:	Kumaş Bileklik
Ürünün Boyutları:	
En:	2,5 cm
Yükseklik:	13 cm
Yarışma Adı:	Bileklik
Envanter No:	TA-017
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İpekli kumaş
Takı Malzemeleri:	Pul boncuk, kum boncuk, cam boncuk
Yardımcı Malzemeler:	Zincir, düğme, bağlantı halkaları iğne, iplik, elyaf

Kompozisyon:

Açık mavi ve buz mavisi ipek kumaş birbirlerine birleştirilerek dikilir. Kumaşın içi elyaf ile doldurulur ve pürüzsüz bir yüzey elde edilir. Kumaşın yüzeyi pul boncuklarla süslenir. Pul boncuk üzerine kum boncuk takılarak kumaşa dikilir. Bilekliğin orta kısmına nazar boncuğu şeklinde mavi bir boncuk dikilir. Diğer bir yandan zincir üzerine takılan metal tuğralar bilekliğin altından sarkacak şekilde bilekliğe dikilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk tutturma

Süsleme Tekniği:

Çeşitli meta ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Buz mavisi, koyu mavi

Süslemede:

Mavi, kırmızı, gümüş rengi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

53

BİLGİ FORMU

Örnek No:	54
Şekil No:	132
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	2 cm
Yükseklik:	25 cm
Yarışma Adı:	Tasma kolye
Envanter No:	TA-018
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İpekli kumaş
Takı Malzemeleri:	Pul boncuk, kum boncuk, cam boncuk, oya, tuğralar, kurdele
Yardımcı Malzemeler:	Zincir, düğme, bağlantı halkaları iğne, iplik, kopça

Kompozisyon:

Turuncu ve bordo rengi ipek kumaş birbirlerine birleştirilerek dikilir. Kumaşın içi elyaf ile doldurulur ve pürüzsüz bir yüzey elde edilir. Kumaşın yüzeyi kum boncuklarla süslenir. Takının orta kısmından yukarı doğru, üç adet, aralıklı olarak metal döküm boncuklar dikilir. Bu boncukların uçlarına uzun zincirler takılarak birbirleriyle bağlantıları sağlanır. Bu zincirlerde boncuk ve oyalarla süslenir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Boncuk tutturma

Süsleme Tekniği:

Çeşitli meta ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Turuncu, bordo

Süslemede:

Turuncu, kırmızı, gümüş rengi, mavi, krem, bordo

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

54

BİLGİ FORMU

Örnek No:	55
Şekil No:	133
Ürünün cinsi:	Kumaş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	18 cm
Yarışma Adı:	Eyne Bey Takısı
Envanter No:	TA-326
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	İpekli kumaş
Takı Malzemeleri:	Kordon, kum boncuk, cam boncuk, oya
Yardımcı Malzemeler:	kumaş biye, iğne, iplik, kopça, tığ

Kompozisyon:	İpekli kumaş kesildikten sonra içine tela konularak sertleştirilir ve kenar dikişleri
---------------------	---

yapılır. Kenarlarına cam boncuk dikilir. Kumaşın odak noktası için tarafta kumaşından bir adet çiçek hazırlanır. Çiçeğin tohum ve taç yaprak kısmı oyadan yapılır. Çiçeğin alt kısmından da biyeler ve oyalar sarkıtılarak kumaşa sabitlenir. Zemin kumaşının kenarlarından yaprak şeklindeki parçalar yine kumaştan yapılarak zemine sabitlenir ve aralarından boncuklar sarkıtılarak takıya son şekli verilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Aplike tekniği

Süsleme Tekniği:

Kumaş ve boncuklarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Bordo, kırmızı, mavi

Süslemede:

Turuncu, kırmızı, gümüş rengi, bordo

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

55

BİLGİ FORMU

Örnek No: 56
Şekil No: 134
Ürünün cinsi: Keçe Takı

Ürünün Boyutları:

En: 5,5 cm
Yükseklik: 19 cm
Yarışma Adı: Hürrem Sultan Takısı
Envanter No: TA-487
İnceleme Tarihi: 01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin: Keçe kumaş
Takı Malzemeleri: Keçe, boncuk
Yardımcı Malzemeler: Makas, iğne, iplik, kopça, kurdele

Kompozisyon:

Keçe kumaş oval şekilde kesilir. Parşömen kâğıda çizilmiş çiçek kalıpları kumaşın üzerine toplu iğne ile tutturulur ve kenarlarından kesilir. Çiçeklere formları verilir. Yeşil keçe kumaştan yapraklar da kesilir. Zemindeki keçe kumaş üzerine önce yapraklar üs üste gelecek şekilde dikilir. Yaprakların üzerine renkli çiçekler yan yana yaprakların üzerine dikilir. Menekşe çiçeklerin ortasına boncuklar dikilerek tohumları belirginleştirilir. Çiçeklerin uçlarına takılan halkalara geçirilen kurdelelerle takının klipsi oluşturulur.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Aplike Tekniği

Süsleme Tekniği:

Keçe kumaşla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Yeşil

Süslemede:

Kırmızı, pembe, bordo, beyaz, mor, bordo, yeşil, mavi

Seçilen Bezeme Konuları: Bitkisel Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

56

BİLGİ FORMU

Örnek No:	57
Şekil No:	135
Ürünün cinsi:	Keçe Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	5,5 cm
Yükseklik:	27 cm
Yarışma Adı:	Safiye Sultan Takısı
Envanter No:	TA-488
İnceleme Tarihi:	01/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Keçe kumaş
Takı Malzemeleri:	Keçe, boncuk
Yardımcı Malzemeler:	Makas, iğne, iplik, düğme

Kompozisyon:	Keçe kumaş oval şekilde kesilir. Parşömen kâğıda çizilmiş çiçek kalıpları
---------------------	--

kumaşın üzerine toplu iğne ile tutturulur ve kenarlarından kesilir. Çiçeklere formları verilir. Yeşil keçe kumaştaki yapraklar da kesilir. Zemindeki keçe kumaş üzerine önce yapraklar üst üste gelecek şekilde dikilir. Yaprakların zemin kumaşa dikilirken boyundan göğse doğru düşecek şekilde oval bir biçimde yerleştirilir. Menekşe gül ve lale çiçekleri bu oval yaprak demetinin üzerine uygun olarak dizilir. Tohum kısımlarına ve zemin kumaşın üzerine pul boncuk dikilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Aplike Tekniği

Süsleme Tekniği:

Keçe kumaşla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Bordo, yeşil

Süslemede:

Kırmızı, bordo, mor, yeşil

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

57

BİLGİ FORMU

Örnek No:	58
Şekil No:	136
Ürünün cinsi:	Gümüş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	3,5 cm
Yükseklik:	26 cm
Katalog adı:	Çintemani Motifi Kolye ve Küpe
Envanter No:	197900001
İnceleme Tarihi:	09/ 2007

Kullanılan Araçlar

Zemin:	Gümüş rengi
Takı Malzemeleri:	Renkli bocuklar, gümüş levha
Yardımcı Malzemeler:	Kurdele, floş ip, bağlantı halkaları

Kompozisyon:

İki yaprak arasında çin temani motifi üçgen şekilde hazırlanmış gümüş levhaya halkalar aracılığıyla birleştirilir. Üçgen levhanın alt kısmından floş iplikle hazırlanmış püskül ile kolyenin boyun üzerinden sarkması sağlanır. Kolyenin sap kısmına mor tonlarındaki floş kurdeleler takılır. Küpeler ise üçgen gümüş levha üzerine kırmızı boncuklar konularak Çin temani motifi şeklinde yerleştirilerek süslenir.

Uygulanan Teknik:**Yapım Tekniği:**

Kumaş üzerine gümüş parçalar birleştirme

Süsleme Tekniği:

Gümüş parçalarla süsleme tekniği

Kullanılan Renkler**Zemin Rengi:**

Gümüş

Süslemede:

Mor, kırmızı, sarı

Seçilen Bezeme Konuları:

Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi:

58

BİLGİ FORMU

Örnek No:	59
Şekil No:	137
Ürünün cinsi:	Gümüş Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	2 cm
Yükseklik:	21 cm
Katalog Adı:	Ümüklük
Envanter No:	016200161
İnceleme Tarihi:	09/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Pamuklu kumaş
Takı Malzemeleri:	Gümüş
Yardımcı Malzemeler:	Gümüş zincir ve bağlantı halkaları

Kompozisyon:

Siyah pamuklu kumaş dairesel şekilde hazırlanır. Yuvarlak gümüş levhalara form verilerek, desenlendirilmiş diğer gümüş levhalara zincir yardımıyla bağlantıları sağlanır. Hazırlanan gümüş levhalar kumaş üzerine basit dikiş teknikleri kullanılarak tutturulur. Kolyenin gümüşten yapılmış klipsi de kumaşın uç kısımlarını kavrayacak şekilde sıkıştırılır ve takı tamamlanır.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği:

Kumaş üzerinde basit dikiş teknikleri

Süsleme Tekniği:

Gümüş levhalarla süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Siyah

Süslemede:

Gümüş rengi, kırmızı, mavi

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme**Kaynak Kişi Künyesi:**

59

BİLGİ FORMU

Örnek No:	60
Şekil No:	138
Ürünün cinsi:	Oltu Taşlı Takı
Ürünün Boyutları:	
En:	2 cm
Yükseklik:	15 cm
Katalog Adı:	Taş Üzeri Taş Kolye
Envanter No:	303700001
İnceleme Tarihi:	09/ 2007

Kullanılan Materyaller

Zemin:	Oltu taşı
Takı Malzemeleri:	Doğal taşlar, gümüş
Yardımcı Malzemeler:	Kurdele, klips

Kompozisyon:	Değişik formlarda hazırlanan kehribar taş üzerine, desenlendirilmiş gümüş levhalar sabitlenir. Gümüş levhaların üzerine de turkuaz ve renkli kehribar taşlar yerleştirilir. Kehribar üzerine
---------------------	--

sabitlenen gümüş levhalara bağlantı halkaları da takıldıktan sonra organze kurdele takılır. Uç kısmına klips takılarak takıya son şekli verilir.

Uygulanan Teknik:

Yapım Tekniği: kumaş ve doğal taşları birlikte kullanma
Süsleme Tekniği: Doğal taşlarla süsleme

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi: Siyah
Süslemede: Turkuvaz, kahverengi, lacivert, yeşil

Seçilen Bezeme Konuları: Geometrik Bezeme

Kaynak Kişi Künyesi: 60

4.1.4. Dösim Merkezlerinde Kataloglanan Keçe Ve Kumaş Takıların Bulgu Ve Yorumları

Tablo. 33. Dösim Merkezlerinde kataloglanan Keçe ve kumaş takıların süsleme yapım tekniklerine göre dağılımı*

Keçe ve kumaş takı süsleme teknikleri durumu	Sayı	%
Basit nakış tekniği ile süsleme	15	30,6
Boncuk ve pullarla süsleme	37	75,5
Metal gereçlerle süsleme	14	28,5
Gümüş ve altın levhalarla süsleme	11	22,4
Örgülü ipler ve püsküllerle süsleme	16	32,6
Kabarma/ şekil verme tek. Süsleme	8	16,32
Keçe parçalarla süsleme	9	18,36
Yapım Teknikleri durumu		
Aplike tekniği	11	22,4
Boncuk işleme tekniği	34	69,3
Basit nakış teknikleri	9	18,36
Örgü tekniği(oya, tığ, dokuma)	13	26,5
Oyma tekniği	3	6,12

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Tablo 33’de Dösim merkezinde tespit edilen 49 adet keçe ve kumaş takı yapım ve süsleme teknikleri iki ayrı bölüm halinde incelenmiştir.

Bu verilere göre keçe ve kumaş takı süslemesinde kullanılan teknikler içinde boncuk ve pullarla süsleme tekniği %75,5, gümüş ve altın levhalarla süsleme %22,4, kabartma/ şekil verme tekniğiyle süsleme % 16,32, basit nakış tekniği ile süsleme

%30,6, metal gereçlerle süsleme %28,5, keçe parçalarla süsleme %18,36, örgülü ipler ve püsküllerle süsleme %32,6 oranında kullanılmıştır. Buna göre keçe ve kumaş takı yapımında en çok kullanılan teknik boncuk ve pullarla süsleme tekniğidir.

Keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan yapım teknikleri arasında boncuk işleme tekniği %69,3 oranında, basit nakış teknikleri ile takı yapımı% 18,36, basit nakış teknikleri ile süsleme %33,3 oranında, applike tekniği %22,4, örgü tekniği(oya, tığ) % 26,5 oranında, oyma tekniği %6,12 oranında kullanılmıştır. Buna göre keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan yapım teknikleri arasında en çok kullanılan teknik boncuk işleme tekniğidir.

Tablo 34. Keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerine göre dağılımı*

Keçe ve kumaş takıların kompozisyon türleri	Sayı	%
Bir parçadan oluşan	41	83,7
Birden fazla parçadan oluşan	7	14,28
Merkezden simetri parçalar	24	48,97
Eşit formlarda oluşan diziler	23	46,93

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Elde edilen verilere göre tek parçadan oluşan diziler %83,67 oranında, birden fazla parçadan oluşan takılar %14,28 oranında, merkezden simetri olan takılar %48,97, eşit formlardan oluşan takılar ise % 46,93 oranındadır.

Buna göre keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerine göre dağılımında Tek parçadan oluşan keçe ve kumaş takılar birinci sırayı almaktadır. Keçe ve kumaş takıların yarısı merkezden simetri olan takılardan oluşmaktadır.

Tablo 35. Ürünlerde süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk döküm tablosu*

Ürünlerde süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk durumu	Sayı	%
Siyah	20	40,81
Mavi ve tonları	28	57,14
Pembe ve tonları	6	12,24
Yeşil ve tonları	23	46,93
Beyaz	30	61,22
Kırmızı	29	59,18
Metalik	6	12,24
Mor	15	30,61
Sarı	17	34,96
Kahverengi	5	10,2
Diğer (	18	36,73

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Elde edilen verilere göre , sarı renk %34,69, yeşil ve tonları %46,93, mavi ve tonları % 57,14, kırmızı ve tonları % 59,18, beyaz %60 , siyah %40,81, pembe ve tonları %12,24 mor ve tonları %30,61 oranında kullanılırken , Diğer renkler %36,73, metalik renk %12,24, kahverengi %12,24 oranında kullanılmıştır.

Tablo 36. Keçe ve kumaş takılarda kullanılan formlara göre dağılım*

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan formlara göre dağılım	Sayı	%
Yaka şeklinde takı	38	77,55
Sarkan takı	9	18,37
Yarım sarkmalı takı	2	4,08

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamı alınmamıştır.

Tabloda görüldüğü gibi, örneklerin %77,55'i yaka şeklinde takı, %18,37'si sarkan takı, %4,08'i yarım sarkmalı takı şeklinde tasarlanmıştır.

Buna göre keçe ve kumaş takıların büyük bir oranı yaka şeklinde tasarlanmıştır.

Tablo 37. Keçe ve kumaş takılarda kullanılan materyaller döküm tablosu*

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan materyaller	Sayı	%
Kumaş	31	63,26
Keçe	11	22,44
Altın gümüş levha	10	20,4
Penezler- tuğralar	12	24,48
Boncuk çeşitleri	39	79,59
Doğal taşlar	8	16,32
Püsküller	6	12,24
Oyalar	11	22,44
Örgü-dokuma ipleri	6	12,24

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Elde edilen sonuca göre keçe ve kumaş takılarda %79,59 oranında boncuk çeşitleri, % 63,26 oranında kumaş, %20,40 oranında altın gümüş levha, %22,44 oranında oya çeşitleri , %22,44 oranında keçe,%16,32 oranında doğal taşlar , %12,24 oranında püskül, %24,48 oranında penaz- tuğra kullanılmaktadır.

Buna göre keçe ve kumaş takılarda boncuk kullanımı ilk sıradayken kumaş kullanımı ikinci sıradadır.

Tablo 38. Keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyaller döküm tablosu*

Keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyaller	Sayı	%
Gümüş tel	7	14,28
Ara parçalar	13	26,53
Kapalı açık çiviler	11	22,44
Klips	25	51,02
Boncuk	41	83,67
Kurdele	4	8,16
Düğme	24	49,97
Yan keski -pense çeşitleri	14	28,57
Halka	22	44,89
İğne- iplik-tığ	46	93,89
Zincir	5	10,20
Penez- tuğra	10	20,40

*Birden fazla şıkka cevap verildiği için toplamaları alınmamıştır.

Buna göre takıların %83'67 oranında boncuk, %93'87 oranında iğne iplik ve tığ, %28,57 oranında yan keski ve pense çeşitleri, % 48,97 oranında düğme, %14,28 oranında gümüş levha, %26,53 ara parçalar, %22,44 oranında kapalı- açık çiviler, %51,02 oranında klips, %44,89 oranında ara halkaların, %8,16 oranında da kurdelelerin kullanımı yapılmıştır.

Bu verilere göre keçe ve kumaş takılarda kullanılan yardımcı materyallerin büyük bir oranında iğne, iplik ve tığ kullanılırken, ikinci sırada boncuk kullanılmış ve keçe ve kumaş takıların yarısında da klips kullanılmıştır.

BÖLÜM V.

5.1. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.1. SONUÇ

Takı, yüzyıllardan günümüze kadar gelen önemli kültür öğelerimizden bir tanesidir. Tarihin başlangıcından bu yana süslenmenin her zaman ihtiyaç duyulan bir gereksinim olması takının sürekli değişen ve gelişen önemini hala canlı tutmaktadır. İlk kullanıldığından günümüze kadar olan süreçte takı, gerçek amacının yanı sıra kişilerin inançları ve ihtiyaçları paralelinde modanın ve alışkanlıkların etkisiyle değişik tarz ve formlar kazanmıştır.

Endüstrileşme ve teknolojik gelişmelerle birlikte yeni teknik ve malzemelerin gelişmesi takı tasarımlarında yeni yorum arayışlarına gidilmesinde etkili olmuştur. Günümüzde takıların teknik, malzeme ve kompozisyonda çağdaş boyutlarda değişim geçirdiği görülebilir. Estetik objeler olan takılar, bu bağlamda tasarım sürecinden geçilerek doğru malzeme seçimi ve üretim teknikleriyle, sanat objeleri arasındaki yerini almıştır.

Takının kullanım amacı, takıya yüklenen anlamlar, zaman içerisinde değişime uğrasa da, bütün takı ürünlerinin günün koşullarına ve toplumların kültürel kimliklerine göre şekillendiği düşünülebilir. Bu da etnik takı kavramını doğurmuştur. Etnik takılar, geleneksel unsurların bir veya birden fazlasını taşıyabilen takılardır. Araştırmaya konu olan “keçe ve kumaş takılar” birçok farklı materyalin ve tekniğin kullanıldığı geleneksel takılardır.

Kumaş ve keçenin teknolojik gelişmeler sonucu üretilen değişik malzemelerle birlikte bir tasarımda buluşması takılara farklı bir yorum ve beğeni kazandırmıştır. Daha önce ayrı ayrı kullanılmış malzemeler birlikte kullanılmaya başlanmıştır. Son yıllarda etnik takı yapımında keçe veya kumaş üzerine boncuk, metal gereçler ve

diğer malzemelerden yararlanılarak yeni tasarım kombinasyonları yapıldığı görülmektedir.

Araştırmada, Ankara İl merkezinde dokuz adet keçe ve kumaş takı üretimi ve satışı yapan özel işyeri saptanmıştır. Araştırmanın bilgi formunda yer alan 60 adet takının 11 adedi bu özel iş yerlerine aittir. Bilgi formunda yer alan diğer 49 adet takı ise Kültür Bakanlığı 2006 Kültürel hediyeelik eşya tasarım yarışmasına katılmış olan keçe ve kumaş takılar arasından seçilmiştir. Ayrıca, araştırmada 63 kişiye görüşme formu uygulanmıştır.

Araştırma kapsamında uygulanan görüşme formlarının sonucunda elde edilen verile göre; keçe ve kumaş takı tasarımı yapan kişilerin çoğunluğu kadındır. (%61,0). Tespit edilen yaş ortalaması 20–30 (%65,0) yaşlar arasındadır.

Takı tasarımı yapan kişilerin eğitim durumlarını gösteren sayısal dağılımda %48,0'i lise, %27,0'sinin ise üniversite mezunu olduğu görülmüştür. Görüşme formuna katılan kişilerden %28,5,0'i takı tasarımcılığını çalıştıkları kurumdan öğrendiklerini ve yaptıkları tasarımların %82,5'inin kendilerine ait olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmada elde edilen verilere göre; takı tasarımında %93,6 oranında boncuk kullanılmıştır. Boncuklar genellikle toptancılarından temin edilmektedir. Takı tasarımlarında yoğun olarak kumaş ve boncuk kullanılırken, teknik olarak %71,4 oranında tel kıvrıma kullanılmıştır. Keçe ve kumaş takı tasarımcıları, tasarımlarında geleneksel Türk motifleri içeren yazılı kaynaklardan ve internetten yararlanmaktadır. %87,3'ü ise tasarımlarının kendilerine ait olduğunu ifade etmiştir.

Araştırmada incelenen takıların yapımında %61,9 oranında ipek-saten kumaş ve %26,9 oranında keçe kullanılmıştır. Kumaş ve boncuk kullanılarak yapılan takılar %40,0 oranla; sadece keçenin ve kumaşın tek başına kullanıldığı takılardan daha fazladır. Herhangi bir takı tasarım yarışmasına katılmayan, takılarının pazarlanmasında, tanıtılmasında veya tasarımında büyük kuruluşlarla herhangi bir

işbirliği içinde olmayan ve takılarını yurt dışında sergileme fırsatı bulamayan tasarımcılara göre, takı tasarımcılığının gelişimini sürdürebilmesi için basın-yayın yoluyla tanıtım etkinlikleri yaygınlaşmalıdır. Ayrıca tasarımcılar teknolojik gelişmelere bağlı olarak tasarımlarında değişiklik yapmaktadır.

Takı üretimi yapan ve pazarlayan iş yerleri turistler tarafından gösterilen ilgiden memnun değilken, bu tasarımlara yurt içinden gösterilen ilgiden büyük ölçüde memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin önemli bir katkısının olduğunu düşünen tasarımcıların %55,5'i, tasarım eğitimi almayı düşündüklerini ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan kişilerin %37'si aylık 1-100 arası, %17,5'i 151-200 arası takı, %4,5'i ise 301-400 adet arası takı satışı yaptıklarını ifade ederken; Dösım ile herhangi bir çalışma içinde olmayan tasarımcıların büyük bir kısmı Dösım yarışmalarına katılmış ve yarışmalardan herhangi bir derece elde edememişlerdir.

Ankara ili merkezinde tespit edilen 11 adet keçe ve kumaş takının yapım ve süsleme teknikleri dağılımında, boncuk ve pullarla süsleme tekniği büyük bir oranla ilk sıradayken, örgülü ipler ve püsküllerle süsleme tekniği ise en az düzeyde kullanılan teknik olmuştur.

Keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan yapım teknikleri boncuk işleme tekniği, basit dikiş teknikleri ve örgü tekniğidir. Bu teknikler arasında boncuk işleme tekniğinin ilk sırada, örgü tekniğinin ise en az düzeyde kullanımıyla oluşturulan keçe ve kumaş takıların kompozisyon türlerinde, eşit formlardan oluşan diziler ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca tek parçadan oluşan keçe ve kumaş takılar ile merkezden simetri olan takıların oranları birbirlerine eşit durumdadır.

Süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk dağılımında, sarı renk, kırmızı rengi ve tonları, siyah, beyaz, yeşil ve diğer renklerin de (turuncu, pembe, metalik, turkuaz, yavruağzı), kullanımıyla oluşturulan keçe ve kumaş takılarda, boyun kısmına oturan yaka şeklinde yarım daire formları yoğun kullanılmıştır. Kumaş ve keçe üzerine yapılan süslemeler nedeniyle bu formun uygulandığı düşünülebilir.

Ana materyal olarak %81,81 oranında kumaş, boncuk çeşitleri ve altın gümüş levha kullanılarak yapılan keçe ve kumaş takılarda yardımcı materyal olarak da iğne, iplik ve tığ, pense çeşitleri ve düğme, yan keski, gümüş tel ve ara parçalar, kapalı- açık çiviler, klips ve penez – tuğra kullanılmıştır. Günün teknolojik gelişmeleri sonucunda ortaya çıkan bu yeni materyallerin geleneksel formları daha iyi bir şekilde yansıttığı için tercih edildiği düşünülebilir.

Dösım merkezinde tespit edilen 49 adet keçe ve kumaş takı yapım ve süsleme teknikleri tablolarından elde edilen verilere göre; keçe ve kumaş takı süslemesinde kullanılan teknikler içinde boncuk ve pullarla süsleme tekniği, gümüş ve altın levhalarla süsleme, kabartma/ şekil verme tekniğiyle süsleme, basit nakış tekniği ile süsleme, metal gereçlerle süsleme, keçe parçalarla süsleme, örgülü ipler ve püsküllerle süsleme teknikleri kullanılmıştır. Bu teknikler arasında en fazla boncuk ve pullarla süsleme tekniği kullanılmıştır (%75,5).

Keçe ve kumaş takı yapımında kullanılan yapım teknikleri boncuk işleme tekniği, basit nakış teknikleri, örgü tekniği (oya, tığ) ve applike tekniğidir. Boncuk işleme tekniğinin büyük ölçüde kullanılarak yapıldığı keçe ve kumaş takılarda kompozisyon türü olarak da tek parçadan oluşan yaka şeklinde yarım daire formundaki takılar yoğunluktadır. Kumaş ve keçe üzerine yapılan süslemeler nedeniyle bu formun uygulandığı düşünülebilir.

Bu takılarda süsleme amaçlı kullanılan gereçlerin renk döküm tablosunda, sarı, yeşil ve tonları, siyah, pembe ve tonları, mor ve tonları, kahverengi, beyaz, metalik rengi, kırmızı ve tonları, mavi ve tonlarının kullanılmıştır. Dösım merkezindeki keçe ve kumaş takılarda ana materyal olarak; boncuk çeşitleri, (% 79,59), kumaş (% 63,26), keçe (%22,44) kullanılırken yardımcı materyaller arasında da boncuk, iğne iplik ve tığ, pense çeşitleri, düğme, gümüş levha, ara parçalar, kapalı- açık çiviler, klips, ara halkalar ve kurdele kullanılmıştır.

Yapılan araştırmada takı tasarımcılığının ve takı kullanımının oldukça ilgi görüldüğü bir dönem içerisinde olduğı tespit edilmiştir. Ankara İl merkezinde takı malzemeleri satışı yapan özel iş yerleri günümüzde müşterilerine ücretsiz tasarım kursları vermektedir. Ancak, verilen kurslarda çoğunlukla boncuk, örgü takılar veya metal parçaların boncuk ve diğer malzemelerle birleştirilmesiyle üretilen takılar olduğu gözlenmiştir.

Keçe ve kumaş takılar ise takı işleri ile uğraşan tasarımcılar tarafından özveriyle üretilmektedir. Tasarım eğitiminin mutlaka bu alanda verilmesi gerektiğini vurgulayan iş yeri sahipleri, Dösim merkezinin de bu alanda takı satışına hız vermesinin uygulamaları arttıracakını ifade etmişlerdir.

Dösim'in düzenlediğı “ Kùltürel Hediyelik Eşya Tasarım” yarışmalarında geleneksel unsurların kullanılmasına destek verilmesi önemli bir adımdır. Yarışmaya girmeye hak kazanmış olan ve bilgi formunda da yer verdiğimiz keçe ve kumaş takılarda da teknolojik gelişmeler kapsamında yapılan takılarda, gelenekselliğın çıkış noktası olarak belirlendiğı ve bu takılarda geleneksel unsurların korunmaya çalışıldığını da görmekteyiz.

ÖNERİLER

El sanatlarının, bir toplumun yaşam biçimine, yeteneklerine ve yaratıcılığına dair izler taşıdığı ve bu değerleri gelecek kuşaklara aktarmada üstlendiği rol dikkate alınır, eğitimin en önemli unsur olduğunu söylemek yanlış olmaz. Takı tasarımı eğitiminin önemi dikkate alınarak ilköğretimden itibaren çocuklara yaratıcılıklarını geliştirecek bir eğitim programı verilmelidir. İlköğretim, lise, yüksekokul, üniversite eğitimlerinde yetiştirilecek yaratıcı kimliklerin ve ekonomimizi bir adım daha ileri taşıyacak takı tasarımcılarının yetiştirilmesi için sanayi sektörleri ve üniversiteler işbirliği içinde olmalıdır.

Tasarım eğitimi örgün eğitim kurumlarında alamayan ancak tasarımcılığa gönül vermiş bireylerin eğitime devlet yardımıyla açılan kurslarla devam edilmelidir. Açılan bu kursların teknik ve donanım açısından günümüz yeterliliklerine uygunluğuna önem gösterilmelidir. Tasarım eğitimi sürecinde öğrencilerin tasarımlarına ve ortaya koydukları projelere öğretmenleri tarafından saygı gösterilmeli ve olumsuz eleştiri yerine yapıcı olunmalı ve sadece yol gösterilmelidir.

Turistik amaçlı üretilecek geleneksel keçe ve kumaş takıların moda anlayışına uygun olması, ekonomik boyutu, kolay temin edilen malzemeler ve kolay uygulanan teknikler içermesine önem verilmelidir.

DÖSİM turistik amaçlı satışa sunulacak dekoratif ürünleri ve takı çeşitlerini üreteceği sanat merkezleri açarak, kaliteli ve estetik eserler üretmelidir. Bu alanda yapılacak her türlü çalışma ve faaliyete destek verme olanaklarına sahip olan DÖSİM, KOBİ'leri bu alanda bilinçlendirerek, bu alanda faaliyet gösterebilecek iş gücünü, iş entegrasyonlarına kazandırmalıdır.

Geleneksel takı tasarımcılığını desteklemek ve yeni tasarımlara teşvik etmek için Kültür Bakanlığı Dösım tarafından düzenlenen yarışmalar süreklilik

kazanmalı ve tasarımcıların bu yarışmalara ilgi duyması sağlanmalıdır. Başarılı tasarımların sergilenmesi, basın yayın yoluyla duyurulması, Kültür Bakanlığı müzelerinde sergilenmesi ve mağazalarında satışa sunulması sağlanmalıdır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı – Dösim Kurumu tarafından etnik takıları ait oldukları yörelere göre sınıflandırarak belgeleyen, tanıtan yayınlar hazırlanmalı ve bu şekilde geleneksel takıların tanıtılması sağlanmalıdır. Keçe ve kumaş takı aksesuarlarında yapılan ürünlerin belgelenmesinde yapılacak her türlü araştırma, inceleme ve tanıtım geleneksel takı tasarımının gelişmesine katkı sağlayacağı için bu tür araştırmaların sürekliliği sağlanmalıdır.

Turistik amaçlı üretilecek geleneksel takıların pazarlanmasında turizm mevsimlerinin önemli olması nedeniyle takıların tanıtımının yaygınlaştırılması için yörelerde programlar hazırlanmalıdır.

Her fırsatta tasarımcılara, tasarımlarını yurt dışı sergi ve fuarlarda tanıtma olanağı sağlanmalı ve ekonomik yardımlar yapılmalıdır. Elektronik ortamda hazırlanacak web sayfalarında Türk el sanatlarını geniş kitlelere tanıtma etkinliklerine hız verilmelidir.

Keçe ve kumaş takı yapımında, teknolojik gelişmelere bağlı olarak malzeme üretiminde ve kullanımında değişiklikler yapılmalı; etnik takıların geleneksel değerleri yitirmeden, günümüz zenginliklerine sahip olan takılar olarak tasarlanmasına özen gösterilmelidir.

KAYNAKÇA

Anony (2007-a) <[http:// Wwww.Tokat.Meb.Gov.Tr](http://Www.Tokat.Meb.Gov.Tr)>(2007 Kasım,11)

AKYILDIZ Ali(2003) **Para Pul Oldu – Osmanlı’da Kağıt Para, Maliye Ve Toplum**, İstanbul.

AKER ALPASLAN, Sabiha. (2003). **Tasarım**. İstanbul, Yapa Yayınları

AKYAY MERİÇBOYU, Yıldız.(1998). **Antik Çağda Anadolu Takıları**. Ankara, Akbank yayınları

Akpınarlı Feriha, (2004).**Kırım El Sanatlarının Dünyası Ve Bugünü**, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.

ALKASI, Ayten. (1998). **Anadolu Takıları**. İstanbul, İlgi dergisi. Sayı:92. s:25

ALPAY, H. Rıfat, (1983). **Dokumacılık Eğitim Açısından Üniversite Sanayi İşbirliğinin Önemi**, 3.Uluslararası El Sanatları Sempozyumu, İzmir.

ARAT Ö., Ayşen. (2004).**Kütahya İli Merkez İlçesindeki Savatlı Gümüş Takılar**, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara

ARKUN, N. Sevinç, (1985).**Günümüz Takısı**, 1. Uluslararası El Sanatları Sempozyumu, , İzmir

ARLI, Mustafa (1987). **Kullanıldıkları Hammaddeye Göre El Sanatlarının Sınıflandırılması**. III. Milletler Arası Türk Folklor Kongresi Bildirileri Cilt V. Ankara

ARICI, Burcu. (2004).**Geleneksel Yörük Kadını Takı Ve Başlıkları Çıkışlı Resimler**, Sanatta Yeterlilik Tezi ,Hacettepe Üniv. Sos. Bil. Enst., Ankara

ASLANAPA, Oktay, (1986).**Türk Sanatı El Kitabı**, İstanbul İnkılap Kitabevi

AŞÇIOĞLU A.Esra, (1998). **İkiztepe Madeni Takıları**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniv. Sos. Bil. Enst. Ankara

ATASAY TAKI, (2004). **Yaşayan Anadolu Takıları**, İstanbul

ATASOY, Nurhan Ve Diğerleri(2001). **İpek- Osmanlı Dokuma Sanatı**. Teb Yayınları

(Anony 2007-b) < [http:// boncuktaki.blogcu.com](http://boncuktaki.blogcu.com) >(2007 Kasım,11)

BARIŞTA, H.Örcün, (1988).**Türk El Sanatları**, Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, Sanat Eserler Dizisi,

Barışta, H.Örcün, (1995). **Türk İşleme Sanatı Tarihi**, Gazi Üniversitesi Yayınları Ankara,

BEGİÇ, Nurgül,(1999). **Konya’lı Keçe Sanatçısı Mehmet Girgiç Ve Eserler**. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv, Sos Bil. Enst, Konya

BEKTAŞ DEMİRBAĞ İlknur, (1996).**Türk Geleneksel Giyiminde Takı Ve Aksesuarlar**, Sanatta Yeterlilik Tezi ,İstanbul Teknik Üniversitesi Sos. Bil. Enstitüsü. İstanbul.

BENNET, David, MASCFETİ, Daniella, (1990). **Understanding Jewellery** , England,

BOYSAN, Asuman, (1996). **Van İli’nin Kadın Giyim-Kuşam- Takı Geleneği Üzerine Bir Araştırma**. Yüksek Lisans Tezi ,Gazi Üniv. Sos. Bil. Enst., Ankara.

BULAT, Sema, (2000). **Erzurum Yöresinde Oltu Taşı İle Üretilen Kolyeler Üzerine Bir Araştırma**, Yüksek Lisans Tezi,Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara.

(Anony 2006-c) ((Dösim 4.Kültürel Hediyelik Eşya Tasarım Yarışması Katalog 2006, Kültür Bakanlığı)

(Anony 2007-d) <<http://www.exi26.com/Article>> (2007,Kasım,11)

DEMİRKAN, Güner, (1985).**Geleneksel Anadolu Takıları Süs Taşları.1.** Uluslararası El Sanatları Sempozyumu, , İzmir

DEMİRTAŞ Pelin, (1996). **Takı Kültürü Ve Tasarım Üzerine Bir Araştırma,** Yüksek Lisans Tezi ,Dokuz Eylül Üniv.Sos. Bil. Enstitüsü, İzmir

DİKER, Bedia, (1973). **Türk İşleme Motifleri Ve Tekniği.** İstanbul, Kültür Ve Sanat Dergisi.

DOĞAN, Şerife, (2001). **Konya’da Bulunan İşlemeli Keçe Örnekleri,** Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniv, Konya.

(Anony 1986-e), **Büyük Larousse Sözlük Ansiklopedisi,**1986, T.Y.,

ERGENEKON,Cavidan, (1994). **Tepme Keçelerin Tarihi Gelişimi İle Renk Desen Teknik Ve Kullanım Özellikleri,** Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,Ankara

ERGİL, Tülay (1983). **Küpeler,** İstanbul Arkeoloji Müzeleri Küpeler Katoloğu, Sandoz Kültür Yayınları, İstanbul

ERGİL, Tülay, (1985). **Bir Çift Antilop Başlı Antik Küpe,** İstanbul, Antika Dergisi, S.6,

ERKAPLAN, Emel, (2000). **Eskişehir İl Merkezinde Lületaşından Üretilen Takı Örnekleri Ve Yeni Tasarımlar,** Sanatta Yüksek Lisans Tezi, Gazi üniversitesi, Ankara

ETHEM, M. YAŞAR (1990). **A’dan Z’ye Kıymetli ve Yarı Kıymetli Taşlar,** Ankara.

(Anony 2007-f) <<http://www.syl.com/asiantraditionaljewellery/>> (2007 Aralık, 10)

(Anony 2007g). <<http://www.jewelleryart.co.uk/ethnicjewellery.html>> (2007 Aralık, 10)

GERDAN, Yıldız, (2006). **Balıkesir İli Dursunbey İlçesi Çevre Köylerinde Kullanılan Takı Çeşitleri Ve Özellikleri**, Denizli I. El Sanatları Kongresi, Denizli Ticaret Odası Yayınları, Denizli.

GOLD NEWS, (2006). İstanbul Kuyumcular Odası, Sayı.154

(Anony 2007h). <<http://www.anahitagallery.com/aharch05.html>> (2007, Aralık, 10)

HANCY, N. Schiffer, (1990). **Turquoise Jewelery**, Tennessee.

(Anony 2007-ı) <<http://www.ethnic-silver.com/turkoman>>, (2007 Aralık, 10)

IŞIK, Birgül, (1999). **Antik Takılar**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniv. Sos. Bil. Enst., Ankara

(Anony 2007-i) <<http://www.belirams.com/goldjewellery>> (2007 Aralık, 10)

İNALCIK, Halil, ZERDA, Gülse, (2003). **Osmanlı Uygarlığı II.**, Kültür Bak. Yayınları

İMER, Zahide, (1996). **Osmanlı Dönemi Türk Kumaşlarında Lale Motifi**, S. 31, İstanbul, Kültür Ve Sanat Dergisi.

(Anony 2007-j) <<http://www.stores.ebay.es/jack>> (2007 Aralık, 10)

(Anony 2007-k) <<http://cgi.ebay.es/kazakh-lapis>> (2007 Aralık, 10)

KAPUCU, Benan. (2005). **Camın Bin bir Hali**, Skyline Dergisi, İstanbul, THY Yayınları

KARPUZ, Haşim (1988). **Keçe Yapım Sanatı Yaşayan Konyalı Sanatçılar Ve Eserleri**, Konya Selçuklu Belediyesi Kültür Yayınları no:10 Konya, s.78

KIRTUNÇ, Erkan, (1990). **Anadolu Kuyumculuğu Ürünlerinden Kemer ve Tepelikler**, Kültür ve Sanat sayı.8,s.77-78, Türkiye İş Bankası Yayınları.

KIRZIOĞLU G. Neriman, (1989).**Anadolu Türkmen Kadınlarında Baş Süslemeleri**, İstanbul, Kültür Ve Sanat Dergisi, S.3

KOÇU, Reşat Ekrem, (1967). **Tepelik, Türk Giyim Kuşam Ve Süsleme Sözlüğü**, S227, Sümerbank Kültür Yayınları

KUŞOĞLU,M.Zeki,(1999).**Türk Bilezikleri**, Skylife, S. 6.

KUŞOĞLU,M.Zeki,(199k). **Türk Kuyumculuk Terimleri Sözlüğü**, İstanbul Ötüken Yayınları.

(Anony 2007-l) <<http://www.beaded-jewellery.com/bonehorn>> (2007,Aralık,10)

LAFÇI, Yıldız, (1994).**Osmanlı Kemhaları (XVI. Yüzyıl)** , Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniv. Sosyal Bil. Enst., İstanbul.

(Anony2007-m)<http://www.indianchild.com/fashion/ethnic_jewelry> (2007,Aralık,10)

MACK, Jhon, ,(1988). **Ethnic Jewellery**, Brithish Museum, UK.

MANDIRACI, Servet. (1996). **Anadolu Medeniyetleri Müzesinde Bulunan Roma Dönemi Takıları Ve Özgün Tasarımlar**, Yüksek lisans tezi,Gazi üniversitesi, Ankara.

MC, DERMOTT, Catherine, (1989). **The Arts Design**, Wayland Ltd. England.

MERİÇ, Atanur, (1993). **Beypazarı'nda Gümüşün Bir Başka Öyküsü,Telkari**. İstanbul,Kültür Ve Sanat Dergisi, S. 19 .

(Anony 2007-n) <http://www.native-languages.org/beadwork>(2007,Aralık,10)

NASSRATTINOĞLU, Ünver, (1991). **Afyon Karahisar'da Keçecilik**, İstanbul Kültür Ve Sanat Dergisi, S.9.

N. SCHIFFER, Nanay, (1990).**Turquoise Jewellery**, Pennsylvnsnia.

(Anony 2007-o) <<http://www.himalayanstyle.com>>(2007,Aralık,10)

ONUK,Taciser, AKPINARLI Feriha. (2006). **Cumhuriyetten Günümüze El Sanatlarının Doğuşu,Gelişim Sosyal Kültürel Eğitim Ve Ekonomik İlişkileri Bakımından Bugünkü Durumu Ve Geleceği**, Ankara, Akmb. Yayınları

(Anony 2007-ö) <[http:// www.kizilderiliturk.tripod.com](http://www.kizilderiliturk.tripod.com)> (2007,Aralık,10)

ÖNDER, Mehmet. (1960).**Konya'da Keçecilik**,.T:F:A Eylül Cilt6. S.2230.

ÖZAY, Suhandan, (2001) . **Dünden Bugüne Dokuma Resim Sanatı**,Kültür Bak. Yayınları.

ÖZBAĞI, Tevhide, (1989). **Ankara İl Merkezinde Yaşayan Kadınlarda Bulunan Geleneksel Gümüş Takılar Üzerine Bir Araştırma**,Yüksek Lisans Tezi,Gazi üniversitesi Sosyal Bilimler Enst. Ankara.

ÖZBAĞI, Tevhide, (1993). **Baş Süslemelerinde Kullanılan Anadolu Kadın Takıları**, İstanbul, Kültür Ve Sanat Dergisi, S.20.

ÖZCAN, Fatma, (1997). **Nallıhan Yöresinde İğne Oyacılığı**, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları:256, Maddi Kültür Dizisi:18.

ÖZDER, Lale, (1999). **İç Anadolu Bölgesi Geleneksel Kadın Başlıkları**, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları.

ÖZTÜRK, Sevim, (1996). **Dünden Bugüne Türk El Sanatları**, İstanbul. Kültür Ve Sanat Dergisi, S. 36.

(Anony2007p)<<http://takinak26.sitemynet.com/takinak.htm>>(2007,Ağustos,8)

PAYZIN, Sevim,(1985) .**Anadolu Takıları**, Antika Dergisi, S.1

PULLEE, Caroline, (1990). 20th Century Jewellery, Quinted Pub Ltd, U.S.A.

(Anony2007-q).<<http://www.thy.com/tr-TR/corporate/skylife>>(2007,Ekim,10)

(Anony2007r)KültürBakanlığıDosim.<<http://www.kulturturizm.gov.tr/dosim>>(2007/ Ekim, 29)

RUZZOLLİ, G. Daniels,(1989) . **Folk Jewellery Of The World**, Spain.

SALMAN, Fikri, (1999).**Tarihi Türk Kumaş Sanatı**, Yüksek Lisans Tezi
Atatürk Üniv. Sos Bil. Enst, Erzurum.

SANAT Çevresi,(1997).**Takılar- Takıntılar**, İstanbul, S.225.

SAVAŞÇIN, M. Yılmaz., TÜRE, Altan, (1986). **Takı Malzemeleri Ve Teknikleri II, Süs Taşlarının Tanımlama, Adlandırma Ve Sınıflaması**.
İstanbul. Antika Dergisi S.20.

SAVAŞÇIN, M Yılmaz., (1986) ,**Anadolu Takıları VII. Takı Malzemeleri Ve Teknikleri I**. İstanbul.Antika Dergisi, S.19, 26-36.

SAVAŞÇIN, M. Yılmaz. TÜRE, Altan, (1986).**Anadolu Takıları IV:Helenistik Çağ (M.Ö.330-30)**. İstanbul, Antika Dergisi, S.12, 13-21.

SAVAŞÇIN, M.. Yılmaz, (1982). **Anadolu' da Taş Ve El Sanatları**. 2.Ulusal El Sanatları Sempozyumu. Bildiriler Kitabı. S. 1-5.

SAVAŞÇIN, M. Yılmaz., (1985).**Anadolu Takıları, Tarihsel-Teknolojik Gelişim**, İstanbul.Antika Dergisi, S.8, 11-18.

SAVAŞÇIN, Türe ALTAN. (1985).**Anadolu Takıları II.Paleolitik-Erken Bronz Dönemleri**, Antika Dergisi, Sayı:9 Aralık.

SAVAŞÇIN Yılmaz, TÜRE Altan. (1986).**Anadolu Takıları Hellenistik Çağ**, Antika Dergisi, İstanbul. Mısırlı Yayınları Sayı:12 Mart.

SİPAHİOĞLU, Oya, (1999).**Osmanlı Saray Kumaşlarından Seraser'in Vesikalarla Tanımı**, 2000li Yıllarda Türkiye'de Geleneksel Türk El Sanatlarının Sanatsal, Tasarımsal Ve Ekonomik Boyutu Sempozyumu Bildirileri, Ankara.

TANSUĞ, Sabiha,(1991) .**Altın Başlıkların Dili**, Kültür Ve Sanat Dergisi,S.12 İstanbul.

TANSUĞ, Sabiha,(2003). **Gökkuşluğu Renkli Boncuk Takılar**, Skyline Dergisi, İstanbul. <http://www.thy.com/tr-TR/skyline/archive/tr/2003>

TEZCAN,Hülya (1993). **Atlaslar Atlası-Pamuklu Yün Ve İpek Kumaş Koleksiyonu**. İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.

TÜRE, Altan., (1986). SAVAŞÇIN, M.Yılmaz, **Anadolu Takıları III, Hitit, Frig, Lidya, Urartu Devletleri, Genç Hitit Beylikleri, İyonya Ve Greko-Pers Dönemi III**, Antika, S.II, 11-20 , İstanbul.

TÜRE, Altan, SAVAŞÇIN, M.Yılmaz.(1986).**Anadolu Takıları V, "Roma Takıları**. İstanbul Antika, S.14, 9-15.

TÜRE, Altan, SAVAŞÇIN, M.Yılmaz.,(1986). **Anadolu Takıları VI, Bizans Dönemi Takıları**. İstanbul. Antika Dergisi, S.15, 10-17.

TÜRE, Altan, SAVAŞÇIN, M.Yılmaz, (1988). **Takı Malzemeleri Ve Teknikleri V, Kurşuna Dövme Ve Stampa**. İstanbul Antika Dergisi, Sayı.33, s.13-19.

Türk El Sanatları (1993). Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma Ve Geliştirme Müdürlüğü. Ankara.

ULUSMAN, Leyla,(1991). **Anadolu Medeniyetleri Müzesi Urartu Dönemi Madeni Takılar**, Yüksek Lisans Tezi,Gazi üniversitesi Ankara .

UYSAL, Bora, (1991). **Mardin Bölgesi M.Ö 3000 Kolye Ve Bilezikleri**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniv. Sos. Bil. Enst , Ankara .

ÜLGER, Nihal, (1997). **Ankara İli Beypazarı İlçesi Kuyumculuğunda Günümüzde Üretilen Gümüş Bilezik Örnekleri Ve Yeni Tasarımlar**, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniv. Sos. Bil. Enst, Ankara .

ÜNSAL, Münnever,(1996) . **Takılarıyla Van’da Kadın Erkek Giyimleri**, İst, Kültür Ve Sanat Dergisi, S.47.

VEHBİ KOÇ VAKFI (1986). **Osmanlı Kıyafetleri**, Fenerci Mehmet Albümü, İstanbul

VURAL, Tuba, (1991). **Çeşitli Kırpıntı Ve Artık Yün Liflerinin Keçeleştirme Yolu İle Değerlendirilmesi Ve Elde Edilen Keçe Keçe Mamüllerin Bazı Teknolojik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma**, Doktora Tezi, Uludağ Üniv, Fen Bil. Enst.. Bursa,

YAZICIOĞLU ,Yahşi Ve Diğerleri, (1997). **Keçeden Yapılan El Sanatı Ürünlerinin Çağdaş Bir Yorumla Uyarlanması**, Türkiye’de El Sanatları Geleneği Ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri, Ankara. Kültür Bakanlığı Yayınları.

YILMAZ, Birsen,(1998) .**Türk Gümüşçülük Sektörü**, Ankara,

EKLER

EK- I KEÇE VEKUMAŞ TAKI GÖRÜŞME FORMU

1. Adı Soyadı:

2. Cinsiyetiniz

() Bayan

() Erkek

3. Kaç yaşındasınız?

4. Eğitim durumunuz nedir?

5. Bu mesleği nereden öğrendiniz?

6. Tasarımlarınız sizin çalışmalarınız mı?

7. Hangi materyalleri kullanıyorsunuz?

() ahşap

() iplik

() boncuk

() kumaş

() diğer

8. Geleneksel takı yapımında kullandığınız malzemeleri nerelerden temin ediyorsunuz?

9. Takı tasarımcılığında daha çok hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

10. Takılarınızı tasarlarken geleneksel Türk motiflerinden ne ölçüde yararlanıyorsunuz?

11. Geleneksel keçe ve kumaş takı yapımında tasarımlarınızı nasıl oluşturunuz?

() Kendim

() dergi ve kitap

() Tasarımcı

() internet

12. Takı tasarımı yaparken daha çok hangi tür kumaşları tercih ediyorsunuz?

13. Yaptığınız takıları satış amaçlı yapıyorsanız pazarlamasını nasıl yapıyorsunuz?

14. Geleneksel keçe ve kumaş takılarınızın tasarımında ve ya pazarlanmasında, tanıtılmasında büyük kuruluşlarla herhangi bir iş birliğiniz var mı?

15. Hammaddeyi nasıl temin ediyorsunuz?

16. Takı tasarımcılığının gelişimini sürdürebilmesi için sizce neler yapılmalı?

17. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak takı tasarımlarınızda kullandığınız araç-gereç çeşitlerinde değişiklik yapıyor musunuz?

18. Takı tasarım yarışmalarına katıldınız mı?

19. Tasarladığınız takıları sergileme ve yurt dışında tanıtma fırsatınız oluyor mu?

20. Ürettiğiniz geleneksel takılara turistler tarafından gösterilen ilgi beklentilerinizi karşılıyor mu?

21. Ürettiğiniz geleneksel takılara yurt içinden gösterilen ilgi beklentilerinizi karşılıyor mu?
22. Geleneksel takı üretiminde çalışabilmek için eğitimin nasıl bir katkısı var?
23. Takı tasarım eğitimi almayı hiç düşündünüz mü?
24. Takı tasarımcılığı konusunda verilen kurslarla ilgili düşünceleriniz nelerdir? Yeterliliklerine inanıyor musunuz?
25. Geleneksel takılarımızın yurt içinde ve yurt dışında tanıtımı ile ilgili etkinlikleri yeterli buluyor musunuz?
26. Hangi tür kumaş ve malzeme ile üretilen takılarda satış sağlanıyor?
27. Bir ayda kaç tane geleneksel takı satışı yapıyorsunuz?
28. DÖSİM ile hiç çalıştınız mı? Cevabınız evet ise kaç yıl çalıştınız ve hala devam ediyor musunuz?
29. DÖSİM yarışmalarına katıldınız mı? Cevabınız evet ise dereceniz var mı?

EK – II. BİLGİ FORMU

Örnek No:

Şekil No:

Ürünün cinsi:

Ürünün Boyutları:

En:

Yükseklik:

Katalog Adı:

Envanter No:

İnceleme Tarihi:

Kullanılan Materyaller

Zemin:

Takı Malzemeleri:

Yardımcı Malzemeler:

Kompozisyon:**Uygulanan Teknik:**

Yapım Tekniği:

Süsleme Tekniği:

Kullanılan Renkler

Zemin Rengi:

Süslemede:

Seçilen Bezeme Konuları:**Kaynak Kişi Künyesi**

Kaynak:

Adı Soyadı:

Adresi:

EK III. KAYNAK KİŞİ KÜNYESİ

Kaynak Kişi Künyesi

1

Adı Soyadı:

Nur İzmirililer-Antik Tuğra

Öğrenim Durumu:

Lise

Mesleği:

Tasarımcı

Adresi:

Tunalı Hilmi Cad. Karum Alışveriş Merkezi-
Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:

2

Adı Soyadı:

Nur İzmirli - Antik Tuğra

Öğrenim Durumu:

lise

Mesleği:

Tasarımcı

Adresi:

Tunalı Hilmi Cad. Karum Alışveriş Merkezi -
Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:

3

Adı Soyadı:

Nur İzmirli- Antik Tuğra

Öğrenim Durumu:

Lise

Mesleği:

Tasarımcı

Adresi:

Tunalı Hilmi Cad. Karum Alışveriş Merkezi -
Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:

4

Adı Soyadı:

Nur İzmirli- Antik Tuğra

Öğrenim Durumu:

lise

Mesleği:

Tasarımcı

Adresi:

Tunalı Hilmi Cad. Karum Alışveriş Merkezi-
Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**5**

Adı Soyadı:

Nur İzmirli- Antik Tuğra

Öğrenim Durumu:

Lise

Mesleği:

Tasarımcı

Adresi:

Tunalı Hilmi Cad. Karum Alışveriş Merkezi-
Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****6**

Adı Soyadı:

Kaynak kişi künyesi bilinmiyor

Adresi:

Beypazarı takı - Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**7**

Adı Soyadı:

Kaynak kişi künyesi bilinmiyor

Adresi:

Beypazarı Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**8**

Adı Soyadı:

Kaynak kişi künyesi bilinmiyor

Adresi:

Beypazarı Takı- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**9**

Adı Soyadı:

Yakup Öcal

Öğrenim Durumu

Lise

Mesleği:

Tasarımcı

Adresi:

Suluhan- Ulus

Kaynak Kişi Künyesi:**10**

Adı Soyadı:

Fatma Özcan

Öğrenim Durumu:

Üniversite

Mesleği:

El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı

Adresi:

Gazi Üniversitesi Beşevler - Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**11**

Adı Soyadı:

Fatma Özcan

Öğrenim Durumu:

Üniversite

Mesleği:

El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı

Adresi:

Gazi Üniversitesi Beşevler - Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**12**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Didem Minican

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****13**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Zariye Sezen

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****14**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Birsen Dönmez

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****15**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Emine Ünsal

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**16**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Huriye Çelik

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****17**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Yasemin Bayburtlu

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****18**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Mine Altay

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****19**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Mine Altay

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****20**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Müge Bayer

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus-Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****21**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı: Rengin Saraçoğlu
 Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
 Ulus-Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 22
 Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
 Adı Soyadı: Rengin Saraçoğlu
 Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
 Ulus-Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 23
 Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
 Adı Soyadı: Rengin Saraçoğlu
 Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
 Ulus-Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 24
 Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
 Adı Soyadı: Nil Selis
 Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
 Ulus - Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 25
 Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
 Adı Soyadı: Rukiye Karadeniz
 Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
 Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 26
 Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
 Adı Soyadı: Rukiye Karadeniz

Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 27

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Sevgi Coşkun
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 28

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Süheyla Perçin
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 29

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Feyza Corga
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 30

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Ayşe Somuncu
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi: 31

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Ayşe Somuncu
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**32**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Ayşe Somuncu

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****33**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Mine Murat

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****34**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Canan Urulbay

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****35**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Ayşe Nilgün Sayan

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****36**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Gülşen Acer

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**37**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Yılmaz Somuncu

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****38**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Yılmaz Somuncu

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****39**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Cemalettin Mahir Yılmaz

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****40**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Ayla Ekinci

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****41**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Zehra Hülya Topal

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****42**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı: Esra Doğrul
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**43**

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Esra Ardalı
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**44**

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Zerrin Aygün
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**45**

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: İlayda Candan
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**46**

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Nigar Yertan
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**47**

Kaynak: Kültür Bakanlığı Dösım
Adı Soyadı: Nigar Yertan
Adresi: Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**48**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Aysel Kalay

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****49**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Hacer Soykan

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****50**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Seçil Adalet Işık

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****51**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

H. Semra Aşçıoğlu

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****52**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Belgin Knop

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**53**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Belgin Knop

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****54**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Belgin Knop

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****55**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Zehra Hülya Topal

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****56**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Nilüfer Yaka

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****57**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Nilüfer Yaka

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara

Kaynak Kişi Künyesi:**58**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Zeynep Çavuş

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****59**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Tamer Hazer

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara**Kaynak Kişi Künyesi:****60**

Kaynak:

Kültür Bakanlığı Dösım

Adı Soyadı:

Necdet Gür

Adresi:

Cumhuriyet Bulvarı Fevzi Paşa Mahallesi No:4
Ulus- Ankara